

IŞID kim, kimler adına çalışıyor, neyin önünü açıyor!

Zengin petrol bölgesi Musul rahatça ele geçirildi. Gerçek amaç ne, perde arkasında kimler var?

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartiGirisimi twitter.com/toplmsalozgrlk 2 TL / Haziran 2014

Sınıfsal öfke ve kini örgütlemek

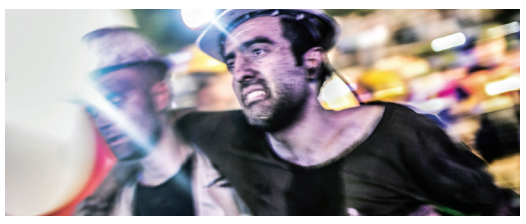

Volkan YARAŞIR

Soma organize bir katliamdır. Bir ayağını devletin, bir ayağını sermayenin, bir diğer ayağını sarı, maf-yatik sendikanın oluşturduğu bu suç şebekesi katli-amın failidir. Şeytan üçgeni, "cemaatçi- hayırsever" kapitalizmin yarattığı korkunç zemin üzerinden, soğukkanlılıkla faaliyet yürütüyor. Kan, ölüm, vahşi ve yok edici sömürü ve olağanüstü ranttan besleniyor, güç alıyor.
Son 10 yılda iş cinayetlerinde ölenlerin sayısı 14 bine ulaştı. Sadece 2013 yılında 1235 işçi yaşamını yitirdi. Karşımızda finans kapitalin sınıf eksenli bir katliamı var.
Devamı 20. sayfada

Dışarıda kaybeden içeride direnen...

Dr. Mustafa PEKÖZ

Sistemin bütün kurumsal yapılarını kendi denetimi altına alarak, devleti yönetmek isteyen Erdoğan, hem uluslararası alanda ciddi olarak eleştiriler aldı, hem de içte beklemediği bir direnişle karşı karşıya kaldı. AKP ve Erdoğan iktidarı, 10 yılın en zorlu dönemini yaşıyor. Veriler, bugün çok güçlü görünen Erdoğan'ın politik geleceğinin bilinmez bir sürece doğru ilerlediğini ortaya koyuyor. Öyle ki, AKP'nin geleceği dahi Erdoğan'a bağlı, çünkü kurumsallaşmamış bir AKP'nin Erdoğan olmaksı-zın politik arenada ne kadar kalacağı tartışmalıdır. AKP'yi aile merkezi haline getiren Erdoğan, bütün politik kararlarını da bu bakış açısına göre veriyor. Hem Türkiye siyasetinde, hem de AKP'nin merkezinde oluşan politik algı, Erdoğan olma-dan AKP'nin kısa sürede, tıpkı ANAP gibi politik denklemin dışına düşeceğidir.
Devamı 4. sayfada

Gezi, Lice, Soma...

Soma ve sonrasında yaşananlar, öncekilerle birleşerek, işçi sınıfının yeni dönemdeki direnişinin temel dönemeçlerinden biri olacak. Özellikle genç işçiler, yeni direnişlerin öncüsü olmaya adaylar.

Gezi'nin yıldönümünde, Taksim artık polis işgali altında, ama de-nildiği gibi: "Her yer Taksim, her yer direniş!".
Halk hareketi devam ediyor. Direnişin öncüsü kadınlar, her yer-de ve sürekli hareket halindeler. Doğanın talanına karşı bütün toplumu sarabilen güçlü tepkiler yaşanıyor. Ağaç kesmek, nehir ka-patmak, deniz ve havayı kirletmek, eskisi kadar kolay değil.
Bir kez taşlar yerinden oynadı ve cin şişeden çıktı, bu pilav daha çok su kaldırır.

"Barış sürecinde" açıkça savaş hazırlığı anlamına gelen "Kalekol" yapılmasını kabullenmeyerek, pro-testo eden Kürtlere silahlı şiddet uygulandı.
Devlet, tıpkı Gezi'de olduğu gibi, başı sıkışınca kendi yasalarını çiğ-nemekten çekinmiyor.
Öcalan'ın talebiyle olaylar yatışmış gibi gözükse de, her an yeniden parlayabilir.
"Çözüm" yerine "oyala ve böl" hat-tını uygulayan AKP, Kürt halkının gücünü zayıflatmayı hedefliyor.
Kürtler ise, daha fazla kurumsal-laşmak ve "özerkleşme" sürecini ilerletmek istiyorlar.
İki tarafın birbirine zıt tutumları, gerilimin sürekli olmasına ve gide-rek artmasına yol açıyor.
Soma katliamı, sınıfın yeniden ayağa kalkması açısından Gezi ile başlayan yeni sürecin önemli bir dönemeci olabilir.
Soma katliamı, sermaye sınıfının gözü dönmüş saldırganlığının ne-relere dek gidebileceğinin "görül-mesi" açısından aydınlatıcı oldu. Çalışan milyonlarca işçi, serma-yenin aşırı kazanç hırsı yüzünden ölen kardeşlerini dehşetle izlediler ve sedyede çıkarılan yaralı kar-deşleri, onları kucaklayan çalışma arkadaşları ve korkuyla bekleyen ailelerle aynı duyguları yaşadılar.
O zor anlarda bile, sınıfın üre-timden gelen gücünden, disip-lininden, soğukkanlılığından ve dayanışmasından kendiliğinden oluşuveren pırlanta kıymetindeki sözler, sınıfın onur haleleri oldu.
O sözler, sermaye tarafından sırf ve sadece bencillik yönünde eği-tilen toplumu şaşkına çeviren bir temiz havayı tüm ülkeye yayıverdi.
Sınıfın varlığı, durumu ve sınıf mücadelesinin meşruiyeti, on yıl-lardır olmadığı ölçüde görüldü.
Soma ve sonrasında yaşananlar, öncekilerle birleşerek, işçi sınıfının yeni dönemdeki direnişinin temel dönemeçlerinden biri olacak.
Özellikle genç işçiler, biriktirdikle-ri öfke ve taşıdıkları taze enerjiyle, yeni direnişlerin öncüsü olmaya adaylar.

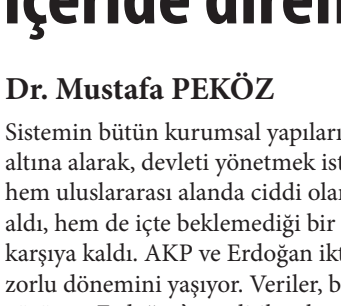

Yeni dönem ...

Demokratik Cumhuriyet ta-lebi, tüm Gezi katılımcıları-

7 nın ortaklaşabileceği bir tarihsel moment olarak öne çıkıyor.

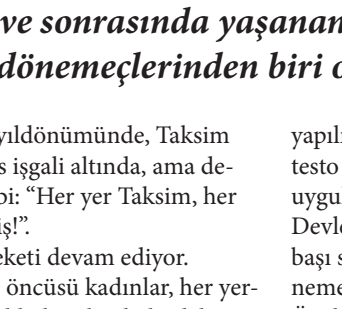

Yüreğin kaç karatmış?

Mesaj gayet açık; erkek, fethedilmeye hazır kadını ele

12 geçirmek için pırlanta satın almalıdır.

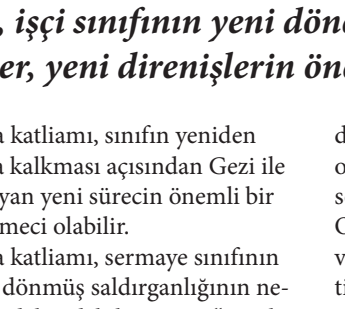

Emekçi Gençlik

Emekçi Gençlik Dernekleri, ha-yalleri ve geleceği çalınmış genç

18 işçilerin özgürleşme mekânlarıdır.

Kenan Budak

Emrah ARIKUŞU

Ressamlar çok beğenilen bir resim, yazarlar etki-leyici bir kitap, şairler akıllarda kalan şiir, mucitler insanlığa hizmet eden icat bırakarak ölümsüzler kervanına katılır.
Kenan Budak yoldaş ise, bizlere mücadelesini bırakarak bu kervanda yerini almış yürekli bir devrimcidir. Zeytinburnu'nda polisler tarafından 1981 yılında vurulduğu zamandan bu yana bizler bu mirası sahiplenerek büyütmeye çabalıyoruz.
Kenan Budak, 1952 yılında Erzincan'da doğmuş
Devamı 19t. sayfada

Demokratik cumhuriyet yolunda

Demokratik Cumhuriyet inşası talebindeki ısrar, halkı bir adım ileri sıçratarak, "ikili bir iktidar"ın oluşumuna yerleştirebilir ya da doğrudan halkçı bir iktidarın veya sosyalist düzenin önünü açabilir.

Perihan KOCA

Tarihsel bir kavşaktayız.
Gezi ayaklanması, toplumsal yaşamın içine "Yeni bir toplum" alternatifini fırlattı.
Ayaklanmanın attığı her adım ve açığa çıkardığı dinamiklerin her hareketi, "Yeni bir toplum" olasılığını ete kemiğe büründürüyor ve kendini yeni döneme dayatıyor.
Doğru soruları sormalı ve dönemin acil ihtiyacı olan cevapları ortaklaşa keşfetmeliyiz.
Gezinin yarattığı toplumsal hareketliliği, iktidarın istediği yönde erken ve sert bir çatışmacı pratikle ve gerilimi halk güçlerinin kaldıramayıp kenara çekileceği bir seviyeye yükselterek veya sadece günü kurtaran anlık siyasi hamlelere hapsederek çürütecek miyiz; yoksa, halkın çıkarları doğrultusunda stratejik bir konuma yerleşerek "bir adım ileri" mi atılacağız?
Açığa çıkan muazzam güçlerle toplumsal özgürleşmenin önünü nasıl açabilecek, ortak bir hedefe doğru nasıl ilerleyeceğiz?
Aslında, esas ve kritik olan, nasıl bir yaşamı tahayyül ettiğimiz sorusunun cevabını keşfetmek.
"Yeni bir toplum" alternatifini, hangi taktik ve stratejilerle donatarak kalıcılaştırabiliriz?
Devamı 2. sayfada

POLİTİKA

Günün taktik problemleri ya da hamleleri kıymetlidir evet, biz ancak onlarla günlük adımlarımızı atabiliriz, ama o kadarı yetmez!

Devleti yıkıp yerine ağaç dikene kadar!

12 Eylül'den sonra, ne zaman en ufak bir haksızlık için sokaklar mesken edilmişti, hatırlayanınız var mı? Peki, Gezi sonrasında neler oluyor?

Meral ÇİNAR

Gezi isyanı; toplumda birikmiş olan öfkenin, sihirli bir dokunuşla aniden ortaklaşmış, kısmen siyasallaşmış ve isyana yönelmiş haliydi. Herhangi bir örgütlenmenin veya yönlendirmenin sonucu değildi.
Peki, insanları Gezi isyanına sürükleyen koşullar ve olaylar olmasaydı " üç beş ağacın" lafı olur muydu, o ağaçlar sökülür biz de hayatımıza kaldığımız yerden devam eder miydik?
Buradaki kendiliğindenlik zaman, olay ve konum vektörlerindedir. Zira nerede, ne zaman ve nasıl gerçekleşeceğini bilmesek bile, böylesi bir isyanın adım adım kapımıza dayandığının farkındaydık ve hazırlanıyorduk.
Kadınlar; yıllardır biriktirdikleri mücadele deneyimleri ve kürtaj eylemlilikleriyle…
Gençlik; geleceksizliğe, işsizliğe, ezberci ve cinsiyetçi eğitim sistemine, yasakçı üniversite politikalarına karşı kampüslerdeki direnişlerle…
İşçiler; taşeron ölümlerine, esnek ve güvencesiz çalışma koşullarına, açlık sınırındaki ücretlere karşı örgütledikleri fabrika işgallerinde, yasaklı 1 Mayıs eylemlerinde bugüne hazırlanıyordu.
Köylerinde HES projelerini istemeyen suyuna sahip çıkan, devletle karşı karşıya gelmekten çekinmeyen köylüler, parklarına sahip çıkan kentliler…
Gezi parkı, birbirinden ayrı seyreden Anti-kapitalist dinamikleri bir araya getirdi. O birlikteliğe Türkiye gerçekliğindeki devrimci-demokratik dinamikler de eklenince uzun süredir biriken öfke siyasallaştı ve isyana dönüştü.
Armutlu'daki muazzam direnişin sebebi, Suriye savaşının, Reyhanlı katliamının, yıllardır yok sayılan Nusayri kimliğinin siyasallaşmış öfkesi değil de nedir?
İşte, "Demokratik Devrim-Demokratik Cumhuriyet" zemini, Gezi ile birlikte sokakta-barikatlarda fiilen kurulmaya başladı.
Gezi isyanının bu potansiyelinin, muktedirler bile farkındayken; hala durumun ciddiyetini kavrayamayan sosyalist çevreler var. Uzak duran, kavrayamayan, gezinin yarattığı yeni tarzı görmezden gelerek müdahil olmaya çalışan, sönümlenmediğini düşünen ya da bekleyen…

Kör göze parmak mı sokmak gerek?

Geziye katılan herkes içindeki ölü insanı kürtajla aldırdı ve bir biçimde politikleşti. Özgürlüğün bahşedilmeyeceğinin, sokaklarda kazanılacağının ve üstelik bunu yaparken dayanışmanın, neşenin ve kolektif yaşamın mümkün olduğunun farkına varıldı.
O parkta ve Türkiye'nin dört bir yanında 20 gün boyunca yaşanılanlar, hissedilenler ve oluşan kolektif irade, yıllarca apolitik yaşayıp "etliye sütlüye dokunmayan" milyonlarca insanı yeni baştan yarattı. Unutmadık değil mi, "Artık hepimizin ortak bir hikâyesi var!"
Öyle kolay değil artık eski miskinliğe geri dönmek.
Elbette her sokağa çıkıldığında bir Gezi isyanı yaşanmayacak. Elbette insanlar devletin kolluk güçleriyle çatışmaktan yorulacak, moral bozuklukları yaşanacak. Fakat bu Türkiye'nin başka bir siyasal momente girdiği gerçekliğini değiştirmez.
Öyle olmasaydı eğer, Berkin'in cenazesinde milyonlar sokağa dökülmezdi. 8 Martta kadınlar hiç olmadığı kadar sokaklara dökülüp öldürülen kadınların hesabını sormak için polis barikatlarına yüklenmezdi. Bugüne kadar "öldürülen" işçiler gibi, Soma katliamı da sessizce geçiştirilir bütün ülkeye yayılan meşru tepkiler yaşanmazdı.
Gezi başladığından bu yana en çok da bazı sol çevrelerden duyduğumuz "Gezi bitti mi? Gezi ruhu yok artık" gibi yorumlara gelince; cevabımız, "Devleti yıkıp yerine ağaç dikene kadar", "Bu daha başlangıç mücadeleye devam".
Bundan sonra, Türkiye devrimci hareketine düşen Gezi isyanında açığa çıkan öfkeyi korumak, daha güçlü politikleştirmek, örgütlemek ve yönlendirmek…

Ne olacak bu işin sonu?

Gezi İsyanı'nı, tarihsel ve toplumsal bağlamından çıkarıp, öncesiz ve sonrasız bir olay olarak değerlendirmek önümüzü bulanık görmemize sebep olur.

Juliana GÖZEN

Her tarihsel olay kendi gerçekliğini yaratır.
Toplumsal gerçekliğin içinde oluşan dalgalanmalar ve değişen dengeler, olayın gerçekleştiği toplumsal gerçekliği bir kez daha yeniden üretir.
Gezi de tam da böyle, her yeri sarsan, eski dengeleri bozan etkisiyle yeni bir dönem açtı.
Küresel direniş ve isyan dalgasının bir parçası olan Gezi İsyanı' nı tarihsel ve toplumsal bağlamından çıkarıp, öncesiz ve sonrasız bir olay, çölün ortasında bir serap olarak değerlendirmek bulanık görmemize sebep olur.
Egemenlerin her gün yeniden tazelediği toplumsal teslimiyet ve miskinliğin bitip yerini tüm ülkede yayılan bir direnişin alması, iktidar cephesinde onarılmaz hasarlar bıraktı.
AKP-Cemaat ittifakı, Gezi'nin sadece 6 ay sonrasında dağıldı. Yeni rejimin kurucu öncü bloğundaki çatlama, tüm güçlerin pozisyonlarını etkiledi.
İktidarının önüne bir zamanlar kırmızı halılar seren emperyalist merkezleri şimdi eski sağlamlığıyla arkasında göremeyen Erdoğan, egemen sınıfların devlet güdümlü dar bir fraksiyonuna ve iç savaş psikolojisiyle konsolide ettiği Türk-Sünni "kimliğine" dayanıyor. O "kimliği" konsolide edebilmek için suç işliyor ve bir Sunni-Alevi çatışması kışkırtılıyor.

Hangi kapıyı çalsam, acı

Sandıkta hileli bir zafer kazanan(!) Erdoğan, karşısında nefreti büyüyen ve sokağa çıkıp haklarını savunmakta ısrarlı toplumsal güçleri görüyor. Manevra alanı daralıyor ve ezberleri bozuluyor. Hileler, "sandık değil sokak " anlayışını pratiğe geçen bir mesele olarak şu günlerde kendini gösteriyor. Kaldı ki, arkasında sandığı yoksul Müslümanlar da, "kimlik" duruşunun kendilerini sıkıştırdığı duruştan, sürece "sınıf perspektifiyle ve toplumsal çıkarlar" zemininde yaklaşan bir komünist yaklaşımla kopuşturulabilir.
Seçim gündemiyle raflara kaldırılan ekonomik krizin faturası ise, şimdi iktidarın elinde patlamaya hazır bir bomba.
Çözüm adımından çözümsüzlüğe doğru ilerleyen barış süreci de, iktidarın tasfiye planlarına çomak sokan haliyle tersine işliyor. Tıkanan çözüm süreci karşısında Özgürlük Hareketinin fiili-meşru bir hatla sürekli toplumsal alan kazanması ve bu durumun da çatışma olasılığını yükseltmesi, iktidar cephesinde var olan gerilime eklenecek yüksek dozda yeni bir gerilimin habercisi.
Yerel seçimlerdeki başarısının üstüne inşa edecekleri demokratik özerklik ile Kürt hareketi, mücadeleyi şehirlere yaymanın zeminini döşüyor.
Erdoğan'ın her kesime hunharca saldırısını iktidar sarhoşluğu olarak nitelendirme aşamasını geçtik. Artık panik ve korku halinin yarattığı bir gerçek durum var. Ne menem şey şu panik ve korku ki, sürekli suç işliyorlar ve giderek bir suç örgütüne dönüşüyorlar. Artık, Tomalar, gaz bombaları ve silahla muhaliflerini öldüren ve yaptığı yolsuzlukları herkesin bildiği bir iktidar var.

Sizin fıtratınızda cinayet ve hırsızlık var!

Elindeki kurumayan kana ek olarak, kendi çıkardığı yasalarla önünü açtığı taşeronlaştırma ile 301 insanın kanını daha akıtan AKP iktidarı, Soma' daki öfkenin öncelikle kendi tabanına ulaşmasını engellemek için kirli oyunlarını devreye sokuyor. İktidarların her zaman yaptıkları gibi, sokağa çıkan halk güçlerini yalnızlaştırmak ve sokaktaki muhalefeti kriminalize etmek için ellerini sıvadılar bile.
Sadece egemenlerin değil tüm toplumsal güçlerin kendi çıkarları yönünde hamle üstüne hamle yaparak manevra alanlarını genişlettiği şu günlerde, Haziran'ın sıcağında kendisini ifade eden toplumsal güçlerin ve Kürt halkının özgürlük arayışının ortak bir toplumsal-siyasal alanda birleşip özneleşerek; sermayenin farklı fraksiyonlarına karşı kendisini dayatmasının tam da zamanı.
Fıtratında yalan, dolan, hırsızlık ve cinayet olan iktidarın karşısında filizlenen özgürlük mücadelesine su vermek için daha fazla beklemeye gerek yok.

Demokratik cumhuriyet yolunda

Demokratik Cumhuriyet inşası talebindeki ısrar, halkı bir adım ileri sıçratarak, "ikili bir iktidar"ın oluşumuna yerleştirebilir.

Perihan KOCA

1. sayfadan devam
Taktikler, bağlı olduğu strateji ile anlam kazanırlar.
Yeni dönemin talep ettiği örgütlenme ve mücadele biçimleri, ancak kazanılabilir bir hedefe yürüyeceğimiz bir stratejiyle gerçek anlamını kazanabilir.
Günün taktik problemleri ya da hamleleri kıymetlidir evet, biz ancak onlarla günlük adımlarımızı atabiliriz, ama o kadarı yetmez.
Biz, şimdi, yaşadığımız ve bir süre daha yaşayarak içinde devineceğimiz, sadece bu ana ait olmayan toplumsal ve politik krize de somut bir cevap üretmeliyiz.
Böylesi tarihsel durumlar her zaman yaşanmaz ve tarihsel bir duruş ve yönelim talep eder.

Demokratik cumhuriyetin öncülüğüne soyunmak

Sadece anlık taktiklerin ve sadece güncel politik akışın gerilimlerinin içine hapsolmadan, Gezi'den sonra önümüzde açılan "başka bir toplum" alternatifinin tarihsel ve kalıcı bir kimlik kazanabileceği Demokratik Cumhuriyet hedefine doğru yürümeliyiz.
Gezi'den sonra oluşan toplumsal güçlerin yeni durumu, mevcut siyasal düzenin yapısına ve biçimine müdahaleden başka yol olmadığını apaçık gösteriyor.
Haziran günlerinden başlayarak; halk dinamiklerinin, sermayenin mevcut oligarşik-totaliter devletinden ve onun rejimlerinden sıyrılıp kopuşma arzusu görmezden gelinebilinir mi?
Gezi isyanın açığa çıkardığı yeni durum; yarattığı Mahalle Meclisleri ve Forumlar, Yeryüzü Sofraları, Lice protestoları, 17 Aralık ile başlayan protestolar, Berkin için, Okmeydanı ve Soma için halkın sokaklara dökülmesi; evet, bütün bu olup bitenler, şimdiki siyasal düzenin kendisinden kopuşma isteğinin,mevcut iktidar mekanizmaların dışına çıkıp, halkçı ve demokratik bir iktidar alanının inşasına sıçrama eğiliminin işaretleri değil mi?
"Öncülük", tam da şimdi gerekiyor! İşte, tam da şimdi, Demokratik Cumhuriyeti program sayfalarından çıkarıp, yaşamın içine yerleştirme zamanı.

Demokratik cumhuriyet

- Söz, yetki ve kararın doğrudan halkın seçtiği yerel meclislerde olduğu,
- Devlet tarafından yukarıdan atanan tüm baskıcı kamu görevlilerin ortadan kaldırıldığı; en başta da, valilik ve kaymakamlık gibi merkezi-bürokratik mekanizmaların lağvedildiği,
- Kamu görevlilerinin yerel meclislerde halk tarafından seçildiği ve denetlendiği,
- Bütün inançlara ve etnik kimliklere kör olan,
- Kadınlara ve gençlere, tüm yaşam alanlarında pozitif ayrımcılık ve kota uygulayan,
- Halkın çıkarları doğrultusunda, eşit ve parasız sağlık ve eğitim koşulları yaratan ve uygulamayı devletten bağımsız halk inisiyatiflerinin denetlemesine açan,
- Kapitalizmin doğayı talanına ve sınırsız tüketim anlayışına karşı, doğa ve toplum- doğa ve insanın birlikte varoluşuna uygun bir toplumsal yaşamın önünü açan,
- Dolaylı vergi sistemini lağvederek, doğrudan vergi sistemini esas alan,
- Örgütlenme ve propaganda imkanlarını halkın seçtiği demokratik kurumlar aracılığıyla denetleyerek, işçilerin ve tüm ezilenlerin örgütlenme ve propaganda yapmalarının önündeki bütün engellemeleri kaldıran,
- Halkın çıkarları doğrultusunda en uygun toplumsal ve siyasal zeminin önünü açacak,

yerel meclislerin/komünlerin özgür birliğidir.
Şimdi, dönemin acil ihtiyacı olarak talebimiz;
Mevcut oligarşik-totaliter sermaye rejimine karşı, halkçı bir iktidar odağı yaratacak olan Demokratik Cumhuriyet'tir.
Demokratik Cumhuriyet inşası talebindeki ısrar, halkı bir adım ileri sıçratarak, "ikili bir iktidar"ın oluşumuna yerleştirebilir ya da doğrudan bir halkçı iktidarın veya sosyalist bir düzenin önünü açabilir. Toplumsal güçlerin savaş yetenekleri ve güncel-somut güç dengeleri sürecin rengini belirleyecektir.
Demokratik Cumhuriyet zamanıdır.

Kişilik tahlilleri sınıf savaşımını gizliyor.

Ustalık dönemine devam mı?

Üst üste yaptığı hatalar sonrasında Erdoğan gitti gidecek tartışmaları sürerken, inşa ettiği modeli önümüzdeki dönemin iktidar biçimi olarak belirginleşiyor.

Hasan Durkal

Erdoğan'ın durumunu çok iyi özetler. Bir Afrika atasözüdür. Leoparın kuyruğunu tutma, tutarsan bırakma.
Erdoğan leoparın kuyruğunu ne zaman tuttu? Suriye politikası aslında Erdoğan'ın kuyruğu tuttuğu olaydı. Bir hata yaptı, sonra bir tane daha, bir tane daha, bir tane, bir tane…
Halkını tokatlıyor, küfür ediyor, müsteşarı yerde yatan ölü yakınını tekmeliyor, polisi sokak ortasında infazlarına bir yenisini daha ekliyor. Ve tüm bunları her fırsatta savunuyor.
Olağan dönemlerde burjuva iktidarının kendi akış rasyonalitesi vardır.
Sistemin bekasını sağlamak için, söz gelimi vatandaşa küfür eden valiyi görevden alırsınız. Halka karşı silah kullandıran valiyi, emniyet müdürünü görevden alırsınız. Yolsuzluk yapan bakanın istifasını istersiniz. Halka palayla saldıranları, sokak ortasında öldürenleri içeri atarsınız vs.
Erdoğan ve ekibi bunların hiçbirini yapmadı. Üstelik hepsini de savundu. Ektiği nefret tohumları, kendisine karşı misliyle büyüyerek onun manevra alanını daralttı. Kimyasını bozdu. Saldırganlaştı.

Krize rağmen ayakta

Sağına bakıyor. Radikal Gezi hareketini görüyor. Soluna bakıyor. Kürt özgürlük hareketini görüyor. Önünde oldukça kırılgan bir ekonomi ve…. arkasında neredeyse kellesine mal olan başarısız bir dış politika görüyor. Belli ki, küresel sermaye çevrelerinde de itibar kaybediyor, olağan dönemlerin rasyonalitesi açısından iktidarda kalması için hiçbir sebep yok. Ama o bir şekilde iktidarda kalıyor. Arkasına yedeklediği kitleye karşı "iç ve dış düşmanlarla savaşma" imajı yaratıyor. İslamiyet ve milliyetçilikle harmanlanmış ideolojiyle %50sini kontrol ediyor. Ve kendisini eleştiren sermaye güçlerine "iktidar halen bende, masaya oturmak zorundasınız" diyor.
İsrail ile ilişkileri düzeltmek için adım atıyor, Kürt meselesini kendisi çözüyormuş gibi bir hava yaratıyor vs.
Erdoğan'ın ruh hali için epeyce analizler, yorumlar yapılıyor. Türkiye ekonomisinin istikrarsızlığı, toplumdaki kaynama durumu, iç huzursuzluk Erdoğan'ın kişiliğinin bir sonucuymuş gibi yorumlar sıkça yapılıyor. Hasta başbakan söylemleriyle, aslında sınıf savaşımı gizleniyor. Türkiye'de olup bitenlerden tek başına Erdoğan sorumluymuş gibi gösterilerek, iktidarının dayandığı sınıfsal gerçeklik silikleştiriliyor.
Bu söylem, tarihi kitlelerin değil, kişilerin yaptığına dayanan idealist tarih anlayışına dayanıyor. Bizim okumamız gereken şekliyle durum şu: Erdoğan "vur" emri veriyorsa, dayandığı sınıfın karakteri gereğidir, sermaye iktidarı temel hedefimiz olmalıdır. Evet, tıpkı "olağan" dönemleri gibi "olağanüstü" dönemlerin de kendine özgü rasyonalitesi var.

Erdoğan kalır mı?

Büyük hataların üzerine kurulmuş bir iktidar ayakta durabilir mi? Sermayenin rasyonalitesi değişken, ihtiyaçlarına göre şekilleniyor. Tüm bu hatalarına rağmen Erdoğan iktidarını sağlamlaştırarak sürdürebilir.
Aslında tabloyu doğru okumak için dünya genelinde özellikle de Avrupa'da yükselen faşizme, ortaya çıkan otokratik hükümetlere ve yaşanan iç savaşlara bakmak gerekir.
İşte, Erdoğan'ın yansıttığı saldırgan tavır ve faşizmi adım adım inşa etmesi, Avrupa düzeyinde de karşılığı olan bir gerçeklik.
Dünyayı kasıp kavuran ekonomik kriz her yerde faşizmi, karşı devrimi yükseltiyor.
Unutulmamalıdır ki, kontrollü kaos da bir sermaye iktidarı biçimidir ve sıkışan sermaye güçleri açısından yüksek rasyonaliteye sahiptir. Üst üste yaptığı hatalar sonrasında Erdoğan gitti gidecek tartışmaları sürerken, inşa ettiği modeli önümüzdeki dönemin iktidar biçimi olarak belirginleşiyor.
Faşizm sıradanlaşarak günlük hayata yerleşiyor.
Sermaye sınıfı, Erdoğan gitse bile, onun inşa ettiği rejime minnettar kalacaktır. Erdoğan şimdiden dünya tarihinin en zalim liderleri arasına girdi. Onu sermaye yarattı.

'Gezi' sürüyor, biz neresindeyiz?

Hareketin kendisini baz alarak onun siyasetini yapan ve genel atmosferde ihtimalleri kollayan bir güç, evet, ancak böyle bir güç var olan süreci doğru temellerde ileriye taşıyabilir.

Barış ÖZER

"Gezi" ile başlayan ve farklı tempo-durak-biçim ve yöntemlerle süregelen halk isyanı, her virajında farklı zeminlerde yorumlandı ve kolayca yıpratıldı. Muhalefet öznelerinin bir çoğu hareketi kendisi olarak kabul edip içine girme, bileşeni olma ve içerden da inisiyatif alma yoluna girmeyi denemedi bile. Daha vahimi, her güç kendi durduğu noktayı baz alarak, hareketi geri-ileri kalmakla yorumlayabildi.
Ortaya çıkan ve süren kitle hareketine kendiliğindencilik kıskacında bakma, yorumlama ve bu yönde analiz etme, ya da aksine hareketin sürekli önüne geçip iradi müdahaleler ile belirleme yoluna gitme eğilimleri, işgalin gerçekleştiği andan itibaren var ve farklı boyutlarda devam ediyor.
Fakat, kitle hareketi ne umutsuzluğun/rasyonalizmin esiri oldu, ne de kendinden fazlasını isteyenlerin peşine takılarak enerjisini kısa vadede tüketti. Berkin Elvan cenazesiyle zirve yapan ve sonrasında geri çekilen, kitlelerin doğallığında gerçekleşen durgunluk v.b durumlar, şu anki somut halini tahlil etmemize yeterli veri olabilir mi?
Salt bu durumu baz alıp hareketin özgünlüğüne dair farklılıkları içeren yaklaşımlara en iyi cevap ise; Lice'den Soma'ya, iş cinayetlerinden gençlik hareketine kadar geniş bir zemine yayılan farklı odaklarda vücut bulan yine Gezi'nin kendisidir.
İktidarın, hareketi daraltma ve Alevi-Sünni gibi kutuplaştırmalar içerisinde eritme hamlelerinin zorlamasına ve devlet güçlerinin uyguladığı faşizme rağmen, sokağa çıkan kitlelerin bedellerini göze alarak harekete geçtiği muazzam bir denklem içerisinde yol alıyoruz. Bunu nasıl es geçebiliriz.
Burada tutunabilmenin ve ötesine geçip var olanı ileriye taşımanın yol-yöntem ve mücadele araçları üzerine yapılması gereken tartışmalara ihtiyacımız var, aksi yöndeki tartışmaların devlet güçlerine hizmet edeceğini unutmamak gerek.

Süreci nasıl ileri taşıyabiliriz?

Kitle hareketini ileriye taşıma; süreci kavrama ve hareketin özgür bağımsız taleplerini belirli bir eksende toparlama görevi ile kuşanmayı gerektirmekte.
Var olan siyasi kutupların basıncından sıyrılmış, hareketin kendisini baz alarak onun siyasetini yapan ve genel atmosferde ihtimalleri kollayan bir güç, evet, ancak böyle bir güç var olan süreci doğru temellerde ileriye taşıyabilir.
Hareketin çıkarları doğrultusunda çeşitli ittifaklara giren ve temsil ettiği hareketin tüm bileşenlerinin çıkarlarını gözeten bir siyasi duruş süreçte gerçek bir adres haline gelebilir.
Örgütsel anlamda da hareket halindeki toplumsal fay hatlarıyla/halk dinamiklerle buluşabilen ve onunla gerçek ilişkiler kurabilen özneler, an be an kabaran ya da durgunlaşan hareketi doğru kavramakta bir adım önde olacaktır.
Bu bağlamlardan kopuk "gerçekçi" ya da "ütopist" pozisyonlar ise, yılgınlık, yorgunluk, aşırı saldırganlık perspektifi ile süreci yıpratma sonucunu doğuracaktır. Tüm bu zaaflı pozisyonlar, hareket ile kurulan bağları zayıflatacaktır.

Yeni rejim kurulurken Chp = Mhp mi?

Yaşanan süreç sistem içi muhalefet güçleri olan CHP ve MHP'yi aştı ve her defasında politikasızlığa itti.

Barış ÖZER

Yeni rejim tüm sancıları ile kendisini kurma yolunda ilerliyor. Krizler yaşasa da, sermayenin tam hakimiyetinde yeni bir sisteme doğru adım adım yol alınıyor. Süreç gerek sermaye içerisinde çıkan ayrılıklar ve dolayımın da gerçekleşen müdahalelerle, gerekse halk güçlerinin devreye girmesi ile aksaklıklar yaşamakta.
Bu duruma rağmen tüm güçleri belirleyen dönüşüm devam ediyor, yeni rejim fiilen kendisini kuruyor.
Eski rejimin kalıntılarını diskalifiye eden, bütün politik güçleri içeren-bölen-parçalayan bir güçte olan bu süreç, sadece iktidar güçlerini dönüştürmekle sınırlı kalmadı, kalmayacak. Yaşanan süreç sistem içi muhalefet güçleri olan CHP ve MHP'yi aştı ve her defasında politikasızlığa itti. Yaşanan köklü değişim sürecinde yok olmamak için, yeni rejimde pozisyon almaktan başka şansı olmayan bu güçler, her defasında belirlendiler.

Kırılma noktaları

Siyasal islamın uyguladığı politikalara karşı ortaya çıkan tepkiler, geçen süreci en iyi özetleyen nitelikteydi. Toplumsal ve siyasal alana yönelik rejimin iradi müdahaleleri, yeni muhalefet odaklarını doğurdu. "Değerleri" koruma, eski statükoya sarılma ve AKP'ye ait olduğu düşünülen "yeniye" yönelik duyulan kaygılar ortak muhalif zeminler ortaya çıkardı. Ortaya çıkan "Gezi" isyanı, iktidar bloğunda yaşanan kriz ve sonrasında politik güçlerin yeniden dizilişi önemli kırılma anları olarak tarihe not düşüldü.
Tüm bunlar toplumda geriye dönüşü mümkün olmayan değişimlere yol açarken, sistem içi muhalefet güçleri rol oynayamadı, 30 Mart sandık düellosuyla, bu ihtimal iyice sönümlendi. Gelinen noktada ne CHP ne de MHP, var olanı değiştirebilecek konumda ve nitelikte değil.
Ancak gelişmelere uygun pozisyon alabilme çabası içindeler.
MHP son süreçte AKP'ye karşı belirli bir kitleyi konsolide etse de, o tepkilerin iktidar partisi tarafından içerilmesi çok zor olmasa gerek. İktidarı sarsmayı becerebilecek güçte ve nitelikte değil. Lakin yaşanabilecek krizlerde seçenek olabilme ihtimalini taşıyorlar, tüm planlar ve yatırımlar da buraya yapılmakta.
Kaotik ortamda burjuvazinin çıkış umudu olabilirler.
Kendisini böyle bir olası gelişmeye sabitleyen MHP, şimdi daha aktif politika yapabilmenin yollarını zorluyor.
CHP ise seçim sonrasında daha fazla sorunla baş başa. Tabanına yönelik etkili politika üretemeyerek "idare eder" pozisyona gerilemiş durumda. Yapısal sorunları CHP'yi kuşatıyor ve sürece yayılan bir çözülmenin içinde sürükleniyor.
Politik atmosfer, MHP'nin merkezinde olduğu ve CHP ve Ordu merkezli güçlerin ortaklaştığı bir sistem içi muhalefet odağı etrafında muhalif güçleri toparlamaya doğru yol alabilir. Böylesi bir ihtimalin gerçekleşmesiyle, AKP'ye alternatif olarak yerel ve uluslar arası sermaye odakları tarafından desteklenmesi ile alternatif iktidar odağı oluşabilir.

Dikkat!

Bu koşullarda gelişecek siyasi hat CHP'yi etkisiz eleman haline dönüştürebilir. CHP, böylesi bir ittifakın içerisinde eriyip tabanının önemli kısmını diğer ittifak güçlerinin hegemonyasına teslim edebilir. Geri kalan güçlerini tamamen kaybedebilir, çıkmaza sürüklenebilir.
Bu köklü dönüşüm, kuvvetli bir mıknatıs misali birçok şeyi etrafında toplayabilir.
İşte, Cumhurbaşkanlığı seçimleri, ortak aday girişimleri ve bu girişimlerin sol kesimde ve "Gezi" kitlesi üzerinde bir "akıl tutulması" yaratabilme potansiyeli, dikkate alınmalıdır.
Devrimci güçlerin bu önemli dönüşüm olasılığını ciddiye alıp pozisyon alması gerekiyor.

Uluslararası ilişkilerde yalnızlığa gömülen bir Erdoğan gerçeğiyle karış karşıyayız.

Dışarıda kaybeden, içte direnen Erdoğan

Uluslararası ve bölgesel politik denklem iyi analiz edildiğinde, Erdoğan merkezli AKP sanıldığı gibi güçlenmiyor tersine gücünü hızla tüketiyor. Politik alanı hızla daralıyor, bu pozisyonu gizlemek için de güçlü görünmeye çalışıyor.

Dr. Mustafa PEKÖZ

1. sayfadan devam

Bu bakımdan ANAP-AKP ile Özal- Erdoğan ilişkisinin benzerliği oldukça dikkat çekicidir. Özal'ın cumhurbaşkanı olmasıyla ANAP'ın kısa sürede politik bir güç olmaktan çıkması gibi Erdoğan'ın cumhurbaşkanı olmasıyla AKP'nin aynı duruma gelmesi söz konusu olabilir. Ayrıca uluslar arası sermaye tarafından aktif olarak desteklenen Özal'ın hazin sonu, uluslararası desteği kesilmiş Erdoğan'ı ciddi bir çelişkiyle karşı karşıya bırakmış durumda.

Güçlenme değil aşınma

Erdoğan merkezli AKP sanıldığı gibi güçlenmiyor tersine gücünü hızla tüketiyor. Politik alanı hızla daralıyor, bu pozisyonu gizlemek için de güçlü görünmeye çalışıyor. Bunun en kestirme yolu da toplumsal ilişkilerde saldırganlaşmak, baskı mekanizmalarını güçlendirmek. Özellikle silahlı polis gücünü kullanarak şiddeti üst düzeye çıkartıp, toplumsal hareketleri bastırma stratejisiyle iktidarın sürekliliğini garanti altına almak istiyor.

Erdoğan ve dar ekibi, kapitalist sistemin politik ilişkilerinin çok yönlü ilerlediğini, çıkarlarına göre bir kısım stratejilerin değiştirileceğini ve yeni aktörlerin devreye konabileceğini kavramış değiller. Uluslararası, bölgesel ve iç politik dengelerin birbirini tamamlayarak ilerlediğini kavramayanlar, Erdoğan'ı 'kâğıttan kaplan' haline getirerek piyasaya sürmüş bulunuyorlar. Özellikle iktidar-güç ilişkilerinde, dönemsel dengelere göre dış ve iç koşullardan biri ön plana çıksa da, politik istikrar için uyumluluk esastır. Kapitalist sistemin bu dengesi kurulmadan en güçlü iktidarlar dahi birkaç ayda çökebilir. AKP, Türkiye'nin iç sosyo-politik denklemi içerisinde ortaya çıkan ve gelişen bir hareket olmadı.

Daha çok küresel sermayenin bölgesel çıkarları ve stratejilerine uygun bir tarzda kısa sürede hazırlandı ve politik bir güç haline getirildi. Türkiye'nin devlet ilişkilerinde tek iktidar gücü olan generallere karşı küresel sermayenin başlattığı operasyona paralel olarak Erdoğan merkezli AKP ile Gülen ittifakı, sistemin tek hakim gücü oldu. Bu bakımdan, çok güçlü görünen, belli bir toplumsal tabanı bulunan ve iç politikada mutlak hâkim olduğu sanılan AKP ve Erdoğan, bütün ilişkileriyle küresel güçlere bağımlıdır. Politik gücü kendisi tarafından başarıldığına inandırılan Erdoğan, özellikle bölgesel ilişkilerde hayalini kurduğu 'yeni-Osmanlıcılık' politikasına yöneldi. Bu bir bakıma Türkiye'nin bölgedeki yeni bir arayışı olarak tanımlandı. Özellikle 2008'den beri Suriye politikasıyla zirveye çıkan söz konusu strateji çökmekle kalmadı, AKP uluslararası alanda izole olmaya başladı.

Küresel arenada yalnızlaşan Erdoğan

ABD ve AB tarafından dışlanan, Rusya tarafından da pek güvenilir bulunmayan, Ortadoğu'daki ilişkileri sıfırlanan Erdoğan'ın küresel kurumlardaki etkinliği oldukça zayıfladı.

Uluslararası ve bölgesel ilişkilere bakıldığında bütünüyle yalnızlaştırılan bir Erdoğan gerçeği bulunuyor. Küresel sermaye bakımından Türkiye'nin stratejik önemi varlığını koruyor ve geleceği yönelik bütün bölgesel stratejilerde Türkiye mutlak olarak yer alıyor. Ancak uluslar arası siyasetin içinde yalnızları oynamaya başlayan Erdoğan iktidarının üstü çizildi. Siyasal ilişkilerde kişisel dostlukların hiçbir öneminin olmadığına, çıkarların esas olduğuna en iyi örnek Erdoğan'ın bugünkü pozisyonudur.

AKP iktidarının izlediği, Suriye-İran-Mısır-Suudi Arabistan politikası, özellikle Çin'e ait füze savunma sistemlerini satın alma isteğinin NATO generalleri tarafından tam bir ihanet olarak gösterilmesi, uluslararası alanda Radikal İslamcı Hareketlerle yakın ilişkilerin kurulması, ABD'nin ve AB'nin bölgesel stratejileriyle çelişen politikalar olarak ön plana çıktı. Bu nedenle AKP iktidarının Türkiye için zararlı olmaya başladığını açık bir dille ifade eden ABD ve AB, özellikle Erdoğan'a yönelik tasfiye sürecini fiilen uygulamaya koydular. Erdoğan için son derece zorlu bir süreç olan 17-25 Aralık 'yolsuzluk operasyonları' bizzat ABD tarafından planlandı uygulandı ve devam ediyor.

20 Nisan'da Türkiye'ye bir ziyaret gerçekleştiren ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Douglas Frantz, bütün diplomatik sınırları yok sayarak "buraya konferansa değil, ne yapılması gerekildiğini söylemeye geldim" uyarısıyla Erdoğan'ın önüne yeni ev ödevleri koydu. Frantz, 'ya bu ev ödevlerine uyarsınız ya da tasfiye operasyonu daha güçlü hamlelerle devam eder' tehdidini bizzat AKP iktidarına yaptı. Erdoğan Gülen'e gürlerken, Frantz karşısında süt dökmüş bir kedi gibi sustu.

Soma'daki katliamı nedeniyle, Obama'nın Erdoğan yerine Gül'e mesaj göndermesi bilinçli politik bir tercihidir. Ayrıca Amerikan Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Jen Psaki, Başbakan Erdoğan'ın Soma'da bir işçiyi tokatlaması ve sonra da kullandığı iddia edilen 'İsrail dölü' sözlerine ilişkin yaptığı değerlendirmede, "O görüntüleri izledik. Gereksiz yere göstericilere uygulanan şiddeti reddediyoruz ve Türkiye'deki hukukun üstünlüğü uyarınca hesap verilmesinde ısrar ediyoruz… Bu haberleri gördük. Eğer bu sözler söylenmişse, tabi ki bunları kınıyoruz. Orada bazı karışıklıklar var. Eğer gerçekten de söylemiş ise o sözleri kınıyoruz…"

ABD yönetiminin diplomatik temayülleri aşarak Erdoğan'ı çok açık bir dille kınaması, AKP iktidarına yönelik bakış açısını çok net olarak ortaya koyuyor. ABD Savunma Bakanı Chuck Hagel'ın de,12 Asya ve Ortadoğu ülkesini ziyaret etme kararına Türkiye'ye dahil etmemiş olması, ABD Başkan Yardımcısı'nın Kıbrıs Rum kesimini ziyaret ederken, Türkiye'ye gündem dışı tutması, ABD'nin AKP iktidarına yönelik politikaların birer yansıması olarak karşımızda çıkıyor.

Cehenneme git Erdoğan!

AB'nin geçmişte verilen aktif politik desteğin yerini durağanlığa bıraktığını söylemek mümkün. AB'nin stratejik karar merkezi olan Almanya'nın Erdoğan ve AKP değerlendirmesi bize çok somut bir fikir verebilir. Almanya Cumhurbaşkanı'nın yaptığı açıklamalar Almanya'nın AKP'ye yönelik politik yaklaşımını belirgin olarak ortaya koydu. Ayrıca Der Spiegel Dergisinin Soma

"Cehenneme git Erdoğan"

olayları nedeniyle "Cehenneme git Erdoğan" kapağıyla çıkması, Alman hükümetinin politik eğilimini göstermesi bakımından önemlidir. Ayrıca, Erdoğan'ın 24 Mayıs'ta Köln'e gelmeden önce, Merkel hükümeti bütün diplomatik kuralları aşarak Erdoğan'ın gelmemesi gerektiğini ifade etti, hatta nasıl konuşması gerektiği belirtilerek bir bakıma sınırları çizildi. Türkiye başbakanı olarak fiilen 'istenmeyen adam' ilan edildiği halde, Köln'e gelmiş olması, politik çözülmenin açık bir örneğidir.

ABD ve AB tarafından dışlanan, Rusya tarafından da pek güvenilir bulunmayan, Ortadoğu'daki ilişkileri sıfırlanan Erdoğan, uluslararası kurumlardaki etkinliği ve saygınlığı oldukça zayıflamış bulunuyor. Bu bakımdan uluslar arası ilişkilerde yalnızlığa gömülen bir Erdoğan gerçeğiyle karış karşıyayız.

Çok yönlü savaşımda, çözülme kapıda

Uluslararası alanda 'yok hükmünde' sayılan Başbakan, içte toplumsal kaos yaratarak iktidarda kalmaya çalışıyor.

İslamcı Hareket, sadece devletleşmiş bir politik güç olmayıp aynı zamanda önemli bir ekonomik ve medya gücüne, ciddiye alınır bir entelektüel potansiyele ve dengeleri etkileyen bir toplumsal tabanı sahip bulunuyor. Erdoğan'ı nispeten ayakta tutan politik ve sosyal realite bu faktörlerdir. Ancak, bütün bunların tek başına belirleyici olmayacağı da açıktır. İki temel nokta önemlidir: Bir, toplumda farklı politik eğilimlere sahip olmalarına rağmen AKP'nin izlediği politikalara karşı olanların oranı yaklaşık olarak % 60'dır. İki, bu toplumsal yapı içerisinde oldukça aktif olan ve sistem ilişkilerini zorlayan çok önemli bir kesim bulunuyor. Toplumun bu kesiminin sokaktaki politik reaksiyonu istenilen düzeyde örgütlü olmasa da, AKP iktidarını önemli oranda zorluyor.

Soma'daki madenci katliamı, Erdoğan merkezli AKP'yi tahmin edilenden çok daha fazla yıpratmaya başladı. Öncelikli olarak AKP'nin prestijinde belirgin bir sarsıntı meydana geldi. Erdoğan ilk kez Başbakan istifa sloganları arasında yürüdü, öyle ki oluşan tepki nedeniyle bir markete sığınmak zorunda kaldı. Soma'ya giriş çıkışların durdurulması, Soma halkının gerçekleri açıklanmasının engellenmesi, özellikle maden işçilerinin basına konuşmaya başlayıp gerçek durumu açıklamaları, AKP'yi oldukça zorda bıraktı. Gezi ve 17-25 Aralık operasyonun politik ve toplumsal sonuçları, Soma katliamına yönelik protesto eylemlerinde doruğa çıktı.

Erdoğan'ın çözülme korkusu

Doğrudan Erdoğan'a bağlı olarak çalışan psikolojik savaş merkezi, toplumda AKP'ye yönelik ciddiye alınır bir güvensizliğin geliştiğini tespit etti ve yeni taktikleri uygulamaya koydu. İktidar medyası, birkaç gün savunduğu Soma Holding'e karşı bu kez tersten sert ve suçlayıcı bir dil kullanmaya başladı. Soma madeninde çalışan bir işçiyi yerde tekmeleyen ve Başbakanlık Özel Kalem Müdür Yardımcılığı yapan Yusuf Yerkel, oluşan kamuoyu baskısı sonucu görevinden alınmak zorunda kalındı. Berkin Elvan için "Ölen ölmüştür, her ölen için tören mi düzenleyeceğiz" ve Uğur Kurt'u vuranları 'polis nasıl sabırlı davranıyor anlamıyorum' diyerek katilleri savunan Erdoğan, oluşan tepkiyi gördü bu kez tersten Uğur Kurt'un babasına telefon ederek 'olayın takipçisiyim' dedi. AKP, daha uzlaşıcı ve daha ılımlı bir görüntü yaratarak taktik değişikliğine gitmesinin esas nedeni, Soma katliamından sonra

gelişen toplumsal muhalefetin İslamcı iktidarı zorlamaya başlamasıdır.

AKP, sadece İslamcı tabana dayanarak iç politik iktidarı koruma şansının bulunmadığını biliyor. Önümüzdeki Cumhurbaşkanlığı seçimleri dikkate alındığında, yeni taktik-politik arayışlara yönelecektir. Erdoğan ve AKP, cumhurbaşkanlığını garantilemiş değil ve çok ciddi oranda zorlanacaktır.

Birincisi, 17 Aralık operasyonu sürecinde oluşan Ordu-AKP-Silivri ittifakı devam ettirilecek. Okmeydan'ındaki olaylarda iki göstericinin öldürülmesini bir provokasyon olarak gören Perincek'in AKP'ye verdiği destek, oluşturulan ittifakın bir sonucu. İkincisi Erdoğan, daha önce karşısına aldığı ve rant kaynaklarının dışında tutmak istediği İstanbul sermayesi ile barışmanın yolunu arıyor. Bunun ilk adımı Koç Holding tarafından yapılan açılışa katılması ve Fenerbahçe-Marina Yat limanının ihalesinin Koç grubuna verilmesidir. Böylelikle hem İstanbul sermaye grubunun, hem de küresel sermayenin güvenini yeniden kazanmaya çalışıyor. Üçüncüsü, Erdoğan seçim stratejisini esasen toplumun % 80'ini oluşturan Müslüman kesim üzerine şekillendiriyor. Bunun için toplumda Alevi-Sünni saflaşmasını yaratarak, dinsel değerleri çok açık olarak kullanmak istiyor. Özellikle İstanbul'da Alevilerin yoğun olduğu semtlerde polisin saldırılarını süreklileştirerek oluşturacağı gerilim politikasıyla toplumdaki saflaşmayı belirgin hale getirerek İslamcı tabanı yönlendirmeyi hedefliyor. Çatışmaların daha çok Kürt-Alevilerinin yoğun olduğu semtlerde olması, bilinçli olarak belirlenen ve uygulanan bir saldırı politikası. Beşincisi, toplumun göstermiş olduğu en demokratik tepkiye polisin silahlı şiddetini üst düzeye çıkartarak yanıt vermesi, politik inisiyatifi elde tutma çabası. Böylelikle toplumsal ilişkilerde şiddeti esas alan Erdoğan'ın tek ve güçlü lider olma isteği egosundan çok Türk devletinin geleneksel politikasının sonucudur. Bütün bunlar, Erdoğan ve AKP'nın politik kaygılarının en üst noktadaki yansıması olarak karşımıza çıkıyor. Demokratik taleplere doğal bir yanıt vermekten korkan AKP, çözülmekten korkuyor.

Soma katliamından sonra iç politikada AKP'nin etkinliğini sarsılmaya başlandığına dair çok önemli veriler ortaya çıkmaya başladı. Bu bakımdan Erdoğan, cumhurbaşkanlığı konusunda sanıldığı gibi kararını henüz tam olarak vermiş değil. Eğer aday olur ve seçimleri kaybederse politik hayatı fiilen biter ve çanlar Erdoğan için çalar. Kazanan ama uluslar arası ilişkilerde izole olmuş bir cumhurbaşkanını da sistemin kendisi taşıyamaz. Bu bakımdan, Erdoğan'ın politik geleceği tahmin edilenden çok daha ciddi risklerle karşı karşıya olduğu bir realitedir. Erdoğan çok yönlü bir savaşın içinde bulunuyor.

Zaaflarını aşmış bir Eğitim Sen, sınıfa öncülük edebilir

Bir genel kurulun ardından

Gezi direnişiyle başlayıp, yerel seçimlere uzanan süreçte ortaya çıkan yeni muhalefet imkânlarını ve genel kurulun yapıldığı günlere denk gelen Soma faciasının işaret ettiği sınıf siyasetinin sorunlarını, esaslı ve cesur bir tartışma süreciyle ele almak için, genel kurul önemli bir fırsattı.

Murat YAMAN

Eğitim Sen 9. genel kurulu 19-23 Mayıs tarihleri arasında ve 538 delegeden büyük bir çoğunluğunun katılımıyla gerçekleştirildi. Türkiye'de toplumsal muhalefetin önemli bir bileşeni olan ve sendikal hareketin genel krizinin etkileriyle birlikte son yıllarda birikmiş örgütsel ve politik sorunları da bulunan Eğitim Sen için, genel kurul önemli bir süreçte gerçekleşti.
Gezi direnişiyle başlayıp, yerel seçimlere uzanan süreçte ortaya çıkan yeni muhalefet imkânlarını ve tam da genel kurulun yapıldığı günlere denk gelen Soma faciasının işaret ettiği sınıf siyasetinin sorunlarını, esaslı ve cesur bir tartışma süreciyle ele almak için, bu genel kurul önemli bir fırsattı. Ancak bu fırsat değerlendirilemedi.
Önceki genel kurulda kararlaştırılmış olan ve bu genel kurula kadar ertelenen tüzük değişikliği tartışmaları tam bir "siyasi itişme" ye sahne oldu.

Tüzük tartışmaları

Hâkim siyasi gruplardan DEM (Demokratik Emek Meclisi) ve onlarla birlikte hareket eden birkaç küçük grup, örgüte yeni bir model öneren çeşitli tüzük değişikliği önergeleri sundular. Bu değişiklik önergeleri arasında sendika içi demokrasi kanallarını genişletmeyi hedefleyen meclis modeli, karar organı haline getirilmiş kadın meclisleri, seçim sisteminde yıllardır tartışılan çoğunlukçu anlayışa karşı nispi temsil ve doğrudan seçim sistemi gibi öneriler de vardı.
Diğer bir hâkim siyasi grup olan DSD (Devrimci Sendikal Dayanışma) ise, bu önergelerin hepsine ret oyu kullanmakla birlikte, özelikle seçim sisteminde düzenlemeler içeren birkaç değişiklik önergesi de sundu.

Sendikal gruplar

Her iki grubun da birbirlerinin önergelerine karşı geliştirdikleri argümanlar, işin esasından çok, gerekçe üretme biçimdeydi. Özelikle DEM grubunun meclis modeli önergelerine karşı geliştirilen "Kürtler kendi parti modellerini sendikaya dayatıyor" argümanı, sendika içinde öteden beri var olan Kürt meselesi eksenli yarılmayı genel kurul boyunca derinleştiren bir etki yarattı.
Yine diğer bir hâkim grup olan EH (Emek Hareketi), "örgüt içinde yeterince tartışılmadı" gerekçesiyle tüzük değişikliği önergelerinde oy kullanmama ve söz almama tavrı gösterdi.
Bu "3 büyük" grubun dışında kalan birkaç siyasi grup ve az sayıdaki "bağımsızlar" ise grupların kapışmaları arasında "acaba örgütün ihtiyacına cevap olabilecek bir önergenin geçmesini sağlayabilir miyiz" refleksi geliştirdiler.
Geçen önergelerin kabul oyu sayısının karar yeter sayısını ucu ucuna sağladığı dikkate alınırsa bu çabalarında etkili oldukları söylenebilir. Ancak, tabi ki yeterli olmadı. Birbiriyle bağlantılı önergelerden biri kabul edilirken diğeri kabul edilmeyince anlamsızlaştı.

Yapısal sorunlar

Nihayetinde sendikanın yapısal sorunlarına çare olabilecek bazı tüzük değişikliği önerileri genel kurula sunulmuş olmasına rağmen, siyasi grupların kör dövüşüne kurban gitmiş oldu. Öyle ki, üniversite şubelerinin ortaklaşarak getirdikleri, üniversitelerde karar organı olarak işyeri meclisleri kurulması gibi maddeler içeren önergeler bile reddedildi.

Sendikal siyaset biçimleri

Uzunca bir süredir sendikal hareketin krizi diye tarif edilen, esasında, sosyalist hareketin siyaset üretememe krizinin sendikalara yansımasıdır.

Beş gün süren ve bazı günler gece yarılarına kadar devam eden yorucu ve yıpratıcı genel kurul sürecinin sonunda, örgütün ihtiyaçlarına çare olabilecek hiçbir somut değişiklik yapılamadığı gibi siyasi grup kavgaları daha da derinleşti.
Seçim sonuçlarına göre yönetime girmemiş olan gruplardan DSD'nin genel kurul sürecindeki tavrına bakılırsa, önümüzdeki dönemde sendika içi muhalefette eksenini Kürt meselesi ve özelikle HDK'de cisimleşen siyaset biçimine karşı bir konumlanış olarak belirlemesi muhtemeldir.

HDK ve sendikalar

Öte yandan, HDK sürecinde başından beri bir arada duran siyasetlerin sendikalardaki temsilcileri henüz ilkeli bir birliktelik kurabilmiş değiller.
Siyasette yeni bir sözü olanların –en azından bu iddiayı taşıyanların-, kriz içerisindeki sendikal alana bu yeniliği taşıması beklenirdi. Ancak HDK bileşenlerinin sendikalardaki temsilcileri bu beceriyi henüz gösterebilmiş değiller.
Oysa sendikal harekete yeni bir ivme kazandırma potansiyeli HDK içerisinde mevcuttur. Yeni oluşan merkez yürütme kurulunun çoğunluğunun HDK bileşenlerinden olması bir fırsat olarak düşünülmelidir.
HDK'nin siyasetteki yenilenme iddialarını sendikal harekete taşımasının tam zamanıdır. Bunun için yapılması gereken, HDK içerisinden başlayarak, geniş katılımlı ve esaslı bir tartışma sürecine girmek ve cesur kararlar alabilmektir.

Eğitim-Sen'in bunalımı

Uzunca bir süredir sendikal hareketin krizi diye tarif edilen, esasında sosyalist hareketin siyaset üretememe krizinin sendikalara yansımasıdır.
Oysa son yıllarda gelişen ve klasik politik özneleri aşan, kendiliğinden ve doğrudan hareketler, yeni imkanlar sunmaktadır. Kitleler kendi sorunlarına dair siyaset üretmek için, klasik muhalefet örgütlerine ihtiyaç duymamakta ve bu şekilde yeni bir muhalefet biçimini oluşturmaktalar.
Tekel direnişi, Gezi direnişi, Kazova işgali ve Soma gerçeği birlikte değerlendirildiğinde, krizden çıkış için işaret fişeği görevi görebilirler.
Velhasıl, "fiili/meşru mücadele" döneminin şanlı günlerinden, giderek hayattan kopan, eylem ve söylemde kısırlaşmış bir sendika görünümüne gelinmiştir.

Sendikal değişim ihtiyacı

Sadece genel kurul delegelerine bakarak bile söylenebilir ki, Eğitim Sen "orta yaşlı ve erkek" bir sendikadır. Yaşlandıkça da bunalıma girmektedir. Eğitim Sen'i "orta yaş bunalımı"ndan kurtarmak için, o köhnemiş sendika binalarını gençlere, kadınlara, kimliklere; ezcümle "Gezicilere" açarak işe başlayabiliriz. mrtymn@gmail.com

Gezi ve Soma sonrası Eğitim Sen

Daralan sendikal faaliyet değil, klasik sendikal faaliyetti. Değişen statüler, tanımlamalar karşısında, sendikalar ya mevcut tanımlamalar üzerinden örgütlenecekti-ki çoğu bunu yaparak daraldı- ya da yeni örgütlenme alanları bulacaklardı.

Hasan DURKAL

Eğitimde dönüşüm ve Eğitim-Sen

Dönüşümü dilimizden düşüremiyoruz. Kararlı bir sermaye hareketi önüne gelen her şeyi, eline geçen her şeyi dönüştürüyor. Sinekten yağ çıkarma telaşındalar. Devletin, tanımının yeniden yapıldığı uzun bir süreçten geçtik. Bu süreç içerisinde, eğitim, sağlık, haberleşme gibi ucuz kamusal hizmetler, özel sektörün kontrolüne geçerek, birer hak olmaktan çıktı.
24 Ocak 1980 Kararları, 12 Eylül Darbesi, Özal hamlesi, Kemal Derviş transferi, son olarak AKP iktidarı boyunca devam eden bu yolculuk sonunda,
- Devletin tanımının değişmesiyle, kamuda çalışanların iş statüsü, iş tanımı ve koşulları değişti.
- Devletin bu hizmetlerinde faydalanan büyük kitlelerin hizmetlerden ucuza yararlanma imkânı ortadan kalktı. Üstelik yaşam koşullarında değişiklikler meydana geldi.

4688 sayılı yasa, Torba Yasalar, 4+4+4, SSGSS, Personel Rejimi Yasası gibi yasalarla, sendikal faaliyet yürütme imkânları git gide daraldı.
Aslında daralan sendikal faaliyet değil, klasik sendikal faaliyetti. Değişen statüler, tanımlamalar karşısında, sendikalar ya mevcut tanımlamalar üzerinden örgütlenecekti-ki çoğu bunu yaparak daraldı- ya da yeni örgütlenme alanları bulacaklardı.
Gezi İsyanıyla birlikte ikinci seçenek nesnel anlamda olanaklı olsa da, henüz bu meşruiyet zemininden faydalanıldığını söylemek söz konusu değil.
Toplumsal hayatın her alanında hissedilen Gezi Ruhu, sol-sosyalist örgütlerde olduğu gibi, sendikalarda da büyük bir sıçrama yaratmadı henüz.
Ancak bu olmayacağı anlamına gelmez. Hayat, türlü olasılıklarla dolu. Klasik, bürokratik sendikal anlayışı aşan, velisinden öğrencisine, 4-C'lisinden idarecisin kadar eğitimin (sermaye deyimiyle) tüm "paydaşlarını" kapsayacak bir örgütlenmenin önünü açmak birinci görevimiz olmalıdır.

Gezi Forumları ve Eğitim

Su akar yatağını bulur şüphesiz. Ancak, bu suyun daha gür akması da mümkün. Gezi sürecinde ortaya çıkan Eğitim Dayanışması gibi oluşumlar, bu dönemin muhalefetinin önemli bir öznesi olabilirdi.
Bu gibi oluşumlar, eğitimdeki dönüşümün yarattığı mağduriyetlerinin tümünü ortak bir cephede örgütleme potansiyeline sahipti. Eğitim Sen bu gibi oluşumların içerisinde yer almalıdır. Dilimize pelesenk ettiğimiz fiili meşru mücadele kanalı buradan geçmektedir.
Peki, klasik sendikacılığın sonu mu geldi? Elbette ki hayır. Klasik sendikacılığın da kendisini var edeceği alanlar mevcut. Şikâyetimiz eskinin örgütlenme anlayışının hiçbir eleştirel süzgeçten geçirilmemesi.

Sınıf öncülüğüne yönelmeli!

Kamudaki neoliberal dönüşüm sonucunda üyelerini halen sınıfın dışında gören bir anlayışla hesaplaşmak, yeni dönemin argümanlarını oluşturmak gerekiyor.
Gezi'de, Soma'da işçi sendikalarıyla bir araya gelmekten aciz, toplumsal öfkenin ve sınıfsal kinin bu kadar yüksek olduğu bu dönemde, zoraki 1 günlük iş bırakma eylemleri sorgulanmalıdır. Tüm sınıf bileşenlerinin öncülük beklediği, bu öncülüğü gerçekleştirebilecek birikimin, tarihin ve gücün bulunduğu bir sendika elbette ki eleştirilecektir. Bu eleştirilerimizi, Eğitim Sen'in ve genelde KESK'in halen tarih yazabilecek bir potansiyele sahip olduğunu kanıtladığını gördüğümüz için yapıyoruz. Bu fırsat kaçmasın.
08.05.2014

HDP/HDK

Toplumsal Özgürlük Parti Girişimi

Karar: HDK ve HDP üzerine

Biz, hem HDK'nın özgün "Kongre/Meclis" biçimindeki örgütlenmesinde yer alan bütün toplumsal ve politik güçlerin, bir "Parti" biçimi içinde bir arada durmalarının doğru ve mümkün olmadığını; hem de bir Marksist hareket olarak, Marksizmi eleştirip aştığı iddiasında bulunan Post-Marksizmle ilişkili "Radikal Demokrat" bir partide bulunamayacağımızı belirtiyoruz.

1

Farklı toplumsal ve politik güçlerin ortaklaşarak bir "Çatı" örgütü olarak kurdukları Halkların Demokratik Kongresi(HDK), Kongre/Meclis yapısını taşıyan ve ona uygun biçime bürünen bir örgütlenme.
HDK, bu coğrafyada yaşayan bütün halkların, işçi sınıfının ve tüm ezilenlerin çıkarlarını savunmakta ve doğanın yıkımına karşı çıkmakta ortaklaşan, ama farklı yapı ve yönelimlere sahip (komünist, anti-kapitalist, devrimci demokrat ya da "radikal demokrat" veya demokratik) politik güçleri kapsayabilecek bir esneklik ve yayılım kapasitesine sahip.
HDK, toplumsal yaşamın günümüzde sürekli hızlanan akışına-temposuna, toplumun sürekli zenginleşen-farklılaşan ve aynı zamanda parçalanan yapılanışına uyum sağlayarak; bu hızı, zenginliği, farklılığı ve parçalanmayı uygun bir esneklikte ve kapsayıcı bir zeminde toplamayı, ortaklaşılabilen bir asgari hedefe ya da hedeflere doğru harekete geçirmeyi hedefleyen bir örgütlenme.
HDK, içinde yaşadığımız özel tarihsel dönemin ortaya çıkardığı özgün bir örgütlenme. Böylesi geniş bir alana yayılmış ve farklı toplumsal ve politik güçlerin ortaklaşabilmesinin somut-tarihsel sebepleri var. O sebepler iki ana noktadan ivmeleniyor.
İlkin, çok bileşenli/multi bir krizin içinde çırpınırken kendisiyle birlikte tüm insanlığı da sürekli bir kriz ortamına ve yüksek gerilime sokan, bir kaotik durumu ciddi bir olasılık haline yükselten ve hatta yeryüzündeki canlı yaşamı yok oluş tehlikesine doğru sürükleyen kapitalizmin güncel durumunun, birbirinden farklı birçok gücü "Yaşamı Savunma" temelinde kendi karşısında ortaklaşmaya zorlamasını vurgulamalıyız.
İkinci olarak, ortak coğrafyamızda somut bir olgu olan despotik devlet geleneğinin kapitalizm koşullarında yapı ve biçim değiştirerek de olsa hala kendisini sürdüren güncel yapısının, toplumsal ve politik yaşamımızda yarattığı derin sorunların bir kalıcı çözüm için herkesi ortaklaşmaya ve tarihsel bir hamle yapmaya zorlamasını vurgulayabiliriz.
Bu iki ana somut-tarihsel gerçeklikten ivmelenen ve birçok biçime giren sorunlar, günümüze özgü ittifakları ve ortaklaşmaları dayatıyor.
Ancak, açıktır ki, böylesi bir somut durumun oluşması, ortaklaşanların arkasındaki farklı toplumsal gerçeklikleri, bunların kimi zaman birbiriyle çelişen farklı çıkarlarını ve bağlı olarak oluşan farklı politik yapı ve yönelimler gerçekliğini ortadan kaldırmıyor.
İşte, HDK'nın Kongre/Meclis biçimindeki kapsayıcı ve esnek yapılanması bu farklı çıkar ve duruşların ortaklaşabilmesi için uygun bir ortam yaratıyor.
HDP ise, içine girdiğimiz seçim döneminin özgün ihtiyaçlarını karşılamak, mevcut yasal mevzuata çarpmadan seçimler döneminde HDK'da toplanan güçlerin sesini en güçlü biçimde seslendirebilmek ve sistemin-rejimin parlamentosunda en fazla milletvekiliyle en güçlü yığınağı yapabilmek amacıyla, HDK zeminini esas alan bir toplumsal-politik duruşun aracı olarak kurulmuştu.
Son dönemde hızla gelişen yeni bir süreç içinde, HDP'nin öne çıktığı, hiçbir ayrım yapmadan HDK da toplanan bütün toplumsal ve politik güçlerin bir "Parti" biçimi içinde konumlanmaya oldukça emrivaki bir tarzda sürüklendiği, HDK'nın işlevsizleşme ve giderek sönümlenme tehlikesiyle karşılaştığı bir yeni durum oluştu.
HDP'nin politik kimliği de "Radikal Demokrat" olarak açıklandı.
TÖPG, oluşan bu yeni durumda, HDK'da konumlanmakta devam edecek ve HDK duruşunun hayata geçip güçlenmesi için çaba gösterecek, ancak HDP içinde yer almayacak.

2

Biz, hem HDK'nın özgün "Kongre/Meclis" biçimindeki örgütlenmesinde yer alan bütün toplumsal ve politik güçlerin, bir "Parti" biçimi içinde bir arada durmalarının doğru ve mümkün olmadığını; hem de bir Marksist hareket olarak, Marksizmi eleştirip aştığı iddiasında bulunan Post-Marksizmle ilişkili "Radikal Demokrat" bir partide bulunamayacağımızı belirtiyoruz.
TÖPG, bu tarzda yaşanan bir partileşmenin, sonuç olarak başarısız olacağı için moralsizlik üreteceğini, Kürt ulusal zemininde yer alan bütün güçleri toplamada dar ve yetersiz kalacağını, komünist ve devrimci güçlerin emek-sermaye uzlaşmaz zıtlığı üzerinden politika üretmelerini kısıtlayacağını ve sonuçta HDK'nın varlığını da tehlikeye sokacağını vurgular.
Kongre-Meclis biçiminin özgün esnekliği ve kapsayıcılığı içinde ortaklaşabilen güçler, Parti biçiminin sınırları sürekli çizilen bir yoğunluğa sahip yapısı içine sığmaz.
Sunulan "radikal demokrat" zemin ise, "Parti" biçimi içinde asgari olarak "devrimci demokrat" bir programatik zeminde konumlanabilecek olan komünist güçleri şekilsizleşmeye-kendisi olmaktan çıkmaya zorlayacaktır.
Kürt sorunu üzerinden harekete geçen bazı Kürt güçleri de, komünistlerle sahici bir parti birliği konusunda zorlanacak, bu durumdan gerekçe üreterek Özgürlük Hareketindeki emekçi hegemonyasından kaçma eğilimine girecek, Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı oluşturulan Barzanici ya da farklı yapılardaki siyasal odakların beslenebileceği bir ortam oluşacaktır.

Sonuç olarak

Böylesi bir parti birliği, asgari olarak devrimci-demokratik bir programatik zeminde ve Kürt özgürleşmesinin akışında yaşanacak ayrışmaların sonunda, başka koşulların da uygun olması durumunda gerçekleşebilir. Günümüzde, bu yapı ve biçimde yapılan girişimin "zorlama" bir girişim olduğunu, gerçek yaşamda karşılığının olmadığını belirtiyoruz.

HDK ve Demokratik Cumhuriyet

Kongre/Meclis'de günümüzün somut gelişmeleri içinde bir araya gelen güçler, yaşanan toplumsal ve politik krize bir somut cevap olma kapasitesiyle günümüzün acil ihtiyacı olan "Demokratik Cumhuriyet" hedefine doğru yürüyebilir.

3- Amed ve Gezi'de somutlaşan sömürü ve zulme direnerek isyan etme gerçekliğinin ve bu isyanların yarattığı toplumsal ve politik bilinçlenmenin tarihsel önemde olanakları ortaya çıkardığı olağanüstü bir ortamın içinde konumlandığımız ve farklı tarihsel kavşakların/yol ayrımlarının hemen önümüzde belirdiği hepimiz tarafından görülüyor olmalı. Farklı toplumsal sınıfların ve güçlerin farklı çıkarlarının ortaklaştığı bir politik zeminin, Kongre/Meclis biçimindeki zengin ve esnek bir yapıda örgütlenmesi hayati önem taşıyor. Bu zemini dayanak yaparak ve bu zeminin tarihsel ve toplumsal meşruiyetinden güç alarak, saptanacak ortak hedefe doğru başarılı bir yürüyüş, başka bir dizi devrimci-demokratik olanağa da can verecek; kazanılacak her mevzi, başka ve daha ileri noktalardaki mevzilerin fethedilmesinin önünü açacaktır. Kongre/Meclis'de günümüzün somut gelişmeleri içinde bir araya gelen güçler, yaşanan toplumsal ve politik krize bir somut cevap olma kapasitesiyle günümüzün acil ihtiyacı olan "Demokratik Cumhuriyet" hedefine doğru yürüyebilir. Bu yürüyüş, tarihsel ve güncel meşruiyet alanı son derece güçlü olan bir yüksek politik bir hamle olacaktır.

4- HDK, egemenliği altında ezdiği bütün toplumsal güçleri mevcut oligarşik-totaliter devlete ve onun hepsi aynı oligarşik-totaliter zeminden üreyip o zemini besleyen farklı biçimlerdeki rejimlerine, o rejimin günlük akışının asabiyetini oluşturmaya çalışan farklı isimlerdeki ama hepsi aynı yapının damgasını yemiş partilere karşı bir tutum alıştır.
Sadece bir karşı durma/tutum alma tepkiselliğinin ötesinde ve daha belirleyici olan yanıyla, HDK, aynı zamanda bir alternatif toplumsal ve politik alan inşa etme denemesidir.
HDK, mevcut devlet ve onun farklı rejimlerine hapsolmayan bir duruşu; işçi sınıfının, tüm emekçilerin ve ezilenlerin üstündeki oligarşik-totaliter kölelik zincirlerinin parçalanışını hedefleyen; anti-kapitalist, demokratik, radikal demokratik ve devrimci demokratik siyasal ve toplumsal güçlerin ortak çıkarları zemininde kurdukları bir yapıdır.
HDK'nın örgütlenme biçimi, ortaklaşan kurucu güçlerin kendilerini ve ortak duruşlarını, oligarşik-totaliter devlete/rejime karşı bir özgürleşme eylemi içinde sürekli yeniden üretebilmelerini sağlama esnekliğine ve yayılımına sahip.
Özgürleşme eylemi içinde sürekli yeniden/farklılaşıp zenginleşerek ortaklaşabilen bileşenler, farklı ve alternatif bir toplumsallaşmaya yönelebilir, HDK da, bir farklı toplum ve o topluma yürüyüşün karar organı, kongresi, meclisi düzeyine yükselebilir.

5- HDK'nın kalıcılığı, ancak, farklı çıkarlara sahip kurucu güçlerin kendilerini özgürce geliştirebildikleri bir ortam olabildiği oranda sağlanabilir. Hangi gerekçeyle ve hangi biçimde olursa olsun bileşenlerden birinin sırf kendi toplumsal ve siyasal çıkarlarına yönelik "indirgeme" girişimi veya sırf kendisini özneleştirerek diğer bileşenleri ötekileştirip "yok sayma" girişimi; olağanüstü zengin bir "ittifak" alanı olan Kongre/Meclis'in "büyüsünü" bozar, meşruiyetini ve çekim gücünü azaltır ve kaçınılmaz olarak daralma veya dağılma sonucunu üretir. Demokratik işleyiş, saydamlık, HDK'nın günlük pratiğinin temellerini oluşturur. HDK'yı HDP ile aynılaştırma tutumu, onu giderek sadece işlevsiz ve içi boş bir teknik biçime sürükler. İki yapının birbirinden bağımsız örgütsel yapı ve işleyişe sahip olması, her ikisinin de kendisine özgü gerçek toplumsal-politik dokulara kavuşabilmesinin asgari koşuludur.

Bölgesel halk hareketine doğru

HDK'nın kendisini gerçek potansiyeline ulaşan bir güçte kurması, ancak Gezi ve Amed'in ortaklaşmasıyla gerçekleşebilir. Bu ise, bileşen iki ana toplumsal gerçekliğin sahici bir ortaklaşması, birinin diğerine indirgenmemesi ve her iki noktada toplanan farklı çıkarların özgürce kendisi olması, kendisini örgütleyebilmesi, kendi özgün çıkarlarını savunabilmesiyle gerçekleşebilir.

6

HDK'nın Kongre/Meclis şeklindeki örgütlenme yapısı ve biçimi, toplumsal ve politik hareketlenmenin ilerleyen süreci içinde alternatif bir halk meclisinin fiili-meşru olarak kurulmasına uygun bir zemin oluşturuyor."-Kurucu Meclis" ve "Demokratik Anayasa" yönelimleri, HDK'nın politik süreci içinde sivrilecektir. Bütün kurucu güçlerin çıkarlarının ortaklaştığı bir "Demokratik Cumhuriyet", diğer yönelimlerin tamamlayıcısı olarak, toplumsal gerginliğin ve uyanışın sürekli güçlendiği günümüz koşullarında bir çıkış yolu olarak hızla kendisini öne çıkaracaktır.

7

Başarılı bir HDK, Kürt Özgürlük Hareketinin bölgedeki diğer ülkelerde de uygun toplumsal ve politik güçlerle benzer biçimde ilişkilenebilmesine destek olacaktır.
En güçlü bileşeni Kürt Özgürlük Hareketi'nin bölgedeki konumlanışıyla ve özellikle Rojava zaferiyle birlikte ele alınınca, HDK'nın ileri doğru her adımı bir bölgesel halk hareketinin de önünü açacaktır.
Bölgenin devrimci ve demokratik güçlerinin ortaklaşması yönünde atılacak her ileri adım, farklı emperyalist güçler ve yerel işbirlikçileri tarafından bölgemize dayatılan " köleleştirilerek teslim alma" ve "sermayenin talanına sınırsız biçimde açılmış bir coğrafya yaratma" amaçlı girişimlerin önünü kesecek ve halkların özgürlük hamlesini başarabilmenin koşullarını oluşturacaktır.

8

Ülkemizdeki sol ya da sosyalist birçok hareketin, Kemalizmin on yıllar süren totaliter iktidarı döneminde bir biçimde Kemalizmden etkilenerek, "ulusalcı" ya da "pozitivist" veya "totaliter laiklik" vurguları barındırdığı açık bir gerçek.
Kürt halkından uzak durma ve İslam'a "oryantalist" bakış olgularında özellikle öne çıkan bu zaaflar, günümüzde olağanüstü tehlikeli noktalara savrulma riskiyle yüklüler. Bir sivil faşist iktidar için güç oluşturup meşruiyet yaratmaya çalışan MHP'nin peşinde koşturan CHP gerçekliği ortadayken, bu güçlerin Kemalizm ya da CHP kuyrukçuluğu, eskisinden daha yıkıcı sonuçlar üretecektir.
Gezi isyanının yarattığı toplumsal canlanmaya doğru yaklaşım, sadece Amed ve Gezi'de simgeleşen halk güçlerinin toplumsal refah ve özgürlük arayışının ortaklaşarak güç dengelerini zorlayabilecek bir güç alanı-çekim merkezi yaratabilmesi açısından değil; aynı zamanda, Kemalizmin sosyalist güçler arasındaki etki alanını daraltmak ve tümüyle tasfiye etmek için de gerekiyor.
HDK'nın kendisini gerçek potansiyeline ulaşan bir güçte kurması, ancak Gezi ve Amed'in ortaklaşmasıyla gerçekleşebilir.
Bu ise, bileşen iki ana toplumsal gerçekliğin sahici bir ortaklaşması, birinin diğerine indirgenmemesi ve her iki noktada toplanan farklı çıkarların özgürce kendisi olması, kendisini örgütleyebilmesi, kendi özgün çıkarlarını savunabilmesiyle gerçekleşebilir.
3 Mayıs 2014

POLİTİKA

Gezi isyanının açtığı yeni dönem, önceki devrimci faaliyeti aşan bir yeni pratiği bütün devrimci öznelere dayatıyor.

Yeni dönem, yeni görevler

İki ana sürecin, anti-kapitalist ve devrimci-demokrat yönelimlerin Gezi'de ve şimdi de kesiştiği, bu kesişmenin günümüzün ana devrimci momenti olduğu açıktır. Demokratik Cumhuriyet talebi, bütün Gezi katılımcılarının ortaklaşabileceği bir tarihsel moment olarak öne çıkıyor.

Oğuzhan KAYSERİLİOĞLU

Gezi isyanı, 12 Eylül' ün toplumu içine yerleştirdiği ve sadece sermayenin rasyonellerinin hakim olduğu tarihsel dönemi aşıp, halkın çıkarlarının gündeme girdiği bir yeni tarihsel dönemi başlatma eylemidir.
O zeminin güncel yürütücüsü AKP/Erdoğan hükümetine tepkide yoğunlaşmış bir halk hareketi, kendiliğinden bir patlamayla sokakları zapt etti ve başka bir dönemin açılışını yaptı. Biz şimdi o yeni tarihsel dönemin içinde ilk adımlarımızı atıyoruz.

Şimdi, sermaye güçleri, o büyük halk iradesini devlet gücünü kullanıp ezerek ya da içeriğini boşaltıp içselleştirerek, daha baştan yok etmeye çalışıyor.
Kararı halk güçlerinin tutumu belirleyecek.
İsyan günlerinde hiç olmadığı kadar enerji, güç, cesaret, yaratıcılık ve dayanma kapasitesi gösteren halk güçleri, her şeyin eski haline dönmesini kabullenecek mi? Ya da, şimdi yaptığı gibi kahramanca ısrar ederek yeni tarihsel dönemin kalıcılaşmasını sağlayabilecek mi?
Şimdi, aslında iki ayrı tarihsellik ve iki ayrı toplum bir arada yaşıyor.

Gezi rastlantı mıydı?

Gezi isyanının açtığı yeni dönem, önceki devrimci faaliyeti aşan bir yeni pratiği bütün devrimci öznelere dayatıyor.
Olup biten hiçbir şey sıradan değildi, tersine bir yeni tarih başlatabilecek toplumsal enerji ve iradeyle doluydu.
O günlerde kurulan barikatlar, sadece bir askeri-teknik savaş biçimi değil, aynı zamanda oldukça güçlü bir tarihsel derinlik ve anlamla yüklüler.

12 Eylül sonrası olup bitenlere karşı topyekun bir karşı duruşun temelleri inşa edilirken, Gezi güçleri, kendini egemen tarihten ayırıyor ve barikatın kendi tarafında başka bir toplumu kurma iradesinin ilk tohumları atılarak başka bir tarihe ivme verilirken, karşısındakileri düşman olarak görme bilinci oluşturuluyordu.
Peki, ya o "büyülü" günlerde bir araya gelen toplumsal güçler, onlar kimlerdi?
Halk güçlerinin can alıcı sorunu olan "demokrasi" ve "özgürlük" talebinin, ülkenin nesnel gerçekliğinin ürettiği stratejik yönelimin, "demokratik devrim" konseptinin güncel dışa vurumu olduğu açık değil mi?

Anti kapitalist tepkiler

Ve yine, o malum 3-5 ağaç için sokaklara dökülenlerde, barikatların ön saflarını dolduran kadınlarda, Armutlu ve Akkapı'yı bütün ülkeye tanıtan Arap Alevilerinde; "Yaşama Hakkı", "Eşitlik ve Özgürlük" ve "Barış" talebiyle biçiminde dışa vuran da, kapitalizmin çağımızdaki somut-tarihsel durumunun ürettiği ve tüm insanlığı da içine çeken ölümcül çıkmazlara yönelik anti-kapitalist tepkiler değil mi?
Bu iki ana yönelimin farklı nüanslarında şekillenen toplumsal güçler, sanki bir komuta merkezinden idare ediliyormuşcasına uygun ortaklıklar kurarak sahneye çıktılar.
Elbette, sokaklara dökülenler, ne yaptıklarını teorik olarak değerlendirdikleri yüksek bir bilinçle değil, sezgilerle ve çoğu kez de onları yeniden sisteme çeken zaaflı bilinç biçimleriyle dolu olarak davranıyorlardı.
İşte, en önemli olan nokta, Gezi'de yaşanan bu tarihsel ortaklaşmayı korumak.

Gezi'nin boşlukları

Gezi isyanının en önemli zaaf noktası sanayi işçilerinin ve Kürtlerin "izleyici" tutumlarıydı.
12 Eylül sonrası sürekli yoğunlaştırılan neo liberal saldırının ana hedefi sanayi işçileriydi. Öncü işçiler ya Kenan Budak gibi öldürüldü ya da tutuklandı, işçilerin bütün örgütleri dağıtıldı ve kazanılmış bütün haklar ortadan kaldırıldı.
12 Eylül'ün hemen sonrasında generallerin koruması altındaki Özal'la başlayan bu süreç, günümüzde Erdoğan tarafından sürdürülüyor.
90'lar ve 2000'lerin başları, sanayi işçilerinin yenilgi yıllarıdır. Elbette, gene hareketlenmeler oldu, ama yerel ve süreli olmak zayıflığıyla yüklüydüler. Tekel direnişi, yaygınlığı, biçimi, süresi ve yarattığı meşrutiyetin gücü açısından sınıfın yeniden hareketlenmeye başladığının işaretiydi.
Günümüze kadar akıp gelen Tekel direnişi sonrası dönemde ise, zayıf bir hareketlenme yine zayıf bir güçlenme eğilimiyle sürüp gidiyor. İşte, Gezi direnişi, sınıfı, kısmi bir hareketlenme içinde olsa da, henüz zayıf, kendine güvensiz ve moralsiz olduğu bir durumda yakaladı. Tepkisi de, hayırhah bir tarafsızlıktan öte gidemedi. Kimi hareketlenmeleri de, işten atılma-işsizlik korkusu sönümlendirdi.

Soma katliamı

Ama, Soma katliamı, Gezi ile başlayan yeni tarihselliğin önemli bir dönemeci olabilir. Katliam, sermaye sınıfının gözü dönmüş saldırganlığının nerelere dek gidebileceği, sendika ağalarının alçakça ihanetinin ve devletin-hükümetlerin sermaye ile nasıl iç içe olduğunun "görülmesi" açısından aydınlatıcı oldu.
Çalışan milyonlarca işçi, sermayenin aşırı kazanç hırsı yüzünden ölen kardeşlerini dehşetle izlediler ve sedyede çıkarılan yaralı kardeşleri, onları kucaklayan çalışma arkadaşları ve korkuyla bekleyen ailelerle aynı duyguları yaşadılar.
Ülkeyi saran işçiler arası duygudaşlık ağı, görmek isteyen herkese kendisini gösterecek yoğunluktaydı.
O zor anlarda bile, sınıfın üretimden gelen gücünden, disiplininden, soğukkanlılığından ve dayanışmasından kendiliğinden oluşuveren pırlanta kıymetindeki sözler, sınıfın onur haleleri oldu ve aynı zamanda, sermaye tarafından sırf ve sadece bencillik ve tüketim budalalığı yönünde eğitilen toplumu şaşkına çeviren bir temiz havayı tüm ülkeye yayıverdi.
Soma ve sonrasında yaşananlar, öncekilerle birleşerek, işçi sınıfının yeni dönemde yeniden kuruluşunun temel dönemeçlerinden biri olacaktır. Sınıfın varlığı, durumu ve sınıf mücadelesinin meşruiyeti, on yıllardır olmadığı ölçüde görüldü ve kavrandı.
Komünist güçlerin her zamanki, günlük ve asli-tarihsel görevi, şimdi, özellikle Gezi ve Soma sonrasında, aynı zamanda acil ve güncel bir görev olarak kendisini dayatıyor: Sınıfın varlığı ve hareketiyle kaynaşmak, onun öncü yol açıcısı olmak!
Özellikle genç işçiler, biriktirdikleri öfke ve taşıdıkları taze enerjiyle, komünistleşmenin öncüsü olacaklardır.

Kürtlerin eksikliği

Kürtlerin eksikliği Gezi'nin en çok konuşulan zaafıydı. Muazzam bir kardeşleşme fırsatı son derece zayıf değerlendirilebildi.
Bu zaaf, açık konuşmak gerekirse, çözüm sürecini zaaflı kavrayışın sonucuydu.
Kürtler ve Türkler arasında çözüm sürecine farklı bakışlar iki ana ve birbirinin zıddı noktada toplanıyordu.

Liberal ya da devrimci

Sürece liberal bakış, öncesinde Kandil tarafından yürütülen Devrimci Halk Savaşının (DHS) Öcalan'a rağmen başlatıldığını, yanlış olduğunu ve yenilgiyle sonuçlandığını iddia ediyordu. Yenilen Kandil devreden düşüyor, bayrağı yeniden Öcalan alıyor ve barış süreci başlıyordu.
AKP ise, bir biçimde barışmak istiyordu, ancak kendisine dayatılan DHS yüzünden savaşmak zorunda kalmıştı. Kandil devreden çıkınca, yeniden Öcalan'la barış masasına oturuyor ve barış anlaşması yapmayı hedefliyordu.
Liberal bakışın ürettiği barış anlayışı, barışın, Öcalan'la devletin yaptıkları görüşmelerin sonucunda fazla uzun olmayan belli bir anda atılacak imzalarla gerçekleşeceğini düşünüyordu. Bu durumda, o imzayı atmaya kararlı olan AKP'nin elini kolaylaştıracak tarzda davranılmalıydı.
Kürt Özgürlük Hareketi içindeki Kürt burjuvazisinin etki alanındaki güçler ve liberalleşen Türkiye'li sol güçler bu konumda duruyorlardı.
Kandil ve Türkiye'li devrimci sol güçlerse, AKP'nin asla barış istemediğini, başarılı olup gittikçe genişleyen özgür alanlar kazanan DHS'nın AKP ve devleti zorladığını, durumu değerlendiren Öcalan'ın mevcut kazanımları bir statüye kavuşturabilmek için barış sürecini başlattığını savunuyordu.
O arada, Rojova'da başlayan bağımsız ve özgür bir coğrafyayı inşa etme sürecine destek olunacak, zaman ve gücün daha fazlası oraya harcanabilinecekti.
Aynı zamanda, barış sürecinin ırkçı-şovenist histeriyi zayıflatmasından faydalanarak, Türkiye'li devrimci ve demokrat güçlerle uygun ortaklıklar kurulacak ve ülkedeki politik sürece müdahale edebilecek bir güç alanı yaratılacaktı.
Bu bakış, sürecin yürütülmesini de, kendi mantığı doğrultusunda değerlendiriyor ve sokakları dolduracak halkın AKP'nin iradesini sürekli zorlayarak hiç olmazsa masadan kalkmamasını sağlamasını, saptanan bütün hedeflerinde ancak sokaklardaki halkın gücüyle kazanılabileceğini düşünüyordu. Barış, yakın zamanda masada atılacak imzalarla değil, sürece yayılan bir mücadele içinde kazanılabilirdi.
Gezi, aslında, ikinci görüşün önünü açan, ona güçlenebileceği imkanlar sunan ve yeni ittifak güçleri ortaya çıkaran bir fırsattı.
Kürt düşmanı ırkçı-şoven alanın daraltılması ve gerçek bir halklar arası kardeşliğin hızla oluşması da sağlanabilirdi.

Tarihsel bağlar

Ancak, Gezi anında sürece hemen müdahale edebilecek yasal alanda birinci görüş egemendi ve isyanın AKP karşıtı kimliği onları ürküttü, barış istediğini düşündükleri AKP'yi karşılarına almak istemediler. Öcalan ve Kandil'in müdahaleleriyle geç ve isteksizce alınan inisiyatif ise, zayıf kaldı. Sonuçta, AKP'yi zorlayan bir güç alanı yaratarak çözüm sürecinin gerçekten ilerletilmesinin önü tıkanmış oldu.
Her iki gücün de, Gezi'nin ve Kürtlerin birbirlerine tarihsel bağlarla bağlı olduklarını, ortaklaşmanın keyfi ya da olumsal bir tutum olmadığını, tarihin ve coğrafyanın dayattığı bir zorunluluk olduğunu hatırlatmalıyız.

Gezi'nin dayattıkları

90 sonrasındaki pratik-örgütsel güç kaybını aşmayı başaramayan komünistler, şimdi Gezi isyanının yarattığı güçlü dalgayla destekleniyor.

Gezi isyanının farklı tempo ve biçimlere bürünerek hala süre durması, ama aynı zamanda sistem güçlerinin yüksek zor ve yönlendirmelerle isyanı sönümlenmeye zorlaması; sürekli birbirlerini itip-kakarak birlikte var olan günümüzün ana gerçeği.
Düzen güçleri ilk şaşkınlığı üstlerinden atmış durumda, bilinçli ve örgütlü bir tarzda sürekli hamle yaparak inisiyatif kazanmaya, erken ve sert çatışmalara çekerek isyanı ezip yok etmeye veya içeriğini boşaltarak içermeye ve hatta kendilerini yenilemenin bir aracına dönüştürmeye çalışıyorlar.
Komünistler açısından, 90 sonrasının teorik problemleri Gezi sonrasında yakıcı pratik sorunlar olarak kendisini gösteriyor.
Sadece teorik yenilenmeyi değil, 90 sonrasındaki pratik-örgütsel güç kaybını aşmayı da henüz başaramayan komünistler, şimdi Gezi isyanının oluşturduğu güçlü bir toplumsal dalgayla destekleniyor.

Anti-kapitalist hareketler

Ekolojik yıkıma karşı "yaşama hakkı" , erkek egemenliğinin ve sermaye düzeninin uğursuz ortaklığına karşı kadın kurtuluşu, bilinçli işsizleştirme ve yoksullaştırmaya karşı yoksulların öfkesi ve süreklileşerek tüm yeryüzüne yayılan emperyalist savaşlara karşı barış hareketi; sermayenin somut-tarihsel hareketinin ürettiği çağımıza özgü anti-kapitalist toplumsal hareketler…
İşte, Gezi isyanı gösterdi ki, bu hareketler yaşadığımız coğrafyada da oldukça dinamik bir canlılık içindeler. Farklı anti-kapitalist dinamikleri içinde toplayan bir anti-kapitalist "alan", sistem karşıtlığının çağımıza özgü bir kurtuluşçu mekanı olarak, kendisiyle ilgili teorik tartışmaları geride bırakarak Gezi'de fiilen oluştu.
Öncü komünist özne işçi sınıfının hareketi olarak kendisini var ederken, var olan somut-tarihsel gerçekliği görmeli ve onu, kendi toplumsal yayılımını, gücünü ve meşruiyetini arttıran, yepyeni hareket alanları açan bir zenginleşme imkanı olarak değerlendirmelidir.

Demokratik devrim Demokratik cumhuriyet

Gezi isyanının öne çıkan bir yönü de, oligarşik-totaliter devletin güncel "ılımlı İslam" rejimine tepki zemininde gerçekleşti.
Arkasındaki devletin kalıcı yapısını görmeden onun güncel yürütücü rejimine karşı bir öfkeyle sınırlı güçlerden, devrimci-demokrat bir "demokrasi" talebine ve oradan anti-kapitalist bir zeminde oluşan "özgürlük" özlemine kadar uzanan geniş bir alanda; aslında, ülkenin "Demokratik Devrim" ihtiyacı güncelleniyordu. O güncellenme de, anti-kapitalist toplumsal hareketlerle iç içe geçtiği özgün bir biçime bürünüyordu.
Şimdi, öncünün görevi, nesnelliğin itmesiyle Gezi'de zaten kendiliğinden yaşanan bu tarihsel ortaklaşmayı bilincine ve davranışlarına sindirmesidir.
İki ana sürecin, anti-kapitalist ve devrimci-demokrat yönelimlerin Gezi'de ve şimdi de kesiştiği, bu kesişmenin günümüzün ana devrimci momenti olduğu açıktır. Demokratik Cumhuriyet talebi, bütün Gezi katılımcılarının ortaklaşabileceği bir tarihsel moment olarak öne çıkıyor.

10 Haziran 2014

POLİTİKA

Arap Alevi halkı ayağa kalkıyor

Armutlu direnişi ve Arap Aleviler

Direnişin boyutu, biçimi ve şehitleriyle sembolleşen ve ülke çapında yaşanan direnişin önemli ayaklarından biri olan Armutlu Direnişi için, Türkiye'de yaşayan Arap Alevilerinin isyan/yaşam çığlığı demek yerinde olacaktır.

Hasan ÖZGÜN

Gezi direnişinin 1. yılını geride bırakırken, direnişin boyutu, biçimi ve şehitleriyle sembolleşen ve ülke çapında yaşanan direnişin önemli ayaklarından biri olan Armutlu Direnişi için, Türkiye'de yaşayan Arap Alevilerinin isyan/yaşam çığlığı demek yerinde olacaktır. Kısa bir süre sonra Adana Akkapı Mahallesi'nden de karşılık bulan ve direnişin gündemine yerleşen bu çığlıkta ifadesini bulan toplumsal gerçeklik nedir? Bu toplumsal gerçekliği 3 başlık altında ele alabiliriz.

İnkar ve asimilasyona tepki

Hem Osmanlı hem de Cumhuriyet döneminde kimliği ve inancı inkar edilen Arap Aleviler, sistematik asimilasyona maruz bırakıldı. Herhangi bir gerekçeyle Antakya dışına çıkıldığında ailelerin çocuklarına 'sakın Alevi olduğunu belli etme!' uyarısı, nesillerin birbirine aktardığı bir kalıp söz. Arap Aleviler bir yandan Türkleştirilmeye, bir yandan da Sünnileştirilmeye çalışılıyordu.

Ekonomik anlamda üvey evlatlık

Arap Alevilerinin yaşadığı bölgelere devletin ekonomik yatırım yapmaması, açılan çok sınırlı kamu işletmelerinde ve devlet dairelerinde Arap Alevilerinin çalıştırılmaması, yurt dışı işçiliğini zorunlu hale soktu. Çoğunluğu Suudi Arabistan'da olmak üzere, birçok Arap ülkesine dağılmış yaklaşık 250.000 kişi işçi, topraklarından ve ailesinden uzak kalarak çalışıyor. Antakya'da neredeyse her aileden en az bir kişi Arap ülkelerinde ömrünü tüketiyor. Çocukların babalarını tanımadan büyümeleri en yaygın olan dramatik ve travmatik durumlardan birisi.

Suriye işgali ve emperyalist savaş

Emperyalist güçlerin Suriye'de yürüttüğü savaştan en çok etkilenenler, bölgede yaşayan Arap Alevileri oldu. İşgalin ilk aylarında, hükümet yetkililerinin Suriye'ye dair açıklamalarında, Arap Aleviliği anlamına gelen' Nusayri' kelimesini katliamcılık, canilik ve din dışı sapkınlık olarak göstermeleri büyük bir tepki ve tedirginliğe yol açtı.
Aynı yetkililerin hamiliğinde getirilen cihatçı çetelerle Antakya adeta savaş koridoruna dönüştürüldü. Suriye'deki savaşın giderek mezhepçi bir niteliğe bürünmeye zorlanmasıyla, AKP'li yetkililerin hamasi konuşmalarının yerini gene AKP tarafından desteklenen çetelerin Suriye'deki Alevileri katlettikleri ve katliam yemini ettikleri görüntülerin yayınlanması aldı. Suriye işgaline karşı dünyadaki ilk kitlesel protestonun 2012"de Antakya'da gerçekleşmesi ise kimseyi şaşırtmadı. Tüm yasaklamalara rağmen 1 Eylül ve 16 Eylül'de on binlerce insan savaş karşıtı eylemlerdeydi.

Arap alevilerin büyük direnişi

Arap Alevilerinin özgürleşme talebinin tarihsel derinliğini kavramak ve özgürleşmenin sınırsız zenginliğini ve yaratıcılığını açığa çıkararak, kitlelere rağmen değil, kitlelerle beraber ve kitlenin içinden hareket etmenin hayatiliğini asla gözden kaçırmamak gerekiyor.

Gezi direnişinin başlangıcından 20 gün önce gerçekleşen Reyhanlı katliamına karşı en kitlesel protesto eylemleri de, başta Armutlu olmak üzere, Arap Alevilerin yoğun yaşadığı bölgelerde gerçekleşti.
Yaşanan onca birikimin ardından, Gezi'de çakılan kıvılcımın Armutlu'da direniş meşalesine dönüşmesi zor olmadı. Yılların öfkesi, tedirginliği ve ezilmişlik duygusu yerini özgürleşme eylemine bırakmıştı.
Öyle ki, yaşlılar ve hatta çocukların bile içinde olduğu on binlerce insan köylerden ve beldelerden kilometrelerce yolu yürüyerek Armutlu Mahallesi'ne akın edip barikatın arkasında yerlerini aldı. Zeytinyağıyla TOMA'nın durdurulması veya apartman damlarından atılan su depolarıyla TOMA'ların etkisiz hale getirilmesi gibi "yaratıcı" eylemler böyle bir birikimin ürünüydüler.
Armutlu halkı koltuklarını ve beyaz eşyalarını barikata koydu, özel otomobillerini barikat yaptı. Mülkiyet kavramının anlamını yitirdiği o cüretin arkasında da, gene büyük bir tarihsel birikim yatıyor.
Abdullah Cömert, Ali İsmail Korkmaz ve Ahmet Atakan'ın şehadeti ile direniş başka bir boyuta sıçrayıverdi. Rejimin Arap Alevilerine dönük örtülü uygulamaları açık saldırıya dönüşmüş, bunun karşısındaki öfke de toplumsal tepkiye dönüşmüştü.

Psikolojik kopuş

Biriken gerilimin patlama noktası Armutlu'da başından vurularak öldürülen Abdullah CÖMERT'in cenazesi oldu. Gece yarısı öldürülen Abdullah CÖMERT' in cenazesini kaldırmak için sabah saatlerinden itibaren Armutlu'ya gelen 100.000'i aşkın insanla, cenaze yürüyüşü, Antakya'daki Arap Alevileri için bir dönüm noktasıydı. Sadece nicel olarak değil, yürüyüşün ruhu ve sloganların içeriği; Arap Alevilerinin katliamcı, asimilasyoncu ve otoriter rejimden psikolojik kopuşunu yansıtıyordu.
Sistem güçleri hızla güçlenen demokratik ve halkçı yapıdaki bu uyanışa önlem almakta gecikmedi. Kritik bir coğrafyada yaşayan ve ayakta olan bu halkın "Özgürlük!" talebini boğmak, psikolojik kopuşun önüne geçmek ve hızla politikleşen iradesini kırmak için, Türkçü bir ulusalcılık CHP-İP aracılığı ile çok hızlı bir şekilde devreye sokuldu. Geçmişte Arap Aleviler içerisinde sosyalist saflarda yer alan fakat şimdi sınıfsal bir savrulma yaşayarak çürüyen kimi eğilimlerin temsil ettiği pasifizm ve direnişi/direnişçi güçleri kirletme girişimleri ile bazı sol yapıların ulusalcı söylem ve duruşlardan etkilenmeleri de, rejimin bu hamlesine koltuk değneği oldu.
Arap Alevilerinin Armutlu'da somutlaşan özgürleşme iradesi dar tarihsel/takvimsel anlara ve örgütlerin ihtiyaçlarına sığamayacak kadar gerçektir.
Bu özgürleşme talebinin tarihsel derinliğini kavramak ve özgürleşmenin sınırsız zenginliğini/yaratıcılığını açığa çıkararak, kitlelerle beraber ve içinden hareket etmenin hayatiliğini asla gözden kaçırmamak gerekiyor. Rejiminin gövdesinden kopuşurken kanadına asılma yanılgısına karşı da uyanık olunmalıdır. Kerbela'dan Armutlu'ya tüm tarihsel birikimlerden güç alarak yüzünü sosyal kurtuluşa dönmüş halklarla yola çıkma zamanı. Gezi Direnişi Arap Alevilerinin bu yürüyüşe çıkmaya niyetli olduğunu ve gerekli cüreti de taşıdığını gösterdi.

Ya şa'b el-alevi qum 'ale icir

T.C.'nin asimilasyoncu politikaları sonucu kendi kimliğinin farkına varmayıp ona yabancılaşmaya başlayan Arap Alevi halkı arasında bir uyanış gerçekleşiyor. Bu uyanışla Hatay, Adana ve Mersin başta olmak üzere tüm Türkiye'de Arap Aleviler bir araya gelmeye başladılar.

Pelin KAHİL

Arap Aleviler, diğer halklar gibi etnik kökenleri, anadilleri ve inançlarından dolayı yüzlerce yıldır birçok baskıya maruz kaldı. Baskıcı, tekçi ve asimilasyoncu geleneği Osmanlı Devleti'nden devralan T.C. Arap Alevileri asimile olmaya ve sistemle uyumlu hale gelmeye zorlayarak, Türk Suni ideolojiyi dayattı.
2011'de Suriye'de patlak veren emperyalist savaşla birlikte, mezhepçi söylemlerle Arap Aleviler hedef haline getirildi. AKP'nin Suriye'de yaşanan savaşı mezhep savaşıymış gibi göstermeye çalışıp, Suriye'deki selefi çetelerini desteklemesi ve özellikle Antakya'da bu çetelerin elini kolunu sallayarak gezmesini sağlaması, Arap Aleviler arasında tedirginlik yarattı.
1000 yıla yakın bir zamandır hor görülen, katledilen ve asimilasyona maruz bırakılan Arap Alevi halkı, Suriye'deki savaşla birlikte bir kez daha katliam tehdidiyle yüz yüze. AKP'nin Suriye'deki tutumu sonucunda, Arap Alevilerin yoğun yaşadığı yerlerde devlet eliyle provakasyonlar gerçekleşiyor. Sunni halkın yoğun yaşadığı Hatay Reyhanlı'da patlatılan bomba ile bir Alevi-Sunni çatışması kışkırtılmaya çalışıldı.

Arap Aleviler yan yana geliyor

AKP'nin baskıcı, tahakkümcü, tekçi politikalarına karşı halkın biriken öfkesinin sokağa yansıdığı Gezi Direnişinin merkezlerinden biri Armutlu oldu. Armutlu'da her gece sokağa çıkıp, yaşlısından gencine barikatlarda direnen Arap Alevi halkı, Suriye politikaları üzerinden hedef gösterilen toplumsal yaşamına, inancına ve kimliğine sahip çıktı. T.C.'nin asimilasyoncu politikaları sonucu kendi kimliğinin farkına varmayıp ona yabancılaşmaya başlayan Arap Alevi halkı arasında bir uyanış gerçekleşiyor. Bu uyanışla, Hatay, Adana ve Mersin başta olmak üzere tüm Türkiye 'de Arap Aleviler bir araya gelmeye başladılar. T.C.'nin kuruluşundan itibaren dayatılan baskıya, ötekileştirmeye, aşağılamaya karşı Arap Alevi halkı örgütlü bir direniş göstermemişti. Kendi kimliklerinin varlığını korumayı, genellikle, iktidarda olan partinin yanında yer alarak sağlayacaklarını düşündüler. Bazı Arap Alevi dini önderlerinin iktidarda yer alan partinin yanında yer alması da etkilemişti. Bu teslimiyetçi tutumlar, asimilasyon ve aşağılanma karşısında uzlaşmacı bir kimlik oluşmasına neden oldu. Bütünsel bir kimlik mücadelesine girmeyen Arap Aleviler, özellikle 70'lerde sol-sosyalist mücadele içerisinde yer almış, sınırlı da kimlik mücadelesi de yürütmüştü.

Talepler yükseltilmeli

Suriye'deki savaş ve Armutlu direnişiyle birlikte ayağa kalkan Arap Alevi halkının öfkesini ve bir araya gelişini kendiliğindenlikten çıkararak, halkların kardeşliği temelinde ve demokratik zeminde örgütlemek bir zaruret haline gelmiştir. Arap Alevi gençlik meclisleri ve oluşturulan forumlar, Arap Alevi halkının yoğun olarak yaşadığı Çukurova bölgesinde de halk meclisleriyle desteklenmelidir. İnsan bütünlüğünün vazgeçilmez bir parçası olan, tarihsel ve kültürel benliğinin korunmasını sağlayan anadile dönük çalışmalar yapılmalıdır. Zorunlu din dersleri ve diyanetin kaldırılması için, ötekileştirilen diğer mezheplerle ve Alevi Federasyonuyla ortak çalışmalar yürütülmelidir. Hala gerçekliğini koruyan katliam tehdidine karşı, Arap Alevi halkı kendini korumaya hazır olmalıdır.

DÜNYA

Küresel kriz, farklı evrelere girerek yayılıyor ve derinleşiyor.

Olağanüstü momentum: İmkan ve tehdit

Multi kriz niteliği taşıyan genel bunalım, sınıfsal antagonizmayı şiddetlendirdi. 2008 sonrası birçok coğrafyayı saran büyük sınıf ve kitle hareketleri bir diyalektiğin dışavurumu oldu. Kriz, farklı evrelere girerek, yayılıyor ve derinleşiyor.

Volkan YARAŞIR

Kapitalizmin genel bunalımı küresel düzeyde olağanüstü bir momentumun önünü açtı. Multi kriz niteliği taşıyan genel bunalım, sınıfsal antagonizmayı şiddetlendirdi. 2008 sonrası birçok coğrafyayı saran büyük sınıf ve kitle hareketleri bir diyalektiğin dışavurumu oldu. Kriz, farklı evrelere girerek, yayılıyor ve derinleşiyor.

Büyük bunalım, emperyal öznеler arasında hegemonya krizini yoğunlaştırdı. Jeo-politik odak noktaları emperyal öznelerin " savaşlarına" sahne oluyor. Küresel finans kapital genel bunalıma karşı iki yöntemle hareket ediyor. Birincisi kar maksimizasyonunu sağlayacak stratejik saldırılar (esneklik,kuralsızlaştırma, güvencesizleştirme, sendikasızlaştırma, mülksüzleştirme, işsizleştirme, yoksullaştırma) olurken, ikincisi Rosa Luxemburg'un ifadesiyle "düzeltici savaşlar" biçiminde şekilleniyor.

İçine girdiğimiz yüksek konjonktür kaotik bir karakter gösteriyor. Bir yandan, 1968 sonrası en geniş ve en kitlesel sınıf ve kitle hareketleri küresel bir yaygınlık kazanıyor, diğer yandan savaşlar ve yıkımlar yeryüzünü sarıyor. Yani umut ve katastrof bütün çıplaklığıyla kendini dışa vuruyor.

Jeo-politik odak noktaları

Ukrayna sorunu, Rusya ile AB ve ABD arasındaki hegemonya savaşının bir yansıması olarak dikkat çekiyor ve hızlı bir parçalanma ve iç savaş sürecine giriyor. Boko Haram tartışmalarıyla gündeme gelen Nijerya, emperyalizmin Afrika'daki yeni av sahasına dönüşüyor. Nijerya yaşadığı olağanüstü yoksulluğunun yanında, bir petrol ülkesi ve Çin'in Afrika'da stratejik ataklar yaptığı bir coğrafya. ABD, İngiltere ve Fransa hem petrolü denetim altında tutmak, hem de Afrika'da hegemonyanın yeniden tahsisi için hamleler yapıyor. Çin'in Libya ve Batı Afrika'da etkisizleştirilmesinden sonra, sıra Nijerya'ya geldi. Boko Haram, Nijerya'ya emperyal müdahale için "meşru" bir zemin olarak gündemde tutuluyor. Nijerya fiilen ikiye bölünmüş durumda. Ölümcül yoksulluk ve Boko Haram'ın şiddet dalgası, katostrofik bir sarmal yaratıyor.

Hegemonya savaşları

Asya- Pasifik bölgesi de emperyalist hegemonya "savaşlarına" sahne oluyor. ABD'nin yeni jeopolitik konsenptine bağlı olarak, Asya-Pasifik öne çıktı. ABD, Çin ve Rusya'nın kuşatılmasını ve etkisizleştirilmesini amaçlıyor ve bu yönde hamleler yapıyor. Bölge küresel jeo-politiğin en önemli fay hattını oluşturuyor.

Ortadoğu sürekli bir savaş coğrafyasına dönüşüyor. Suriye küçük bir Ortadoğu olarak dikkat çekiyor. Emperyalist güçlerin hegemonya ataklarını ve hamlelerini Suriye'den daha rahat okumak mümkün. Suriye, bir nevi diğer küresel jeo- politik odaklara laboratuvar işlevi görüyor. Küresel gel-gitler ve alt üst oluşların artacağı bir konjonktürden geçiyoruz. Jeo-politik odak noktaları savaş/içsavaş coğrafyalarına dönüşüyor. Akdeniz coğrafyası da bir ayaklanma kuşağı haline geliyor. İmkan ve tehdit "zamanın ruhunu" belirlemeye başladı.

Erdoğan'ın Almanya gezisi

Sloganları, dövizleri, konuşmaları ve her yaştan göstericisiyle yürüyüşten olağanüstü bir enerji akıyordu. İnsanlar sadece öfkeli ve isyankar değil, aydınlık ve coşkuluydular.

Aysel KARAYAKAS

Ren nehrinin şehri ikiye böldüğü Köln de 24 Mayıs da sıradışı ve unutulmaz bir gün yaşandı. Güneşli bir günde şehrin bir yakası Tayyip Erdoğan ve destekçilerini, diğeri Avrupa'nın farklı şehirlerinden gelen protestocuları ağırlıyordu.

Ziyaret, Cumhurbaşkanlığı seçimine yönelik bir propaganda eylemiydi.

Erdoğan, neredeyse bir yıldır sürekli Gezi Direnişi'nin arkasında Alman sermayesi ve istihbarat örgütlerinin olduğunu söylemekle yetinmemiş, Almanya Cumhurbaşkanı Joachim Gauck'a yönelik sert eleştirilerde bulunmuştu.

Ayrıca, Soma'da yaşanan madenci katliamında hükümetin sorumluluğunu reddeden açıklamalarının yanında işçilere yönelik saldırgan tavrı da şaşkınlıkla izlenmişti.

Alman Medyası ve hemen her kesimden politikacısı, başta bu nedenler olmak üzere Erdoğan a tepkiliydiler.

Hatta Köln Belediye Başkanı Jürgen Roters "Daha Soma'nın yaraları sarılmadı, şimdi seçim propagandası zamanı mı" diyerek seyahatin iptalini isteyince bunun üzerine Merkel hükümeti kendisine kapılarının açık olduğunu belirtmek zorunda kaldı.

Aleviler Köln sokaklarında

Ama Erdoğan'ı bekleyen asıl protestoyu "Alisiz, dinsiz, ateist" dediği Aleviler düzenlemişti. Merkezi Köln de olan AABF(Almanya Alevi Birlikleri Federasyonu) ve AABK nin (Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu) ortaklaşa düzenlediği yürüyüş ve mitinge, Avrupa'nın değişik şehirlerinden otobüslerle gelen ve toplanma noktası Ebertplatz' a sığmayan on binlerce insan katıldı.

Organizasyon komitesinin açıklamalarına göre, katılım 50 binin üzerindeydi.

Protesto yürüyüşünü düzenleyen Alevi örgütleri dışında, Türkiyeli sosyalist parti ve gruplar, Yekkom' un çağrısıyla Avrupa'nın bir çok şehrinden gelen Kürtler, Almanya Türk Toplumu, DİDF(Devrimci İşçi Dernekleri Federasyonu), Alman IG Metal Sendikası, Die Linke, Yeşiller Partisi, Çarşı Sempatizanları, farklı halklardan Köln ve çevresinde yaşayan sosyalistler, hatta Beşar Esad taraftarı Suriyeliler de dahil olmak üzere yoğun bir katılım vardı.

Sloganları, dövizleri, konuşmaları ve her yaştan göstericisiyle çok seslilik taşıyan yürüyüşten olağanüstü bir enerji akıyordu. İnsanlar sadece öfkeli ve isyankar değil, aydınlık, gülümser ve coşkuluydular.

Tepki büyüyor

Federasyon görevlilerinin Soma da hayatını kaybeden madencilerin anısına taktıkları baretler ve Soma katliamından dolayı kapitalizme ve AKP'ye duyulan öfke mitinge yansımıştı.

Gezi Direnişi sahiplenilirken, yolsuzluk, rant sistemi ve Türkiye de ki polis şiddeti protesto edildi. Aleviler çok öfkeliydi, Erdoğan'ın kendilerine yönelik nefret söylemleri ve henüz iki gün önce Okmeydanı Cemevinde katledilen Uğur Kurt herkesin dilindeydi. Erdoğan karşıtlığı-düşmanlığı günümüzün Yavuz' u, Yezid'i olduğu yönünde ki sloganlarla Köln sokaklarında yankılanıyordu.

Herkesin seslendirdiği ortak sloganlar ise, "Erdoğan istifa', 'Arena da (Lanxess) hırsız var', 'Tayyip baksana, kaç kişiyiz saysana', 'Yaşasın halkların kardeşliği', 'Her yer Okmeydanı, her yer direniş'.

Toplanma noktasından miting alanına kadar 3,3 km boyunca Türkçe ve Almanca sloganlar coşkusundan hiçbir şey kaybetmedi. Çevreden alkış ve zafer işareti ile destek veren Almanlar ve diğer halklardan insanlar görülüyordu. Federasyon temsilcilerinin konuşmalarında, "Öz savunma zamanımız gelmiştir" vurgusu ve 80'lerde devrimcilerin, 90'larda Kürtlerin, şimdi ise kendilerinin düşman imgesi olarak sunulduklarını, ama artık "Hüseyin, Nesimi ve Pir Sultan olma vaktinin geldiğini" söylemeleri dikkat çekiciydi.

Die Linke, Yeşiller ve pek alışılmadık sağcı CDU, Avrupa Parlamentosu milletvekilleri ile Gezi Şehidi Ahmet Atakan'ın annesi konuşmacılar arasındaydı.

Miting biterken, Erdoğan da Köln Lanxess Arena da yaklaşık 16 bin taraftarına yönelik konuşmasına başlıyordu. Her zaman ki gibi çelişkilerle dolu konuşmasında, hem "gurbet edebiyatı" yapıyor hem de "öyle yabancı gibi durmayın siz buralısınız artık" diyordu. Aynı zamanda sözlerinden, Alman medyasının ve Köln' deki gösterinin kendisini çok kızdırdığını anlamak mümkündü.

Avrupa hızla sağa kayıyor

Merkez sağ ve sol partilerin sağa kayması, Avrupa'da sağcılığın tonları arasındaki farklılıkların giderek daha da belirsizleşmesi yönünde olacaktır.

Cenk AĞCABAY

Avrupa Parlamentosu seçimleri gerçekleşti, ırkçı-faşist partilerin Avrupa çapında elde ettikleri "seçim başarısı"nın önemi neredeyse herkes tarafından kabul ediliyor. Fransa'da faşist Ulusal Cephe oylarını %25'e çıkartarak birinci parti konumuna geldi. Ulusal Cephe'nin bir önceki "seçim başarısı" hakkında geçen sayıda bilgi vermiştik. Avrupa'da ırkçı-faşist hareketlerin yükselişini de aylar öncesinden yine Toplumsal Özgürlük' te konu edinmiştik.

100 yıl sonra

Avrupa Parlamentosu seçimleri, bu yükseliş eğiliminin daha da görünür hale gelmesini sağladı. İngiltere'de, siyasi söylemini göçmen ve AB karşıtlığı üzerine inşa eden Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi % 27 oy alarak birinci parti konumuna yükselirken, İngiltere'de son yüzyılda Muhafazakar Parti ve İşçi Partisi dışındaki bir parti ilk kez seçim kazanmış oldu.

Danimarka'da çok sert bir göçmen ve Müslüman karşıtı söyleme sahip olan Danimarka Halk Partisi %26.6 oy alarak birinci parti konumuna yükseldi.

İtalya'da ırkçı-faşist Beş Yıldız Hareketi % 24 oy aldı.

Yunanistan'da Altın Şafak yükselişini sürdürdü ve oylarını % 9'a çıkardı. Avusturya'da ırkçı-faşist Avusturya Özgürlük Partisi seçimi kazanamadı ancak oy oylarını % 12'den % 20'ye yükseltti.

Macaristan'da Jobbik Partisi % 15 oy alırken, Finlandiya'da Gerçek Finler Partisi %12.8 oy aldı.

Avrupa Parlamentosu seçimlerine katılım oranı ortalama % 43 oldu. Bu rakam, Avrupa'da süreğenleşen siyasal ilgisizliğin bir göstergesi olarak sunuluyor. Bu, gerçekliğin bir yanına işaret ediyor kuşkusuz, ancak diğer yandan da, bu durum burjuva demokrasisinin uzun zamandır ulaşmış olduğu içsel sınırlara da işaret ediyor.

Ana akım burjuva medya seçim sonuçlarını en fazla Avrupa Birliği projesine duyulan güvenin sarsılması ve projenin sorgulanması bağlamında değerlendiriyor. Seçim sonuçlarının en önemli etkisi ise, merkez sağ ve sol partilerin bu basınç karşısında daha da sağa kayması, Avrupa'da sağcılığın tonları arasındaki farklılıkların giderek daha da belirsizleşmesi yönünde olacaktır.

Bu konuda ilk gelişme seçim sonuçlarının belli olmasından hemen sonra yaşandı. İngiltere Başbakanı Cameron, "sonuçların İngiliz kamuoyunun AB ile ilgili hayal kırıklığı yaşadığını gösterdiğini ve mesajın alındığını" dile getirdi. Cameron'un bu ilk değerlendirmesinin, gelecek yıl yapılacak genel seçimlere dek göçmen ve AB politikalarında ciddi değişimler yaşanması anlamına geleceği ifade edilmeye başlandı.

Krizin siyasi etkileri

Dünya ekonomik krizi ve kriz karşısında sermayenin uygulamaya soktuğu agresif politikaların –kemer sıkma, sosyal harcamalarda kesintiler, düşen ücretler- yarattığı siyasal etkiler Avrupa siyasetinde yaşanan hızlı değişimlerin ve büyük siyasi çalkantıların temelini oluşturuyor. Sermaye yanlısı politikaları uygulayan politik odaklar hızla zemin kaybederken, söylem düzeyinde bu politikalara karşı çıkanlar alanlarını genişletiyorlar.

DÜNYA

Hindistan için zorlu bir mücadelenin başlangıç noktası: seçimler

Hindistan'da sular kaynama noktasında

Modi'nin Hindu milliyetçisi kimliğinin arkasında kalan ve onu aslında sistem için önemli kılan duruşu ise, sınıfsal. Gujarat eyaletindeki başbakanlığı süresince eyaleti neo liberalizmin laboratuarı haline çeviren Modi, seçim sürecinde bu Gujarat modelini tüm ülkeye yayma sözü verdi.

C. MALATYA

6 haftalık bir süreçten sonra, en fazla seçmene sahip ülke olan Hindistan'da seçimler sonuçlandı. 500 milyondan fazla seçmenin katıldığı seçimleri en çok oyu alan Bharatiya Janata Party (BJP-Hindistan Halkı Partisi) kazandı. 543 sandalyeli "Lok Sabha" adı verilen meclisin 282 sandalyesini kazanan BJP, bu sonuçla 1947'beri iktidarda olan Kongre Partisi'nin (Mahatma Gandhi'nin partisi) hakimiyetine de son verdi.

"Hindutva" öne çıkıyor

Seçimleri kazanan BJP partisi lideri Narendra Modi bir Hindu milliyetçisi. Çaycı bir babanın oğlu olan Modi, siyasete Rashtriya Swayamsevak Sangh adlı sağcı Hint örgütüyle başladı ve 2001'de Gujarat başbakanı oldu.

2001'den bu yana eyalet başbakanlığı sürdüren Modi'nin ismi, 2002'de eyalette yapılan Müslüman katliamıyla birlikte anılıyor. 2002 yılında Hindu hacıları taşıyan tren devrilmiş ve bunun sonucunda 58 kişi yaşamını yitirmişti. Bu olaydan Müslümanlar sorumlu tutuldu ve çıkan olaylar sonucunda yaklaşık 2 bin Müslüman katledildi.

Olaylar karşısındaki tavrı nedeniyle oluşan "Müslüman karşıtı" algısıyla izlediği Hindu milliyetçiliği (Hindutva) politikası, ülkedeki yaklaşık 150 milyon Müslüman içinde önemli endişelere yol açıyor. Nitekim, seçim zaferini Ganj Nehri'nde dini törenle kutlaması, Modi'nin iç siyasette Hindutva çizgisinden sapmayacağına dair önemli bir veri sunuyor.

Modi'nin "Hindu milliyetçisi" kimliğinin arkasında kalan ve onu sistem için önemli kılan duruşu ise, "sınıfsal". Gujarat başbakanlığı süresince eyaleti neo liberalizmin laboratuarı haline çeviren Modi, seçim sürecinde de bu Gujarat modelini tüm ülkeye yayma sözü verdi.

Hindu şövenizmi neoliberal soyguna maske yapılıyor.

"Daha az devlet, daha çok özel sektör", "Piyasaya açılım" gibi sloganlarla sermayeye daha fazla "özgürlük" tanıyacağını söyleyen Modi'ye, Wal-Mart, AXA gibi uluslararası şirketler Hindistan'a yönelik yatırımlarını arttıracaklarını söyleyerek hemen cevap verdiler.

Nüfusunun yüzde 65'i günde 2 dolardan daha az kazanan Hindistan'ı sermayeye daha fazla açacak olan Modi, uluslararası sermaye için önemli bir "fırsat" olarak görülüyor. Sermayenin yanı sıra ABD'de de Modi'yi bir "fırsat" olarak görüyor.

Çin'in artan gücünü dengelemek ve çevrelemek için uygulamaya koyduğu "Asia Pivot" stratejisinin önemli bir ayağı olan Hindistan'ın başına özellikle uluslararası sermayeyle dost birisinin gelmesi "fırsatın" değerini daha da artırıyor. 2005 yılında ABD'ye girmesi yasaklanan Modi'ye ABD Dışişleri Bakanı John Kerry'in "Seninle çalışmayı dört gözle bekliyorum" tweetini atması "fırsat" için savaşın erken başladığını gösteriyor.

Diğer yandan Modi'nin, Çin'le de iyi ilişkileri var. 2011 yılındaki Çin gezisinde yüksek düzeydeki Çinli yetkililerle görüşen Modi, aynı zamanda "Çin'in dostu" olarak da görülüyor. Çin'in Gujarat'a yaptığı yatırımlar da o "dostluğun" göstergesi.

Fakat Modi'nin Çin'e giden yatırımları kendi ülkesine çekme isteği ve Hindistan'ın bölgeyi aşan bir dünya gücü olması hırsı, Çin'i çevreleyebilmek için Hindistan'ın ABD için kritik önemde olmasıyla üst üste düşünce, ibre ABD'den yana dönüyor

İçeride ise Maocuların giderek genişleyen alan hakimiyeti, artan işsizlik ve yoksulluk ve Modi'nin daha fazla neo liberal politikaları uygulayabilme isteği birleşince, daha fazla "Hindutva" ve Müslüman karşıtlığı politikalarının öne çıkabileceğini gösteriyor.

Seçimler, Hindistan için zorlu bir mücadelenin başlangıç noktası.

Yeni sömürgeci bağımlılık ilişkileri

Obama'nın Filipinler ziyareti

Obama'nın ziyaretinin esas amacı, Filipinler ve Amerika arasındaki askeri ortaklığı geliştirmek, o arada geçmişteki gibi bağlayıcı ve kapsamlı anlaşmalar da yapmaktı. Bu yüzden Obama'nın ziyaretine 1946'ya dönüş yakıştırması yapıldı.

Max ZIRNGAST

"Pasifik Yüzyılı" ve "Asya Pivot" parolalarından da anlaşılabileceği gibi, son yıllarda Amerikan emperyalizminin odak noktası Asya'ya doğru kayıyor. Obama'nın son Asya gezisi de bu eğilimi bir kez daha gözler önüne serdi.

Filipinler'in somut durumunun tahlili açısından iki unsuru ayırmakta fayda var: a) Bağımsızlık Bildirgesi'nin ardından 60 yıl boyunca ülkenin Amerikan etkisi altında kalmasına yol açan yeni sömürgecilik

b) Filipinler'in Asya'ya giriş kapısı ve Çin'e karşı gördüğü öncü/duvar işlevi. Filipinler bu ikinci işlevi aslında Avrupa sömürgeciliğine maruz kaldığından beri Çin ile geliştirilen ticaret ilişkilerinde aracı olarak gerçekleştirmiştir.

Amerika'nın küresel güç olma çabaları kapsamında 1898 yılında patlak veren İspanya-Amerika Savaşı'na Filipinler Özgürlük Hareketi de katıldı ve aynı yıl bağımsızlığını ilan etti. Ancak, Amerika, bağımsızlığın hemen ardından sömürgecilik tarihinin en büyük katliamlarından birine kalkışarak, o zamanlar 6 milyon olan takımada nüfusunun yaklaşık 1 milyonunu katletti. Filipinler'in güneyinde Moro İslami Kurtuluş Cephesi 1913 yılına kadar direnirken, ülkenin geri kalanı Amerikan birliklerince ele geçirildi.

Sömörgeci düzen

Böylece, Filipinler 1946 yılına kadar Amerikan sömürgesi olarak kaldı. Japonya, 2. Dünya Savaşı sırasında Manila'yı kısa süreliğine zaptetse de, komünist gerillaların direnişi, ülkedeki kontrolün tümüyle Japonların eline geçmesine izin vermedi. Savaşın ardından elbette sabık sömürgeci güçler ve onların yerli uşakları komünist gerillaya karşı savaş açtı.

ABD, 1946 yılında Filipinler'in bağımsızlığını tanıdı – tabii ki özel anlaşmalar yapmayı ve stratejik üsler kurmayı ihmal etmeden. Filipinler'de günümüzün oligarşisi, öncelikle sömürgeci düzenin evladı olarak görülebilir. Bu yeni sömürgeci bağımlılık yalnızca iktisadi müdahaleler yoluyla değil, Amerika denetiminde silahlanma ve üslerin kurulmasıyla sürdürüldü (Vietnam Savaşı'nda Filipinler yalnızca önemli bir üs olarak öne çıkmakla kalmadı, sömürgecilerin yürüttüğü katliamlara aktif destek verdi).

Yaklaşık 1990 yılına kadar Amerika'nın kendi toprakları dışındaki en büyük hava ve donanma üsleri Filipinler'de bulunmaktaydı. Demokratik talepleri dile getiren toplumsal kıpırdanmalar ve her türden devrimci hareket, oligarşi ve ülkedeki az sayıdaki politik aile ittifakı tarafından bastırıldı.

1946'ya dönüş

Obama'nın ziyaretinin esas amacı, Filipinler ve Amerika arasındaki askeri ortaklığı geliştirmek, o arada geçmişteki gibi bağlayıcı ve kapsamlı anlaşmalar da yapmaktı. Bu yüzden Obama'nın ziyaretine 1946'ya dönüş yakıştırması yapıldı. Amerika'nın Filipinlere daha yoğun askeri birlikler yığmasını ve şu ya da bu şekilde etkisiz hale getirilmiş Amerikan üslerinin tekrar etkinleştirilmesini öngören yeni askeri anlaşmanın iki ana amacı var: Amerika, Çin'in askeri anlamda etrafını kuşatmak istiyor. Özellikle Güney Çin Denizi'nde artan gerilim, bölgedeki tüm aktörlerin (Çin, Vietnam, Tayvan, Brunei, Filipinler, Malezya) militarizasyonuna zemin hazırlıyor. Bölge, sahip olduğu tahmin edilen petrol ve gaz rezervleri açısından ve önemli deniz yollarından birini teşkil etmesiyle stratejik bir anlam taşıyor. Askeri anlaşmanın ikinci hedefi olarak, Filipinler'deki "teröre karşı mücadele" öne çıkıyor. Moro İslami Kurtuluş Cephesi ile çoktan bir anlaşma imzalanmış olduğu için Maoist çizgideki Komünist Parti ve Yeni Halk Ordusu esas düşman olarak tanımlanıyor.

Gerçek bir demokratik devrim ve tam bağımsızlık hedefleyen antiemperyalist ve antisömürgeci hareketleri zor zamanlar bekliyor. Ancak, ilerici güçlerin daha geniş kitleleri hareketi geçirme olasılığı da uzak değil.

Asya Pasifik ısınırken

400 milyar dolarlık Rus Çin doğal gaz anlaşması daha da önem kazanarak, politik ve ekonomik açılardan derin anlamlar içeriyor.

Cenk AĞCABAY

Obama yönetiminin Asya-Pasifik'te Çin'i çevreleme ve Çin'in geliştirmeye çalıştığı bölgesel hegemonyayı sınırlama amacıyla devreye soktuğu Asya Pivot stratejisinin unsurları giderek daha fazla belirginlik kazanıyor. Obama'nın bölgedeki ittifak güçlerini ziyaretinin ardından, bölgede bir süredir daha fazla görünür hale gelen gerginlikler artmaya başladı. Vietnam'la Çin arasındaki anlaşmazlığa neden olan Güney Çin Denizi'ndeki petrol platformları sorunu nedeniyle karşılıklı askeri güç gösterisi yapılmış, Vietnam'daki dev gösteriler sonunda Çinli'lere ait fabrikalar yakılmıştı.

ASEAN'da sert tartışma

Singapur'da her yıl düzenlenen Asya Güvenlik Konferansı'nın bu yılki oturumunda ABD Savunma Sekreteri Chuck Hagel, Çin'i Güney Çin Denizi'ndeki faaliyetleri nedeniyle bölgeyi istikrarsızlaştırmakla suçladı. Hagel, ABD'nin bu durum karşısında hareketsiz kalmayacağını belirtti.

Japon Başbakanı Shinzo Abe de, Japonya'nın, Çin tarafından istikrarsızlaştırılan bölgede güvenlik endişesi taşıyan müttefiklerine kara ve hava savunmasında destek vereceğini dile getirdi.

Çin'e karşı açıktan düzenlenen bu saldırılara yanıt Çin Silahlı Kuvvetleri Başkumandan Yardımcısı Van Guangzhun'dan geldi. Guangzhun, ABD ve Japonya yetkililerinin açıklamalarında Çin'e karşı düzenlenen bir komplo olduğunu ve bu komplonun ABD'nin hegemonyacı tutumundan kaynaklandığını ifade etti.

Obama yönetiminin Asya Pivot stratejisi doğrultusunda attığı adımlar hakkında bilgi veren Hagel, Vietnam ve Malezya ile stratejik ortaklık temelinde askeri işbirliğinin yoğunlaştığını, Filipinler ile yeni bir askeri anlaşmanın imzalandığını ve Japonya, Güney Kore, Avustralya ile anti-balistik füze sistemleri ve askeri işbirliğinin geliştirilmesi noktasında yol alındığını bildirdi.

Asya Güvenlik Konferansı'nda ABD ve Japonya'nın yoğun çabasına rağmen, Çin'i mahkum eden bir deklarasyon konusunda ortaklaşma gerçekleştirilemedi. Ortaklaşmanın gerçekleşmemesinin başta gelen nedeni ABD'nin müttefiklerine yeterli güvenceleri sunamaması ve Çin'in bölgedeki çok yönlü ve etkili ekonomik kapasitesinin sürekli olarak büyümesi.

Çin tehdit mi?

Bölgedeki gerginliği arttıran asıl faktör ise, Çin'in geçtiğimiz yıllara oranla ekonomik büyümede belirli bir yavaşlama eğilimine girmesine rağmen ulaşmış olduğu büyüklük; bu büyüklük Çin'in pazar, hammadde ve enerji ihtiyacını sürekli arttırıyor. Bu çerçevede geçtiğimiz ay imzalanan Rus Çin doğal gaz anlaşması ayrı bir önem kazanıyor. 400 milyar dolar büyüklüğündeki anlaşma politik ve ekonomik açılardan derin anlamlar içeriyor. Batı Emperyalist Bloğunun Suriye, Ukrayna ve Asya Pasifik'teki agresif politikaları Rusya Çin bütünleşmesinde yeni adımların hızını ve çapını da büyütüyor. Doğal gaz anlaşmasının zamanlaması ve basına yansıyan maddeleri bu konuda kuşkuya yer bırakmıyor. Emperyalist güçler arasındaki çok katmanlı çelişkiler derinleşirken, Ortadoğu'dan Asya'ya, oradan Avrupa'ya savaş tamtamlarının sesi daha fazla duyuluyor. Proletaryanın öncülüğünde dünya ölçeğinde oluşacak sınıf temeline dayalı, anti-emperyalizm odaklı barış cephesi bu tamtamların sesini kesebilecek yegane araç olarak önem kazanıyor. 3.6.14

DÜNYA

Kupa karşıtı gösteriler birer emekçi direnişine dönüşüyor ve gündemi belirlemeye devam ediyor. Dedikleri gibi: "Futbol asla sadece futbol değildir".

Brezilya'da halk sahaya iniyor

Dünyanın en büyük spor organizasyonlarından biri olan Dünya Kupası başlıyor. İlki 1930 yılında yapılan turnuvaya bu sene, 1950'den sonra ikinci defa, Brezilya ev sahipliği yapıyor. Fakat ilkindeki coşkunun yerini bu sefer "yüksek gerilim" almış durumda.

C. MALATYA

Dünyanın en büyük spor organizasyonlarından biri olan Dünya Kupası başlıyor. İlki 1930 yılında yapılan turnuvaya bu sene, 1950'den sonra ikinci defa, Brezilya ev sahipliği yapıyor. Fakat ilkindeki coşkunun yerini bu sefer "yüksek gerilim" almış durumda.

2013 yılının Haziran ayında Sao Paulo kentindeki otobüs ücretine yapılan zamma karşı başlayan gösteriler bütün ülkeye yayılmıştı. Yaklaşık 120 kente yayılan gösterilerde (aynı zamanda 2013 FIFA Konfederasyon kupası da Brezilya'da yapılmaktaydı) eylemcilerin ana taleplerinden biri de futbol organizasyonlarına harcanan paranın eğitime ve sağlığa aktarılmasıydı.

Her ne kadar eylemlerden sonra Brezilya Devlet Başkanı Dilma Rousseff, reform sözü verdiyse de bu sözler yerine getirilmemiş durumda. Bu yüzden inişli çıkışlı olsa da halkın direnişi sürüyor.

Emekçiler sahnede

Bu direnişin başını ise emekçiler çekiyor. Brezilyalı eğitim emekçileri 12 Mayıs'tan bu yana grevdeler ve ücret ve çalışma koşulları düzeltilene kadar greve devam etme kararı aldılar. Diğer yandan Brezilya'nın en büyük üçüncü kenti Belo Horizonte'nin belediye işçilerinin grevi de sürüyor. Grev yapan diğer emekçiler ise "polisler". Recife kentinde greve çıkan polislerin, yerel mahkeme yasadışı ilan etse de grevlerine devam etmesi kentte kaosa yol açtı. Polislere itfaiye birliklerinin de katılmasıyla kent kontrolden çıktı ve bölgeye asker sevk edildi. Buna rağmen kentte yağma ve cinayetler devam ediyor.

Direniş sürüyor

Emekçilerin direnişlerinin yanı sıra kupanın yaklaşmasıyla birlikte organizasyona yönelik protestolar da artmaya başladı. Dünya kupasının bulunduğu başkent Brazil'deki Ulusal Stadyumu'na yürüyen protestoculara yerliler de katıldı, ok ve mızraklarıyla destek vererek eylemlerini gerçekleştirdiler. Kupanın başlamasıyla birlikte eylemlerin artması bekleniyor. Yaklaşık bir yıldır eylemlerle sarsılan Brezilya'da ekonomi de iyi sinyaller vermiyor. 2002 yılında devlet başkanlığına seçilen "işçi" Lula da Silva'la birlikte Brezilya ekonomisi yüksek büyüme rakamları yakalamış, dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına girmişti. 2007'de başlayan kapitalizmin kriziyle birlikte Brezilya ekonomisi de krizden nasibini almaya devam ediyor. Bu yıl %1,7 büyümesi beklenen ekonominin en çok vurduğu kesim "orta sınıf" ve emekçiler.

Futbol sadece futbol değil

Lula'ın ülkeyi piyasaya daha da açması ve popülist politikalarıyla hatırı sayılır bir büyüklüğe ulaşan "orta sınıf" ise 2013'teki eylemlerin başını çekiyordu. Eğitim ve sağlığa bütçe isteğiyle sokağa dökülen ve çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu bu "sınıf", giderek işçileşiyor ve bugün direnişteki emekçi kitlelerin içine "sızıyor". Dolayısıyla kupa karşıtı gösteriler aynı zamanda birer emekçi direnişine dönüşüyor ve gündemi belirlemeye devam ediyor. Dedikleri gibi: "Futbol asla sadece futbol değildir".

04.06.2014

Brezilya' da halk Dünya Kupası savurganlığını protesto ediyor.

Ukrayna'da iç savaş zorlaması

Muhaliflerin politik ve askeri düzeylerde gelişme gösterdiği bir dönemde gelen bu saldırı, Odesa katliamından sonra iç savaşın fitilini ateşlemeye yönelik ikinci ciddi girişim oldu.

Cenk AĞCABAYv

Ukrayna'da 25 Mayıs'ta yapılan seçimlerin galibi "çikolata kralı" olarak tanınan Poroşenko oldu. Ukrayna'nın en zengin oligarklarından Poroşenko'nun kazandığı seçimin Ukrayna'nın doğusunda yapılması muhalefet güçleri tarafından engellendi. Muhalefet kendi seçimini daha önce yapmış ve Luhansk ve Donetsk bölgelerinde halk cumhuriyetleri kurulduğunu ilan etmişti.

Luhansk ve Donetsk'te muhalefet hareketinin bu hamlelerine Ukrayna geçici yönetimi askeri bir saldırı dalgasıyla yanıt verdi. Bir yandan ordu birlikleri muhalif bölgelere karadan ve havadan saldırılar düzenlerken, diğer yandan Ulusal Muhafız üniformaları giydirilmiş faşist milisler sahaya sürüldü.

Ukrayna seçiminin ABD ve AB destekli iktidar için asıl anlamı, yürütmekte olduğu saldırılara bir meşruiyet zemini yaratmaktı. Muhalifler bunun farkında olduğu için; iktidarın seçim oyununda figüranlık yapmak yerine, kendi meşruiyetlerini ortaya koyan alternatif bir seçim düzenlediler. Ukrayna seçimlerinin ardından Putin yeni Ukrayna yönetimi ile Rusya'nın çalışmaya hazır olduğunu bildirdi.

İktidarın askeri saldırılarına karşı öz savunmaya yoğunlaşan muhalifler, bu alanda belirli gelişmeler sağladılar. Faşistlerin Odesa'da düzenlediği katliamdan sonra, Ukrayna ordusunun ve ulusal muhafızların saldırılarında salt muhalif milisler değil, sivil ölümler de yaşanmaya başlamıştı.

Obama Polonya'da

Komünizmin çöküşünün 25. Yılı kutlamaları törenleri için Polonya'ya gelen Obama burada Poroşenko ile görüştü; yaptığı konuşmada Rusya'yı bir kez daha tehdit eden Obama, Ukrayna Ordusuna askeri yardımları arttıracaklarını belirtti. ABD ve AB'nin Rusya'ya uyguladığı yaptırımlar kapsamında Rusya G8'den çıkarılmıştı. Obama'nın Polonya'dan sonraki durağı G7 Zirvesine katılmak için Brüksel oldu.

Poroşenko bir taraftan Luhansk'ta operasyonlara hız verirken bir yandan da Rusya ile diyalog çağrıları yapıyor. Donetsk ve Luhansk'ta basına konuşan muhalefet temsilcileri ilk önceliklerinin Ukrayna'nın askeri operasyonları durdurması olduğunu ifade ettiler. Daha önce bir askeri helikopteri düşürüp bir Ukrayna generali ve 13 askeri yetkilinin ölümüne yol açan muhalifler, sınır bölgelerindeki askeri birliklere dönük operasyonlar yapmaya başladılar.

Bu operasyonlarda çıkan çatışmalar günler sürdü ve sonunda Ukrayna askerleri 2 askeri üssü terk etti. Üsler muhaliflerin eline geçti.

Odesa'dan Luhansk'a

Luhansk ve Donetsk'te muhaliflerin askeri kapasitelerini güçlendirmeye başladığı yönünde önemli işaretler sunan bu operasyonların ardından; Luhansk'ta bir resmi binada büyük bir patlama meydana geldi. Sekiz sivilin öldüğü ve 28 sivilin yaralandığı bu patlamanın bir Ukrayna savaş uçağından fırlatılan roket nedeniyle gerçekleştiği ifade edildi. Ukrayna yetkilileri bu iddiayı reddetti. Ukrayna yönetimi, muhaliflerin Ukrayna savaş uçağını vurmak isterken yanlışlıkla kendi binasını vurduğunu iddia etti. Sivillere yönelik bu saldırı, Ukrayna'da gerici bir iç savaş çıkarmaya dönük adımların hızlandığı izlenimi uyandırdı. Muhaliflerin politik ve askeri düzeylerde gelişme gösterdiği bir dönemde gelen bu saldırı, Odesa katliamından sonra iç savaşın fitilini ateşlemeye yönelik ikinci ciddi girişim oldu. ABD ve AB güdümündeki faşist destekli Ukrayna yönetimi gerici bir iç savaş çıkarmak için hamle üstüne hamle yapıyor; G7 Zirvesinde Ukrayna yönetimine sağlanacak büyük bir destek kampanyasının ve Rusya karşıtı yaptırım ve uygulamalara yenilerinin eklenmesinin konuşulması bekleniyor. G7'nin bu konu başlıkları Ukrayna'da gerici bir iç savaşı zorlayan hükümeti güçlendirici ve cesaretlendirici bir işleve sahip olacaktır.

Boko Haram, emperyalizm ve Mişel Hanım

270 kız öğrenciyi kaçırarak dünya gündemine oturan Boko Haram'ın yaratıcısı, bugün onu yok etmeye çalışan emperyalist sistemin ta kendisidir.

Neslihan KAYSERİLİOĞLU

270 kız öğrenciyi kaçırarak dünya gündemine oturan İslami örgüt Boko Haram'la ilgili medyada çıkan haberler, tek kalemden çıkmış gibi birbirinin aynı.

Örgüt, her haberde yalnızca bir cümleyle anlatılıyor. "Yabancı dilde eğitim haramdır anlamına gelen Boko Haram…" "Kız öğrencileri kaçırdı ve onları köle olarak satacağını açıkladı, şu vahşeti yaptı, bu dehşeti saçtı vs…" Haberi duyanların zihninde doğal olarak, fanatik, her biri ruh hastası ve kötücül insanlardan oluşan, halkını öldürüp ülkesine dehşet saçan bir grup Müslüman canlanıyor.

Boko Haram'ın faili emperyalist sistemdir

Peki, haberleri bu üslupla pompalayanların aynı zamanda, Nijeryalıları topraklarından zorla alıp, 350 yıl boyunca köle olarak satan batılı egemen güçlerin ta kendisi olduğu da biliniyor mu?

Nijerya tarihine şöyle bir bakacak olursak, Portekiz ve İngiliz köle tacirleri Nijerya'yı başlıca köle ticaret merkezi yapıncaya kadar, bugünkü Nijerya topraklarında varlığını sürdüren şehir devletleri ve kabilelerin neredeyse tamamı İslamiyeti seçmişti. 15. yüzyılda başlayıp 350 yıl süren esir ticaretiyle 20 milyona yakın Nijeryalı'nın esir olarak satıldığı tahmin ediliyor.

Bu insanlık dışı sürecin sonrasında ise yerli halk, kendi topraklarında İngiltere'nin yönetimi altında kölelikten hiç de farkı olmayan beşinci sınıf vatandaşlar olarak bir kolonide yaşamak zorunda kaldı. 19. yüzyıl başlarından 1960 yılında bağımsızlığını kazanana kadar geçen süreçte Nijerya, doğal olarak güçlü konumdaki Hıristiyan misyonerlerin dinlerini yayma faaliyetlerine sahne oldu. Tüm bu misyonerlik faaliyetleri sonucunda, halkın yüzde 40'ı Hıristiyanlaştırıldı. Nüfusu 160 milyonun üzerinde olan Nijerya halkının yarısı Müslüman, yüzde 10'u ise yerli çeşitli pagan inançlara sahip.

Hıristiyan misyonerler

Bağımsızlığın ilan edildiği 1960'a dek hıristiyan nüfüs ayrıcalıklı sınıf haline getirildi. Şu anda ülkede eğitimli nüfusun hemen tümünü hıristiyanlar oluşturuyor. İyi işlerde bu kesim çalışıyor. Kendilerine tanınan ayrıcalıklar sayesinde zenginleşerek devlet mekanizmalarınında kilit önemdeki noktalarında bulunuyorlar.**İslamcı terörizmin çıkış zemini**

Ülkenin azınlığını oluşturan, finansal ve siyasal güce sahip bu egemen sınıfa ek olarak, petrol zengini bu ülkede yakıt sıkıntısı

Mişel Hanım'ın kaçırılan kızlara çok üzülmüş hali.

yaratacak kadar kötü bir yönetim… Çoğunluğu oluşturan yoksul halk… Petrol üretimine çöreklenmiş uluslararası tekeller… Petrol atıklarının yaşanmaz hale getirdiği topraklar...

Zengin petrol ve doğalgaz yataklarına da sahip olan Nijerya, bugün dünyanın en önemli petrol üreticilerinden biri. 170 milyon kişilik nüfusuyla gelir adaletsizliği nedeniyle de, Afrika'nın en fakir ülkelerinden biri.

Örgüt 10 bin kişiyi öldürdü

Asıl adı Tebliğ ve Cihat için Ehl-i Sünnet Cemaati olan Boko Haram, Batı toplumlarının tüm aktivitelerinin parçası olmayı reddediyor. Örgüt, 500'ün üzerine değişik kabile ve bir o kadar da dilin konuşulduğu Nijerya'da, resmi dilin ingilizce olmasına, devlet daireleri ve okullarda İngilizce kullanılmasının zorunlu olmasına karşı.

Boko Haram, 2009 yılından bu yana 10 binden fazla kişinin ölümünden sorumlu tutuluyor.

Örgütün ortaya çıkış nedeni ile Nijerya'nın sömürge geçmişi, toplumsal, ekonomik, siyasal ve dinsel yapısı arasında bağlantı inkar edilemez bir gerçek.

Afrika analisti Jacob Zenn ise BBC'de yayınlanan analizinde, "Boko Haram, kız çocuklarını kaçırma taktiğini Nijerya güvenlik güçlerinin örgüt üyelerinin karıları ve kızlarını kaçırması ve daha çok da hapse atması üzerine başlattı" diyor.

Mişel Hanım'ın ifadesi

Bu arada sürecin en çarpıcı karelerinden biri de ABD Başkanı Obama'nın hanımı Mişel Hanım'ın fotoğrafı oldu. Belki de kendi ailesinin kökleri, bugünkü Nijerya topraklarından zorla Amerika'ya getirilen milyonlarca köleden biriyle bağlantılı olan Mişel Hanım… Emperyalizmin baş aktörlerinden biri olan ABD'nin birinci leydisi… Ve bu hanım şimdi, ait olduğu emperyalist sistemin en önemli konumunda biri olarak "Bring back our girls/ Kızlarımızı geri verin" diyor. Ancak, muhtemelen saatlerce çalıştığı o yüz ifadesi pek sakil, hatta müptezel görünüyor…

KADIN

Neredeyse bütün reklamlar "ideal kadın ve erkeği" anlatır.

Yüreğin kaç karatmış?

Reklam direk olarak erkeklere seslenmiş, onlara, kadınların 'hakkı olan' pırlantalar için "maden kazıp kendileri mi çıkarsınlar?" diye sorulmuş. Mesaj gayet açık; erkek, fethedilmeye hazır kadını ele geçirmek için pırlanta satın almalıdır.

Rana KUDDAŞ

Baret takmış genç bir kadın, parmaklarını davetkar biçimde dudaklarına götürmüş, arkadan bir spot ışığıyla aydınlatılmakta. Üzerinde askılı bir bluz, gözünde büyük güneş gözlükleri. Arzuyu temsil eden kadın yüzü, masumiyetin verdiği çekicilikle sunulmakta. Makyajsızmış gibi görünen pürüzsüz ve parlak bir cildin yanında, hafif aralanmış iri dudaklar ve yarı çıplak vücut O'nu arzu nesnesi yapmaya yetmekte.
Tek sorun O'na hiç yakışmayan(!) madenci bareti. Bu narin kadın yüzü ile madenci bareti arasında kurulan zıtlık, siyah fon ve beyaz ışık arasında da ortaya çıkıyor. Siyah fon madenlerin karanlığını ifade ederken, kadın her zaman için saflığın ve masumiyetin simgesi olan(!) beyaz renk ışıkla aydınlatılmış. Karanlıkta parlayan beyaz ışık bir nevi pırlantayı anımsatarak, kadın ve pırlanta arasında özdeşlik kurulmuş.
Böylece kadın, bir yandan erkek bakışının nesnesi durumuna düşerken, diğer yandan da fetiş bir nesneye dönüşmüş ve kadının sunumu da sinsice gerçekleştirilmiş.
Kurulan bu özdeşlik, onu erkeğin elde edebileceği ürün gibi satılık bir konuma düşürmüştür.

'Maden kazıp kendileri mi çıkarsınlar?'

Reklam direk erkeklere seslenmiş, onlara, kadınların 'hakkı olan' pırlantalar için "maden kazıp kendileri mi çıkarsınlar?" diye sormuş. Mesaj gayet açık; erkek, fethedilmeye hazır kadını ele geçirmek için pırlanta satın almalıdır. Elbette reklam her ne kadar erkeğe seslenmiş olsa da, kadınlara iletilen bir mesaj da var; "o pırlantaya sahip olmak istiyorsanız genç ve güzel görünmelisiniz". Arzulanmak isteyen kadın, bunu sağlayacak ürünleri de arzulamalıdır. Artık, pırlanta sadece pırlanta değildir.
Reklamlarda meta kendi başına ortaya çıkar, kendi değeri olan, kendi kendine değer taşıyan bir şeymiş gibi. Metalar tüketilirken simgeleri de tüketilir. Göstergeler oyununa dönüşen ve ideolojik içerimlere sahip olan reklam, aslında anlamların tüketilmesidir.
Ancak, ürünün ardındaki üretim süreci gizemleştirildiği sürece sembolik anlamlar yaratılabilir. Ürünler hakkında bilgiye sadece reklamla sahip olabildiğimizden, anlamlar kolaylıkla oluşturulabilir, üretim sürecini dışlamak kolaylaşır. Çünkü, ardındaki emek görünmez olur.
Oysa metanın anlattığı çok hikaye vardır ve unutulmaması gereken üretim ilişkileridir. Anlatılmayan hikaye; ücret, sömürü düzeni, sendika, otomasyon koşulları, denetim mekanizmaları, üretimin çevreye etkisi... tüm bunlar gizlidir.
İşte, 2010 yılında piyasaya sürülen bu reklamın, Soma katliamından sonra sosyal medyada dolaşıma girerek tepki toplaması bundandır. Soma ile birlikte, üretim koşullarının bilincine varılması, madencilik alanındaki sömürü ilişkilerinin açığa çıkması, reklamın aslında hiç de bahsetmek istemediği bu gizli bilginin öznelerinden birine atıfta bulunduğu, mesajını iletirken madenciyi işaret ettiği için öfke doğurmuş, ürünün bizim için anlamını doğrudan etkilemiştir. Reklamın talihsizliği işçileri istemeden hatırlatması olmuştur.
Oysa, hala etrafımızda benzer duygu ve arzulara seslenen semboller ve göstergelerle dolu pırlanta reklamları var. Neredeyse bütün reklamlar ideal kadın ve erkeğin kim olduğunu, nasıl davranması, görünmesi, neler satın alması gerektiğini anlatır. Reklamlarda kurulan anlamlar, siyasal, ekonomik, toplumsal yapının ve cinsiyete dayalı ilişkilerin ideolojik düzlemde yeniden üretilmesine katkıda bulunmaya devam eder.
Unutulmaması gereken satın aldığımız tüm ürünlerin arkasında işleyen, gizlenen sürecin üretim ilişkileri olduğudur.

Kadın cinayetleri politiktir

Türkiye'de bir kadını öldürürsen, bir devrimciyi öldüren polis kadar dikkat çekmez, ama onun gibi bu işin içinden kolayca sıyrılabilir ve devlet tarafından korunabilirsin.

Meral Çinar

Son günlerde sosyal medyada sıkça paylaşılan bir videoyla hayatımıza yeniden giren bir soru; kadın cinayetleri politik midir?
Cumhurbaşkanı Gül'ün, oğlunun mezuniyet töreni için Harvard Üniversitesinde katıldığı bir panel sırasında, kendisine Dr. Emre Altındiş tarafından yöneltilen sorudan bahsediyorum. Altındiş muhatabı Gül'e, Gezi direnişinden, Soma'dan ve Roboski'den bahsedip; "Ellerinizden kan akıyor, nasıl geceleri rahat uyuyorsunuz?" diye soruyor. Ve, elbette, ukalaca, yalanlayan ve geçiştiren bir cevapla karşılaşıyor.
O soruda ve verilen cevapta, birçoğumuzun gözünden kaçmış olabilecek önemli bir ayrıntı daha var. Doktor, konuşmasında, Türkiye'de her gün 3 kadının öldürüldüğünden bahsediyor ve kadın cinayetlerini, işçi cinayetleri ve Gezi cinayetleri gibi aynı politik zeminde ele alıyor.
Verilen cevapsa, yıllardır duymaya alıştığımız gibi, kadın cinayetlerinin dünyanın her yerinde var olduğu, bunların birer adi suç olduğu ve siyasi olmadıkları yönünde oluyor.
Peki, kadın cinayetlerini politik kılan nedir? Onu adi bir suçtan ayıran… Karşımızda iki tane soru; Kadınları kim öldürüyor? Neden öldürüyor?

Bu kadınları kimler öldürüyor?

Erkekler… Baba, ağabey, oğul, eş, kayınpeder ya da aile bağı olmayan sıradan bir erkek…
Bu sorunun cevabını "sesli söyleyebilmek" için bile, yıllarca mücadele etti kadınlar. Genelleme yapmakla, erkek düşmanlığıyla, cadılıkla, kötü kadın olmakla ve yoldan çıkmakla "suçlandılar". Bugün hala her gün üç kadın erkekler tarafından katlediliyorsa ve bu soruya bu cevabın verilmesinden dahi korkuluyorsa, bunun sebebi, ataerkinin devamlılığını hegemonyasını örtük olarak içselleştirmeyi sağlama bilincindedir. Devlet, yargısıyla, medyasıyla, aile kurumuyla ve toplumun bütününe yayılmış patriarkal ilişkiler aracılığıyla, erkeği ve onun egemenliğini korur. Kadının varlığının, "erkeğin egemenliğinin korunması" yanında ne önemi olabilir ki? Erkek ve erkeklik burada politik bir anlam taşır. O, ruh sağlığı bozuk, kadınları öldürmekten zevk alan, kıskanan, âşık olan, toplumsal ilişkilerden bağımsız sıradan bir birey değildir. O, kadınların özgürlüklerini kısıtlayan ve onları ezen bir sistemin; ataerkinin egemen cinsidir.
Bu yüzden kadınları "erkekler öldürmez",der, o sistemi gizlemek isteyenler ve "adi suçlular öldürür" örtüsüyle görünmez kılmaya çabalarlar. Biz de"bu "gizleyiciler ve örtücüler", katilin suç ortağıdırlar!" dersek, yanlış mı olur?
Adi suçlu kimdir? Basit, yüz kızartıcı suçları işleyen herhangi bir kimsedir. Peki, neden hep aynı cins/erkekler, diğer cinsi/kadınları öldürüyor? Bu kararlılık, bu nefret neden hep aynı cinste var?

Neden öldürülüyoruz?

Namus, kıskançlık, aldatılmak, aşk-sevgi, kışkırtma, ret edilmek, özgürleşmek, özneleşmek, boşanmak, falan filan... Sebepler saymakla bitmez, ama hepsinin sonuç olarak kaynaklandığı-güç aldığı bir yer vardır; erkek egemenliği. Tüm bu sebepler, ataerkil ilişkilerin bir sonucudur ve erkekler kadınları öldürürken bu ilişkilerden bağımsız hareket etmezler. Ataerkinin devamlılığı için kadınları öldürmek taciz/tecavüzü sistematikleştirmek "meşrudur ve gereklidir".
Tabi ki; Türkiye gibi ülkelerde daha da "meşrudur". Türkiye'de en hafif ceza ve en çok indirim kadın cinayeti ve taciz davalarında verilir.
Daha ötesi, çoğu zaman bir kadını öldürmek, senin ne kadar "erkek" olduğunun göstergesidir ve "erkekliğine sahip çıktığın" için tebrik bile edilebilirsin. Çünkü Türkiye'de bir kadını öldürürsen, bir devrimciyi öldüren polis kadar dikkat çekmez ama onun gibi bu işin içinden kolayca sıyrılabilir ve devlet tarafından korunabilirsin.
Reyhanlı da, Roboski de yüzlerce insanın üzerine bombalar yağdı. Onlar "savaş" dedi; biz "katliam". Soma'da 301 işçi öldürüldü. Onlar "iş kazası" dedi; biz "kapitalizmin vahşeti". Onlar normalleştirdi, biz politikleştirdik.
Sadece 2013 yılında 237 kadın öldürüldü. Kadın cinayetlerinin politik olması için daha ne gerekli, toplu kadın katliamları mı?

Bir annenin intiharının ardından Türkiye

Gezi eylemleri boyunca anne babalara sürekli tekrarladıkları çocuklarınıza sahip çıkın tavsiyelerine bir cevap olarak uzanıyor Hatice Can'ın intiharı.

Merve Çağşırlı

Geçtiğimiz aylar içinde, Türkiye'nin şiddetle harmanlanmış gündeminde yeteri kadar dikkat çek(e)meyen bir olay daha vuku buldu. Polisin hukuksuz gözaltı ve işkencesi sonrası 2010'da hayatına son veren Onur Yaser Can'ın ardından annesi Hatice Can 2 Mart 2014'de intihar etti.
2010 yılından bu yana oğullarının katillerinin yakalanması için eşi Mevlüt Can ile bir başlarına sürdürdükleri dirayetli mücadelede, dört yıl boyunca karşılaştıkları hukuksuz uygulamalar, yöneticilerin hesap vermezlikleri göz önünde bulundurulduğunda sadece bir intihar mı sorusunu sordurmakta.
Bir anne olarak Hatice Can'ın intiharı, ülkenin son yıllarda hukuk ve sosyoloji boyutunda dönüşen halleri karşısında gençliğin dayanışma ve örgütlülük ile verdiği sınavı yeniden ele almasını gerektiriyor. Hatice Can'ın ölümü sonrası eşi Mevlut Can'ın "Yalnız kalmayın çocuklar, örgütlenin. Faşizmin azı çoğu yok. Yalnız bulduğunu öldürüyor faşizm. Yalnız yürümeyin, bizi de yalnız bırakmayın. Tek başına savaşılmıyor çünkü. Biz iki eksildik. Ama bakın etrafınıza kaç kişiyiz?" sözleri ihtiyaç duyduğumuz şeyi ifade ediyor.

Umudun isimleri…

Onur Yaser, ODTÜ mimarlık bölümünden mezun olduktan sonra İstanbul'da çalışmaya başlayan bir mimar. Çevresi tarafından duyarlılığı, sanatçı ruhu, politik duruşu, kolektif ve ekolojik yaşam bilinci ile tanınan bir genç. Aramızda olabilseydi, Gezi Eylemlerinin ön saflarında yer alabilecek biri. Can, Haziran 2010'da, esrar satın aldığı gerekçesiyle yakalanıyor ve savcının gözaltı kararı olmadan gözaltına alınıyor. Gözaltındayken ifadesi avukat bulundurulmadan alınıyor, üzerinde ailesinin telefon numarası bulunmasına rağmen haber verilmiyor. Yakalanma anında ruhsal ve bedensel sağlık kontrolü için yasal gereklilik olmasına karşın "Giriş Doktor Raporu" alınmıyor, çırılçıplak soyuluyor ve cinsel istismara maruz bırakılıyor, bu sırada acı içinde genç bir insanın sesi dinlettirilerek, işkenceye ediliyor ve muhbirliğe zorlanıyor.
Gözaltı sonrasında polis Onur Yaser'i takip etmeye, telefonla tacize devam ediyor ve beyanını değiştirmesi için karakola tekrar gelmesi gerektiği konusunda ısrar ediyor.
Onur Yaser, daha önce hiç karşılaşmadığı bu durum karşısında ne yapması gerektiğine karar vermek için yaşadıklarını avukat ve arkadaşları ile paylaşıyor. Yardım çağrılarına aradığı cevabı bulmayan Onur Yaser Can'ın sonrasında yaşadıklarını ise hepimiz biliyoruz.

Katiller aynı

Gezi eylemlerinden 4 yıl önce yaşananlar hukuksuz gözaltı, telefon dinlemeler, polisin takibi ve şantajı, muhbirliğe zorlaması vs… ile Gezi süreci sonrası polisin olağanlaşan hukuk dışı ve keyfi tutumlarının bir ön sahnelemesi gibi. Gezi şehitlerinden Berkin Elvan'dan Abdullah Cömert'e kadar tüm o umutlu isimler ile Onur Yaser Can'ın hikayesi arasındaki benzerlikleri fark etmemek mümkün değil. Devlet yetkililerinin yürüttükleri hukuksuzlukları örtbas etmek için Gezi eylemleri boyunca anne babalara sürekli tekrarladıkları çocuklarınıza sahip çıkın tavsiyelerine bir cevap olarak uzanıyor Hatice Can'ın intiharı. Bizlere bu ölüm Samandağ'lı politik bir ailenin çocuğu, ODTÜ öğrencisi, kentsel dönüşüm karşıtı bir mimarın intiharı üzerine yeniden düşünmeyi gerektiriyor.

DÜNYA

Gelecek mücadelemiz için, meskenimiz kampüsler

İyi bir gelecek mi? Tekrar düşünün!

YÖK üniversitelerdeki neoliberal dönüşümlerin uygulayıcısı ve sermayenin güdümünde üniversite politikası belirliyor. Her öğrenciyi meta olarak gören, üniversiteleri özelleştiren, sermayenin kâr amacı için okullarda bölüm açan ve her öğrenciyi bir meta üreticisi olarak gören YÖK; şu anda olan işsizlik ve geleceksizliğin üniversitelerdeki baş sorumlusu.

Uğurcan BÜYÜKNİSAN

Feodal sistem yokluk kıtlığı ise, kapitalist sistem çokluğun kıtlığıdır. Geniş yeniden üretim olan kapitalizm; sermaye birikimi için muazzam bir meta üretimi yaratmak zorunda. Bu onun doğasında var. 1970'lerden sonra ortaya atılmış olan neo-liberal politikalarla; esnek üretim, taşeronlaşma, özelleştirmeler vb. işsizlik oranını her geçen gün kat ve kat arttırılıyor.

Vaat edilen geleceksizlik

Bütün dünya gençliğinde olduğu gibi Türkiye'de yaşayan gençlik de, neo-liberal politikalardan nasibini alıyor. En iyi şekliyle üniversite sınavına intihar etmeden girebilmiş, üniversitede yaşamını devam ettirebilmesi için dört sene boyunca toplam 28.000 tl parayı bulmuş (ort. günlük; 20tl), toplumun bütün kızlı-erkekli baskılarına karşı psikolojisini bozmamış, hocaların gözüne girip okulu bitiren bir öğrenci; Soma'da bir Maden Mühendisi olarak çalışabilir.
Türkiye'nin şu anda işgücünü oluşturan 4 milyon 831 binlik üniversite mezunu gibi.
İşin bir diğer boyutu "işsizlik ve geleceksizlik."
Sağdaki tabloda yer alan istatistiklerde de görüldüğü gibi; işsizliğin kitle bazında en çok görüldüğü meslek dalları; işletme, mühendislik ve öğretmenlikler.

Okulların iş güvencesi yok

Üniversiteli işsiz sayısı 557 binlerdeyken YÖK'ün; "2013 İdare Yılı Raporu" şu anda hali hazırda eğitim gören lisans/önlisans öğrencilerinin sayısını 4 milyon 315 bin olarak belirledi. Üniversitede eğitim gören bu insanlar işsizler ordusuna katılmayı bekliyor. Bu iş gücünü istihdam edecek alan ise çok az. Yaklaşık 3 sene sonra Türkiye'de üniversiteli işsiz sayısı ortalama 4 milyonu bulacak.
İşgücünün fazla istihdamın az olması tam da neoliberal politikaların ekmeğine yağ süren bir durum teşkil ediyor.

Tek yol örgütlenmek

Mühendisler için "Yetkin Mühendislik Yasası"nın geçirilmesi ve öğretmenler için "Yeterlilik Sınavı"nın uygulanmaya konulması, üniversitedeki neo-liberal politikaların eş güdümlü işlediğine somut bir örnektir. Sermayenin istediği fiyata çalışmayan, devlet ideolojilerine uymayan, sermayeye istediği düzeyde kâr getirmeyen meslek elemanlarının yerini; dışarıda kalan işsiz üniversitelilerle doldurulacak. Üniversite mezunları artık vasfını kaybedip taşeronlaşacaklar. İşsizliğe ve geleceksizliğe karşı tek yol, örgütlenmek
1980 darbesiyle 24 Ocak kararlarını hayata geçiren sermaye, üniversitelere biçtiği misyonu YÖK ile sağladı ve bu devam ediyor.
YÖK üniversitelerdeki neoliberal dönüşümlerin uygulayıcısı ve sermayenin güdümünde üniversite politikası belirliyor. Her öğrenciyi meta olarak gören, üniversiteleri özelleştiren, sermayenin kâr amacı için okullarda bölüm açan ve her öğrenciyi bir meta üreticisi olarak gören YÖK; şu anda olan işsizlik ve geleceksizliğin üniversitelerdeki baş sorumlusu.

Geleceğimiz için

Geleceğimiz için YÖK'e karşı örgütleneceğiz ve Gezi'den aldığımız güçle sermayenin en büyük yapı taşını parçalayacağız. Üniversitelerde neo-liberal politikalara karşı baş kaldıracağız.

Eğitim durumu ve mezun olunan alan	İşgücü (bin)	İşsiz (bin)	İşsizlik oranı
Yüksekokul veya fakülte	5.388	557	10,3
Öğretmen eğitimi ve eğitim bilimleri	798	59	7,4
Sanat	158	25	15,9
Beşeri bilimler	260	26	9,8
Sosyal bilimler ve davranış bilimleri	412	41	10,0
Gazetecilik ve enformasyon	14	2	13,2
İş ve yönetim	1.506	203	13,5
Hukuk	112	7	6,0
Yaşam bilimleri	66	10	14,5
Fizik bilimleri	182	22	11,9
Matematik ve istatistik	85	8	9,3
Bilgisayar	137	19	14,2
Mühendislik işleri	540	46	8,4
İmalat ve işleme	101	17	16,8
Mimarlık ve inşaat	199	22	11,2
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	134	16	12,2
Veterinerlik	56	3	4,7
Sağlık	349	8	2,4
Sosyal ve kişisel hizmetler	126	18	14,3
Ulaştırma hizmetleri ve çevre koruma	23	3	14,1
Güvenlik hizmetleri	130	3	2,1

Faiz lobisi değil, bu 'Üniversite lobisi'

Gençliğin tüm toplumsal meselelere müdahale ettiği, hatta giderek üniversite karakterinin silikleştiği bir zemin oluşmakta.

Juliana GÖZEN

"Bir yeşillik çukurudur, öfkenin şarkı söylediği; ağaçlara özgürlük taleplerinin asıldığı; gururlu bir mevkiden güneşin parıldadığı; küçük bir parktır umudun tohumlandığı."
İrili ufaklı tüm toplumsal güçleri çarkından geçiren Haziran günleri, toplumsal hareketlere dair yapılacak her tartışmanın ibresi durumunda. Tüm değerlendirmeleri direnişi merkeze alarak yapmak bir alışkanlık dışında, önümüzü görme açısından zaruri bir ihtiyaç. Hele ki öğrenci gençlik mücadelesi açısından daha acil bir ihtiyaç.
İktidar nezdinde zaten her daim tehlike arz eden gençliğin, direnişe damgasını vurması hiç de tesadüfi değil. Haziran öncesinde uzun ve sağlıklı bir mayalanma süreci yaşayan öğrenci gençlik mücadelesi, isyan günleri gelince aslında sadece usta işi bir "jubile" yapıyordu. Deneyimlerek biriktirdiği geçmişine, Haziran isyanında yer alarak öncekileri kapsayıp aşan bambaşka ve müthiş bir deneyim ekleyen gençlik mücadelesi, yaşadıklarını kampüslere taşıma noktasında yetersiz kaldı. O yetersizliğin elbette bir çok sebebi var. Sadece öğrenci hareketi için değil tüm toplumsal güçler açısından da bu durum üzerine tartışmalıyız.
Yetersizliğine rağmen, direnişten sonra yine de daha canlı ve üretken bir zemine sıçrayan öğrenci gençlik mücadelesi, şu an içinden geçtiğimiz durumu da belirleyen bir diğer mesele. Gezi'yle birlikte sokağın meşrulaştığı ve korku duvarının aşıldığı bir yeni süreç başladı. Gençlik dışındaki diğer toplumsal hareketlerin de politikleştiği, sadece kendi alanlarının sorunlarına müdahale eden bir düzlemden her toplumsal olaya dair sözünü söyleyen ve sokağa çıkan bir düzleme sıçradıklarını söylemek mümkün.

Meskenimiz kampüsler

Gençlik mücadelesi cephesinden de sanırım öncelikli olarak bunu söylemek yanlış olmaz. Gençliğin tüm toplumsal meselelere müdahale ettiği, hatta giderek üniversite karakterinin silikleştiği bir zemin oluşmakta. Bu zemin elbette kalıcı değil. Gezi'de tokadı yiyen iktidarın "Eylül korkusu" ile kampüslerden elini eteğini çekmesi, genel politik ortamının çok hareketli olması, bir ayağın sokakta ve meydanlarda olması bu durumu tetikleyen somut durumlar. Karakter olarak dinamik, sürece müdahale eden ve değiştiren-dönüştüren gençliğin şu anki Türkiye politik ortamında böylesi bir yerde olması tesadüfi değil ve mücadeleyi sıçratma açısından bir gereklilik.
Lakin biraz geriye gidelim, son dönemde üniversite mücadelesinin nereden aktığına bakalım ki yolumuzu şaşırmayalım ve ektiğimiz tohumları biçelim.
Üniversitelere dair neoliberal politikaların arttığı, Başbakan'ın şirketlerle görüştüğü 2010 yılının sonları, ODTÜ'deki "Başkaldırıyoruz" mücadelesi, sonrasında öğrenci gençleri tutuklama furyası ve bunun karşısında büyüyen ve yayılan "Tutuklu Öğrenciler" kampanyaları yaşandı.
Süreç, üniversite içerisine yapılan faşist saldırılar, 18 Aralık 2012'de ordusuyla ODTÜ' ye giden Başbakan'ın protesto edilmesi ve öğrencilere uygulanan polis şiddetinin akademisyenlerin de desteğiyle bir çok yere yayılması biçiminde devam etmişti.
Tüm bunları arkasına alan gençliğin, AKP' ye karşı biriken öfkenin yanı sıra, faşist baskılar ve üniversitelerde neoliberal politikaların uygulanmasına karşı duruşu, isyana geniş katılımını belirledi.
YÖK karşıtı mücadele ve geleceksizlik-işsizlik mücadelesi üniversitedeki temel mücadele sorunları olarak önümüzde halen.Hükümetin façasını bozan barikat savaşları, duvar yazıları ve sloganlar, bir uyanışı temsil eden direniş biçimleri olarak devam ediyor halen. İTÜ işgalinde ve faşist saldırılar karşısında kenetlenip büyüyen mücadelelerde bunu gördük. Şimdi, tahayyul edilen özgürlükçü ve demokratik bir üniversiteye dönük somut pratik hedefleri hayata geçirme vakti.

Liseli olmak

Burjuvazi de proletarya da sınıf savaşı içerisinde gençlik yığınlarını, ideolojik hegemonya altına alma uğraşı verirler.

Liseliler, hayat denilen kavgaya ilk adımlarını atanlardır. Bu dönem politikleşmenin de başlangıcıdır.
Ülkemizde de, 68'den bugüne gençlik her sınıfa göre bir adım önde ve bu duruşunun bedellerini gözaltılarla, soruşturmalarla, ölümlerle ödüyor.
Liselilerin önde olma sebepleri değişiyor elbette, ama ortak noktaları hep ezilen, hep sömürülen olmak ya da hep ezilenin sömürülenin yanında olmak.
Elbette, liselilerin de kendi özel talepleri var.
Okullardaki baskılara, apolitikleştirmeye, tek tipleştirmeye karşı sonuna kadar direteceğimiz ve kazanacağımıza inandığımız demokratik lise talebimiz var.
"Eşit, parasız, bilimsel ve anadilde eğitim" olarak açtığımız talebibimizi, sokakta, okulda, forumlarda ve hakkımızı arayacağımız her alanda haykıracağız.

Gezideydik, Geziciydik

Bedellerini hala ödediğimiz bir süreçtir Gezi. Sonuna kadar direttiğimiz ve kayıplar verdiğimiz, fakat zafer elde ettiğimiz bir süreç. Gezi, 80 sonrasının korku duvarına bir balyoz geçirerek onu çatlattığımız şeydir.
Tamamen anayasal hakkımızı kullanarak katıldığımız Gezi'nin birçok yaptırımı oldu liselilere. Devamsızlığın düşürülmesi, Gezi sürecinde devamsızlık yapana soruşturma açılması uygulandı. Liselere okul polisi koydular ki, devamsızlık yapan öğrencinin devamsızlık yapma sebepleri arasına "bir terör örgütüne mensup olduğu" koyabilsinler. Ve, liselilerin sorunlarını terörün asıl sebebi polisle çözmeye çalıştılar. Taleplerimiz oldu ve yine daha güçlü bir sesle taleplerimiz olacak
1 Mayıs'ta işçilerden çok öğrenciler alanlardaydı.
1 Mayıs'ta meydanlara liseli, hatta ortaokullu çocukların inmesinin açıklaması nedir?
İşçilerin haklarını savunmak için öğrencilerin sloganlar atıp, gerektiğinde polisle çatışmaya girmesi nasıl açıklanabilir?
Liseliler 1 Mayısa gitme nedenlerini artık kendi ağızlarıyla söylüyorlar:' "biz işçi değiliz ama geleceğin işçisiyiz, biz işçi değiliz ama emekçiyiz!".

Soma için: İşçiler greve, öğrenciler boykota

Soma'da 301 kişi değil 76 milyon insanın onuru öldü.
13 Mayıs'ta 301 insan ölürken arkasında çocuklarını, eşlerini ve sorumlu oldukları herkesi bıraktılar. Soma holdingin patronu para kazanacak diye, 301 insan gözlerimizin önünde katledildi. Faili belli olan Soma, kaza değil cinayet, sorumlusu ise sermaye ve işbirlikçileridir.
Soma için liselerde ders boykotlarına ve işgallere gittik. Okullarımızda mumlarla SOMA yazıyoruz. Ve yine soruşturma, baskı ve tehditlerle karşı karşıya kalıyoruz. Öğretmenler ve idareciler tarafından darp ediliyoruz. Liseliler sokaklara döküldüler. Gezi'yle, Berkin'le, 1 Mayıs'la, Soma'yla.
Peki, eşit, parasız, bilimsel ve anadilde eğitim ve demokratik lise talepleri dışında, toplumsal olaylarla liseliler neden bu kadar yakından ilgilendiler?
Kapitalizmin içine girdiği krizin faturasını emekçilere kesmeye çalışan egemenler; öğrencilerin zaten kısıtlı olan taleplerini tümüyle gasp etmeye çalışıyor. Buna karşın liseliler olarak Berkin'e sözümüz geleceği örgütlemek olacak.

EKOLOJİ

Geçmişten günümüze madencilik faaliyeti

Soma'nın hatırlattıkları

Soma'da işçiye kıyanlarla, doğaya kıyanlar aynı kesimdir. Ekoloji hareketiyle sınıf hareketinin kesişim noktalarından birisi de burasıdır.

Kenan DAĞAŞAN

İlk çağlardan itibaren insan, doğadaki elementleri işleyerek geçim araçlarını üretme faaliyetine başlasa da, tarihte bu faaliyetin iki kritik eşiği olmuştur.
İlk olarak yerleşik hayatla birlikte ticaretin gelişmesi, doğadaki elementlerin değişim değerinin ortaya çıkmasına yani metalaşmasına neden olmuştur.
İkinci ve en önemli eşik ise kapitalizmin gelişmesiyle ortaya çıkar. Kapitalizmin ulaştığı olağanüstü üretim ölçeği, doğadaki elementlerin ve diğer girdilerin, her geçen gün daha fazla işlenmesi ihtiyacı doğurmuştur.
Değer yasasının din haline gelmesi de kapitalist üretim yordamıyla ortaya çıkmıştır.
Artık, değer üretmek için gerekli ne varsa hemen şimdi üretim faaliyetinin içerisine girmelidir anlayışı temel ilkedir.
Madencilik faaliyetini iki şekilde inceleyebiliriz. Birincisi doğrudan enerji ihtiyacını karşılamaya yönelik, yani kömür-linyit madenciliği.
Özellikle sanayi devrimi sonrası ortaya çıkan ve 19. yy'la birlikte başlayan bu faaliyet bugün gelinen noktada dünya üzerindeki en ciddi tehditlerden birisini oluşturmaktadır.
Sanayi devriminden bu yana buharlı makinelerin buhar ihtiyacı için yoğun miktarda kullanılması, daha sonra da kömürün kullanım alanının genişlemesi çok yoğun miktarda karbon gazının atmosfere salınmasına neden olmuştur. Bu durum küresel ısınmaya bağlı küresel iklim değişikliğine neden olmaktadır.
Bu dehşet verici yıkıma karşın, kömür üretiminin durdurulması şöyle dursun, git gide üretim kapasitesi arttırılarak gezegenin geleceğiyle adeta oyun oynanmaktadır. Bu durum kapitalizmin vurdumduymazlığının en büyük kanıtıdır.
Sermaye sınıfı, üretim kapasitesini sürekli arttırma saplantısı yüzünden, ne doğal yaşamın geleceği üzerinde ne de işçi hayatı üzerinde herhangi bir kaygı gütmemektedir. Kısacası Soma'da işçiye kıyanlarla, doğaya kıyanlar aynı kesimdir. Ekoloji hareketiyle sınıf hareketinin kesişim noktalarından birisi de burasıdır.

Diğer madencilik faaliyetleri

Doğadan yoğun olarak çıkartılan diğer madenler altın, gümüş, demir, bakır, alüminyum çinko vs. Altın ve gümüşün toplumsal ve ekonomik yapısı içerisindeki durumu malumdur.
Kapitalizmin "değer yasası" içerisinde, emek gücünün değerinin ölçüsü olarak paranın ilk biçimi şeklinde karşımıza çıkan altın ve gümüş, zaman içerinde kâğıt paraların ortaya çıkmasıyla, paranın karşılığı olarak kabul edilmeye başladı. İnsanların süs eşyası olarak kullandığı bu elementlerin üretiminin arka planında insanlık tarihinde tarifsiz acılar, doğa tarihinde de büyük yıkımlar yer almaktadır.
Latin Amerika'da 500 yılda milyonlarca insanın hayatına mal olan bu sarı bela, kıtanın tarifsiz doğal güzelliklerini inanılmaz bir zorbalıkla yok etmeye devam ediyor.
Ülkemizde Bergama ve Kaz Dağları'nda olduğu gibi.

Sonuç olarak

Kapitalist üretimin en büyük çelişkilerinden biri de gelecek kuşakları görmezden gelmesi.
Var olan üretim ölçeğinin devam etmesi ve rezervlerin beş katının keşfedilmesi durumunda çeşitli elementlerin kaç yıl sonra tükeneceği hesaplanmıştır.
Bu hesaplamaya göre Demir 173 yıl, Kömür 150, Nikel 96, Manganez 94, Krom 72, Kurşun 64, Kalay 61, Alüminyum 55, Çinko 49, Bakır 48, Cıva 45, Gümüş 42, Altın 29 yıl sonra doğada tükenecektir.
Gelecek kuşakların ihtiyaçlarını görmeyecek kadar miyop olan bu sistem, yalnızca işçi sınıfının değil, tüm uygarlığın en büyük düşmanıdır.

Doğaya fütursuzca bırakılmış, mülkiyet altına alınmış genlerin piyasaya sürülme sebepleri

GDO'nun zararları ve yararları

Tıbbi alanda kullanılan GDO teknolojisinde, GDO'yu kimin ne kadar süreyle, hangi miktarda aldığını bilme, geliştirilme safhası ve sonrasındaki risklerin analiz edilme şansı vardır.

Emine AYHAN

Genetiği değiştirilmiş organizmaların (GDO) üretim nedeni olarak pek şey öne sürülmekte.
Aşı ve ilaç üretiminde, hastalıkların tedavisinde ve organ naklinde kullanılması gibi.
Söz gelimi, kolera aşılarında GDO'lu patatesler kullanılmakta, şeker hastaları ve hemofili hastalarının kullandığı insülin ve pıhtılaşma faktörlerinin üretiminde yine GDO teknolojisinden faydalanılmaktadır.
Aynı teknoloji ile, organ nakillerinde doku reddinin önemli bir nedeninin etkisizleştirilmesi gibi örnekler de mevcut.
Elbette ki, tıbbi alanda kullanılan GDO teknolojisinde, GDO'yu kimin ne kadar süreyle, hangi miktarda aldığını bilme, geliştirilme safhası ve sonrasındaki risklerin analiz edilme şansı vardır.

Gıdalar risk saçıyor

Aynı şeyi gıdalarda kullanılan gen teknolojileri için söyleyemeyiz.
Doğaya fütursuzca bırakılmış, mülkiyet altına alınmış genlerin piyasaya sürülmesinde çeşitli gerekçeler sebepler gösterilir.
Verim artışı ile ekonomik yarar sağlamak, açlık sorununu çözmek, daha az tarım ilacı kullanarak çevre sağlığını iyileştirmek, besinlerin raf ömrünü uzatmak, gıda kalitesinin arttırmak, tat ve besleyici kalitenin yükseltilmesi, hastalık, stres, yabani otlar ve mikroplara karşı dayanıklılık, erken olgunlaşma, yeni besinler ve yeni ekim teknikleri, toprak, su ve enerjinin korunması gibi...
İnsanlık için yapıldığı öne sürülen bu sayısız faydalarının gerçekliği, ne yazık ki GDO'lu ürünlere maruz kalındıktan sonra yapılan bilimsel araştırmalarla ortaya koyulmaya başlanmıştır.
Yapılan araştırmalarda, insan sağlığına etkileri ve riskleri alerjik etkiler, antibiyotik direnci, zehir etkileri ve gen aktarımı tehlikesi olarak karşımıza çıkmaktadır.
GDO'lu gıdalardaki alerjik reaksiyonlardan bir örnek verecek olursak, bir çeşit protein açısından fakir bir gıda olan soyanın bu özelliğini değiştirmek için Brezilya fındığında bolca bulunması nedeniyle bu özelliği taşıyan gen soyaya aktarılmıştır. Bu aktarma sonucunda, fındığa alerjisi olanlarda alerjik reaksiyonlar gelişmiştir.
Alerjik genlerin aktarılması ile değil protein üretimindeki ufak değişikliklerle de alerji oluşabilir.
GDO gen aktarımı yoluyla elde edilirken başarılı olup olunmadığını anlamak için işaretleyici genler kullanılır. Aktarılmak istenen genle birlikte antibiyotiğe dirençli genler kullanılır. Bu genleri içeren GDO'ların ağızdan alınan antibiyotiklere direnç riski vardır.
Örneğin NptII geni aktarımı sırasında kullanılan kanamisin ve neomisin, Dünya Sağlık Örgütü tarafından "oldukça önemli antimikrobiyaller" sınıflamasında yer almaktadır ve çoklu ilaç direnci gelişmiş tüberküloz tedavisinde kullanılmaktadır. Bu ilaca direnç gelişmesi olasılığı önemli bir tehdittir.

Kanser riski yüksek

Genetik yapısı değiştirilmiş besinlerin zehirli olabileceği, aktarılmış genlerin, genom üzerindeki doğal bir toksinin düzenleme bölgesini etkileyerek toksin üretimine neden olabileceği gösterilmiştir.
GDO'lu mısır ile 90 gün beslenen farelerin böbrek ve karaciğerinde, soya ile beslenenlerin karaciğer ve pankreasında zehirli etkiler tespit edilmiştir.
GDO'lu besinlerin tüketilmesi nedeniyle insan sağlığını tehdit eden unsurlardan biri de dikey gen transferidir. Bu riskler gen transferinde kullanılan virüslerin durgun virüsleri yeniden harekete geçirmesiyle kanser etkeni olabilir.
Bu durumun bir örneği globin geni içeren vektör virüsün kullanılması sırasında açığa çıkan kan kanseri yapan, murin lösemi virüsüdür.
Yabancı DNA'nın sindirim sisteminden vücuda geçişini gösteren bir çalışmada beslenmeden 24 saat sonra kan hücrelerinde, dalakta, karaciğerde GDO'lu DNA'lar tespit edilmiştir. Ayrıca hamile farelere yedirildiği zaman bebeğe geçişin olduğu görülmüştür. 24.5.14

Neden çevre değil neden ekoloji?

Çevre hareketi sistem içi yüzeyel yaklaşımlarla günü kurtarmaya çalışırken ekoloji hareketi sorunun kalbi olan insan merkezli düşünceye ve kapitalist üretim biçimine odaklanacaktır.

Seda ADEMOĞLU

Epistemolojik inceleme

Ekoloji ve çevre kavramlarının ne anlattığını anlayabilmek için bu iki sözcüğün epistemolojilerine ve kullanım alanlarına göz atalım,
Ekolojinin İngilizce karşılığı ecology ; eco ve logy sözcüklerinin birleşmesi ile türetilmiş. Eco'nun kökü Yunanca'da ev, ev halkı anlamlarına gelen "oikos" sözcüğünden, logy takısı ise söylem anlamında "logos" tan geliyor.
Çevre (environment) kelimesi ise döngü, devre gelen anlamlarındaki viron; çevirmek, çevrelemek anlamlarına gelen environner Fransızca kökleri ile ilişkili.
Bu bakımdan çevre sözcüğü bitkilerle hayvanların birbirleriyle ve yaşam alanlarıyla ilişkilerini değil, merkezde yer alan organizmanın, genelde de insanın çevresiyle ilişkilerini inceliyor.
Bu bağlamda ekoloji kavramı birbirine bağlı toplulukları, iç içe geçmiş sistemleri, doğaya bütüncül bir yaklaşımı ifade ederken, merkezdeki canlı olan insanın ihtiyaçlarına göre şekillenen çevre kavramı ise ikilemlidir. Doğayı insanlar ve çevresi olarak algılar, insan ve insan olmayan ayrımı ile insanı doğadan ayırır, doğaya yabancılaştırır.
Heakel 1936'da ekolojiyi "canlıların veya organizmaların çevresiyle ilişkilerini inceleyen bilim dalı" olarak tanımlamış. Bu tanımdaki "çevre" kelimesi ile ekolojik niş* kastediliyorken malesef daha sonraları "environment veya surrounding" kelimeleriyle benzetmeye gidilerek ekolojik nişe gönderme yapılması ile aynı kavramları anlatmayan bu kelimelerin kimi zaman bilinçli kimi zaman bilinçsiz birbirleri yerine kullanıldıkları bir karmaşa ortaya çıkmış.

Pratik örnek

Ekoloji kelimesinin TDK'daki karşılığına baktığımızda, "Canlıların hem kendi aralarındaki hem de çevreleriyle olan ilişkilerini tek tek veya birlikte inceleyen bilim dalı" tanımlaması ile karşılaşıyoruz. Çevre kelimesi ise aynı sözlükte "Bir şeyin yakını, dolayı, etraf, periferi, kişinin içinde bulunduğu toplumu oluşturan ortam, bir kimse ile ilişkisi bulunanlar, muhit" olarak açıklanıyor. Bunun yanında YÖK'ün Üniversite bölümlerinin yer aldığı tercih rehperinde çevre kelimesini içeren 110 bölüm karşımıza çıkarken, ekoloji adıyla kurulmuş yalnızca bir bölümün olması düşündürücü.

Ekoloji hareketi ve çevre hareketi

Ekolojik problemlerin temelinde insan merkezli düşünce ve yaşam tarzı, kapitalizm ile hayatımıza giren aşırı üretim-tüketim yatar. Çevre hareketi, kökeninde yatan anlayış nedeni ile bu problemlere çözüm üretemez.
Çevreci yaklaşım doğayı salt hammadde, doğal kaynak olarak görür. Çevreciliğin çevre duyarlılığı doğadan en karlı ve en uzun süre faydalanabilme arzusu ile ilişkilidir.
Bu nedenle çevreci yaklaşım doğanın sürdürülebilirliğinden değil sürdürülebilir gelişmeden, sürdürülebilir kalkınmadan sözeder. Halbuki kalkınma için daha fazla üretim peşinde koşulur, bu ise ekolojik problemlerin temelinde yatan esas sorundur.
Kapitalizm kendisi için tehlike olarak gördüğü ancak yok etmeyi başaramadığı her şeyi içermeye, piyasalaştırmaya, taklitlerini çıkarmaya çalışır.
Ekoloji hareketinin kendi varlığı için tehlike oluşturduğunu bilen kapitalist sistem, bu hareketi ehlileştirmek, kontrol altında tutmak için çevre hareketini oluşturur.
Ekolojik sorunlara çevre sorunları olarak yaklaşmak, insan merkezli düşünce sisteminin ürünüdür. Bu bağlamda çevre hareketi ile ekoloji hareketinin hedefleri çok farklıdır. Çevre hareketi sistem içi yüzeyel yaklaşımlarla günü kurtarmaya çalışırken ekoloji hareketi sorunun kalbi olan insan merkezli düşünceye ve kapitalist üretim biçimine odaklanacaktır.

Kent talanına karşı kent savunması

İstanbul'un gizli tarihi

Sürekli "tarihi yarımada" dediğimiz yer malumunuz aslında İstanbul'un kendisi ya da bir başka deyişle tarihsel çekirdeği. Bu alan doğuda Sarayburnu'ndan başlayarak, batıda Theodosius döneminde yapımına başlanan kara surlarına kadar uzanmakta.

Yiğit OZAR

Sıkça övünülen zengin tarihsel birikimimize rağmen, nerdeyse yüz yılı aşkın arkeoloji tarihimizde hiçbir arkeolojik araştırma, Marmaray kapsamında gerçekleştirilen Yenikapı kazılarının sonuçları kadar topluma mal olmadı. Marmaray projesinin olumlu olumsuz yönleri, Başbakan'ın ve ekibinin hakaretleri yanısıra kazılarda tespit edilen veriler ilk defa gündemde bu kadar yer buldu.
Kent içinde bir kazı olması gündemde kalmasına bu vesileyle toplumsallaşmasına etken oldu.

İktidarın Yenikapı sendromu

Kazılar, sadece arkeolojinin toplumsallaşmasını değil, arkeologların da kent üzerine yürütülen tartışmalara daha etkin katılmasını sağladı; kentsel arkeoloji gibi yeni sayılabilecek disiplinleri bilimsel hayatımıza kattı. Ancak geçtiğimiz hafta 3. Köprü için yapılan araştırmalarda tespit edilen ama gizlenen arkeolojik kalıntılar gündeme geldi, demek ki iktidarda arkeolojiye yönelik bir "Yenikapı sendromu" var.
Sürekli "tarihi yarımada" dediğimiz yer malumunuz aslında İstanbul'un kendisi ya da bir başka deyişle tarihsel çekirdeği. Bu alan doğuda Sarayburnu'ndan başlayarak, batıda Theodosius döneminde yapımına başlanan kara surlarına kadar uzanmakta. Burası Tarih öncesi, Hellen, Roma/Bizans, Venedik, Ceneviz, Osmanlı yerleşimlerine sahne oldu; Roma ve Osmanlı'ya başkentlik yaptı. Üzerinde halen yaşanan bir kent olması tümüyle ören yerine çevrilmesini mümkün kılmıyor, ama meydanlar, parklar ve kent içi boşluklarda sözünü ettiğimiz birikimin izlerini görmek mümkün. Bunlardan biri yukarıda söz ettiğimiz Yenikapı yani Langa Bostanları'ydı. Kent içinde farklı tarihlerde başka kazılar da yapıldı, ancak hiçbiri aynı ilgiye mazhar olamadı. Peki İstanbul'da kent içindeki tek arkeolojik deneyim Yenikapı mıydı?
Değildi elbet, ama daha önceki deneyimler, bazıları arkeolojik anlamda başarılı kabul edilse de o zamanın koşullarında toplumsallaşamadı, kazılarla açığa çıkarılan arkeolojik değerler ise, bugün ortada atıl, korumasız yada gizlenmiş olarak varlığını sürdürüyor. Şüphesiz bu konuda en büyük sorumluluk yerel yönetimler ve Kültür Bakanlığı'nda.

Aziz Polyeuktos Kilisesi

İlk örnek 60'larda kazılan Aziz Polyeuktos Kilisesi; Atatürk Bulvarı ve Haşim İşcan Geçidi'nin inşası esnasında, İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nden Nezih Fıratlı, Dumbarton Oaks Enstitüsü'nden R.M. Harrison'ın yaptığı kazılarda, Aziz Polyeuktos Kilisesi'nin kalıntıları açığa çıkarıldı. Döneminin en ihtişamlı yapılarından bu kilisenin kalıntıları bugün bir çukur içinde etrafı jiletli tellerle çevrelenmiş "açık hava tuvaleti" görünümündedir.
Her gün yanından geçip gidenlerin pek azı etraflarındaki mimari parçaları ve görkemli yapıyı fark edebiliyor. Oysaki, böyle alanlar arkeolog, mimar, şehir plancı, konservatör gibi pek çok farklı disiplinden insanı bir araya getiren projelerle korunup kent yaşamına kazandırılmalı.

Arkeolojik değerler satılıyor

Emlak ve inşaat odaklı politikaları kentlerin tarihsel doku ve arkeolojik zenginlikleri ile karşı karşıya geliyor. Bir otel kentin arkeolojik kalıntılarından birinin önüne geçebiliyor.

Diğer örnek, Sultanahmet Arkeolojik Parkı, Four Seasons oteli inşaatı nedeniyle yapılan kazılarda açığa çıkarılan kalıntılar yapımına MS. 4. yy'dan itibaren başlanan Büyük Saray'ın bir kısmından günümüze kalanlar. Burada İstanbul Arkeoloji Müzeleri denetiminde sürdürülen kazılar, Four Seasons oteli tarafından finanse ediliyordu. Her sponsorluk hizmeti gibi, bu da karşılıksız değildi; açığa çıkan arkeolojik kalıntıların üzerinde çelik ayaklar üstünde duran bir otel yapılması isteniyordu. Otelin altı müze olacaktı, böylece kazı masrafı ve müze otele bir de sözde "korumacı" bir imaj katacaktı. Tabi bu yaklaşımda arkeolojinin turizm için yapıldığını sananlar ve müşterek alanlara değer vermeyenler için bir sorun yoktu.
Bu projeyi destekleyen "bilim insanları"na rağmen, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin açtığı dava ile Danıştay projeyi durdurduğunda Four Seasons da kazıları finanse etmeyi durdurdu, kazılar yarım kaldı ve açığa çıkarılan kalıntılar bugün bakımsızlıktan tahrip oluyor.
Topkapı Sarayı ve Aya Sofya'nın yanı başındaki bu alan bir arkeolojik park olarak düzenlenmeli. Kazıları devam ettirip, alanın korunması için gerekli önlemleri almak, burayı ziyaret edilebilir bir alan haline getirmek kuşkusuz devletin anayasal görevi.
Öte yandan proje durdurulduğundan beri alanın bile bile atıl durumda bırakılması küresel sermayenin ve iktidarın bu alan üzerindeki tasarrufundan vazgeçmediğinin göstergesi.
Projenin durdurulmuş olması bir başarı, ancak bu içimizi rahatlatmamalı çünkü aynı proje yakın zamanda Hatay'da "otel-müze" konseptiyle hayata geçirildi, inşaat bitmek üzere!
Diğer örneğimiz de bir önceki ile aynı bölgede, Sultanahmet Tramvay durağı ile Sultanahmet adliyesi arasında kalan Azize Euphemia Kilisesi kalıntıları. MS.5. yy'da Antiokhos'un sarayının kabul salonuyken, İmparator Iustinianus tarafından kiliseye dönüştürüldü ve azizenin Khalkedon'da bulunan kemikleri buraya taşındı. Bugün Fatih Belediyesi'nin ahşap sahnesi ve oturma basamakları altında gizleniyor.
Kent içindeki bu arkeolojik alanların listesini daha da uzatabiliriz, fakat son örneğimiz biraz daha farklı; Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun (ÖYK) 8 Mayıs 2014 tarih ve 28994 sayılı 2014/40 sayılı kararı ile Maliye Hazinesi'ne ait pekçok taşınmaz hakkında özelleştirme kararı çıktı. Bu taşınmazlardan 12 adeti Sultanahmet, Binbirdirek Mahallesi'nde ve imar planında "Arkeolojik Sergileme – Park" alanı olarak işli.
Bir başka deyişle, devlet 12 arkeolojik değeri satıyor. Oysa kent için yapılmak istenen arkeolojik araştırmaların önündeki en büyük mülkiyet sorunudur. Bu alanların şu zamana kadar kamu mülkiyetinde olması, kazılıp kent içinde arkeolojik park olarak değerlendirilmesi, bu vesileyle kentin geçmişinin daha iyi anlaşılması ve kent sakinlerinin bunun değerini anlayabilmesi için bir fırsattı. Özelleştirmeden sonra bu alanların kazılması söz konusu olduğunda özel mülk engeline takılacağız. Dahası yeni sahiplerinin söz konusu parseller üzerindeki tasarrufu ne olacak, korumak mı "engelleri" ortadan kaldırıp otelleri dikmek mi?

Emlak ve inşaat şehveti

Bütün bu arkeolojik verileri görmezden gelmek, hatta satmaya yeltenmenin tek nedeni söz konusu mirasın Bizans kimliği değil elbet. Aynı tavır "ecdad yadigarı" için de geçerli. Asıl neden günümüzün emlak ve inşaat odaklı politikaları kentlerin tarihsel doku ve arkeolojik zenginlikleri ile karşı karşıya gelmesi. Bir otel kentin arkeolojik kalıntılarından birinin önüne geçebiliyor.
Çözüm için sorunları yerel yönetimler, bilimsel değerler/güncel sorunlarla birlikte ele almak, sadece tehlikeye girildiğinde savunmaya geçmek yerine kentsel talepler üretmemiz gerekiyor.

İstanbul kent savunması

Ana akım siyaset etme ve eyleme alanlarından biri haline gelen, kent ve mekan mücadelesi, bu sıçramanın ihtiyaçlarına cevap verebilmek adına yeni örgütlenme modellerini karşılayabilecek arayışlar içinde.

Deniz ÖZGÜR

Gezi Direnişi'nden bu yana, önceki etkisizliğine nispet yaparcasına, güçlü bir sıçrama yapan, ana akım siyaset etme ve eyleme alanlarından biri haline gelen, kent ve mekan mücadelesi, bu sıçramanın ihtiyaçlarına cevap verebilmek adına yeni örgütlenme modellerini karşılayabilecek arayışlar içinde bir süredir.
Bu arayışların kendini ifade ettiği, bir araya gelerek güçlü bir birliktelik sergilediği oldukça ses getiren 22 Aralık'ta Kadıköy'de yapılan İstanbul Kent Mitingi'ni bu süreçte önemli bir uğrak olarak sayabiliriz.
Bu mitingin ana çağrıcılarından birisi olan Kuzey Ormanları Savunması da bu ihtiyaca ve arayışa binaen Gezi'den sonra ortaya çıkan örgütlenmelerden birisi.
İstanbul Kent Savunması (İKS), bu mitingin yarattığı dinamiğin etkisiyle ve bir arada hareket etme ihtiyacı içinde olan, park forumları ve mahalle dayanışmalarının ağırlıkta olduğu bir yapı olarak, bir süredir örgütlenme çabası içinde.
İKS'nin hangi ihtiyaçtan doğduğunu söyleyecek olursak adından da anlaşılacağı üzere, Gezi'den bu yana gerilemek bir yana, kent yağmasında el arttıran iktidarın ve sermayenin adeta her biri kent cinayetine dönüşmüş saldırılarına karşı, bir savunma cephesi örmek olduğunu söyleyebiliriz.
Bunun yanı sıra, kurucu bazı pratiklerin İKS için hayati önemde olduğunu söyleyebiliriz. Bu kurucu pratiklerin neler olduğuna bakacak olursak, Gezi'den bu yana mahallelere, parklara ve forumlara dağılan kitlelerin, bulundukları yerlerde örgütlediği ve git gide yayılan mahalle bostanları ve işgal evleri. Bu pratikler etrafında oluşan örgütlülük ve kentlilik bilinci, İstanbul'un bir numaralı meselesi olan kentsel dönüşüm ve kent yağması politikalarını bertaraf edecek bir potansiyel barındırmakta.
İKS'nin örgütlenmesi açısından söz ettiğimiz ve kurucu pratiklerini de uzun zamandır deneyimlediğimiz mahalle forum ve dayanışmaları oldukça önemli bir noktada durmaktadır.
İKS, bu açıdan kentsel mücadeleyle forumlar dolayımıyla bağ kuran yeni ve çoğunlukla genç gezi kitlesi ile kent ve mekan mücadelesi (özellikle mahalle ve müşterek alan mücadelesi) deneyimi daha önceye dayanan örgütlü kesimleri bir araya getirmek gibi, hem doğal hem de zorlu bir çabanın içinde yer almakta.

Kent talanına karşı Kent Savunması

Önümüzdeki günler, söz ettiğimiz saldırı ikliminin kat be kat artacağını gösteriyor. Özellikle 6306 sayılı afet yasasının iktidara verdiği kolaylık, bu saldırının en önemli dayanağı gibi durmakta. Şimdiye kadar ilan edilenlerin çok üstünde yaklaşık 70 bölge riskli alan ilan edilmek üzere bekletilmekte! Yakın zamanda riskli alan ilan edilen Okmeydanı, iktidar açısından en zorlu sınavlarından birini vereceği bir bölge olacağa benzer. Her ne kadar, her türlü manipülasyonu devreye sokmakta bir beis görmese de (tapu dağıtmak vs. gibi) hükümetin ve belediyenin Okmeydanı gibi politik duyarlılığı ve dinamiği yüksek bir bölgede istediği dönüşümü yapması o kadar kolay olmayacak!
İKS olarak, başta afet yasası gibi bir başat tehlike olmak üzere, İstanbul'un ve İstanbullu'nun canına kasteden hiç bir projeye geçit vermeyeceğimiz ve bu kentteki yaşam alanlarımızı sonuna kadar savunacağız. Özellikle İstanbul'un sonunu getirecek mega projelerin (3.köprü, 3.havalimanı, kanalistanbul) karşısında durmaya devam edeceğiz.

LGBTİ/KENT

Gezi direnişi'nden Onur Haftası'na...

Bıraksan ağaç sadece gölge yapacaktı

Gezi Direnişi'nden önce LGBTİ hareketinin vermiş olduğu varlık mücadelesini görmezden gelen, hafife alan ya da önyargıyla yaklaşan bireyler 2013 Haziranı'yla beraber hareketin öznel politik kimliğini anlamış oldu.

Rıfatcan YiĞiT

Tam olarak bir yıl önce, toplumsal muhalefetin kendini kelimenin tam anlamıyla ağaçtan, taştan, topraktan var ettiği günleri yaşadık, gördük. Tam bir yıldır her sohbetimizde gezi direnişini andık. Çünkü biz, toplumsal muhalefetin ayrı ayrı, tüm emek ve demokrasi dinamiklerini ilk kez bir arada görme fırsatını Gezi Direnişi'nde yakaladık.
Ve bu var edilen alanda, tüm halkçı-demokrasi dinamiklerinin eylem pratiği anlamında bu kadar bütünüklü bir şekilde bir arada bulunmasının en büyük kazanımlarından biri, devrimin bütün öznelerinin birbiriyle yakından tanışması ve birbirlerine olan önyargılarını kırması oldu. Son bir yıldır içinden geçtiğimiz süreçte önyargıların kırılıp, daha iç içe ve anlaşılabilir bir mücadele tarzının doğruluğunu kavrayıp sindirdik.
Gezi Direnişiyle beraber sınıf hareketinden, kadın hareketine, LGBTİ hareketinden taraftar gruplarına alanda varolan tüm dinamiklerin hak ve özgürlük taleplerinin, tüm kişiler/gruplar tarafından benimsenmesinin yarattığı etkiye hayran kaldık.

Yükselen ivme

Tüm bu etkilerle beraber LGBTİ hareketinin alanda kendini varetmesi ve mücadele tarzını göstermesiyle beraber, bu alanın varlığını bilmeyen, tanımayan ya da önyargıyla yaklaşan kişi veya gruplarla aynı barikatlarda çatışması, o alana bakış açısını değiştirirken diğer yandan mücadele sürerken seks işçilerinin evlerinin kapılarını direnişçilere açmasıyla aslında bu insanların "korkunç, zararlı, öcü" olmadıkları gerçeğinin farkına varıldı.
Gezi Direnişinden önce LGBTİ aktivizminin öznelerinin teker teker alanlarda mücadele etmesinin yanısıra, Gezi Direnişiyle beraber örgütlü bir biçimde alanlarda olması isyanı yükseltirken aynı zamanda dayanışma kültürünün gelişmesi LGBTİ hareketine farklı bir ivme kazandırdı.
Bu ivmenin somut örneklerinden en görüneni de birçok şehirde, üniversitelerde ve liselerde LGBTİ'lerden bahsedilemezken birçok yerelde LGBTİ örgütlenmelerinin kurulması ve okullarda da topluluklarının artması olduğu söylenilebilir. LGBTİlerin yerel örgütlenmelerinin daha da artmasının başka bir kazanımını da, transfobik, homofobik, bifobik, cinsiyetçi, söylemlerin kısmi ölçüde azalması.

"Yasak ne ayol"

LGBTİ hareketi kendini varettiği günden bu yana verdiği mücadeleyle toplumsal muhalefetin öz dinamiklerinden biri olduğunu Gezi Direnişiyle kanıtladı. "Yasak Ne Ayol" ile daha belirgin hale gelen mücadele tarzıyla ya da kullandığı tüm bu yöntem ve pratiklerle alanı her daim sahiplenen, dayanışma ve çatışma kültürünü samimiyetle ortaya koyan tavrıyla "ibnesiz ve dönmesiz devrim olmaz" şiyarını gerçekleştirdi.
Revirden mutfağa, barikatlardan sokak yazılamalarına kadar varlığını gerçekleştirdiği her alana dinamiğini taşıdı.
Güncel politik eylemlilikleriyle alanın her köşesini renklendirdi. Gezi Direnişi'nden önce LGBTİ hareketinin vermiş olduğu varlık mücadelesini görmezden gelen, hafife alan ya da önyargıyla yaklaşan bireyler 2013 Haziranı'yla beraber hareketin öznel politik kimliğini anlamış oldu.

Gezi'den Onur Yürüyüşü'ne direniş sürüyor

Haydi Onur Yürüyüşü'ne! 2014'te, bu yıl 2. kez gerçekleşecek olan 14 Haziran İzmir Onur Yürüyüşü, 22 Haziran 5. İstanbul Trans Onur Yürüyüşü ve 29 Haziran 12. İstanbul Onur Yürüyüşü'nde direnişi büyütmeye çağırıyoruz.

Gözde DEMİRBİLEK

LGBTİ hareketinin Geziyle ortaya koyduğu pratiklerle, kendi politik dinamik hattını genişlettiğinin en büyük göstergelerinden biri, her yıl Haziranın son haftası gerçekleştirilen İstanbul Onur Haftası oldu. 2013 yılında 11. kez gerçekleşen İstanbul Onur Yürüyüşü, katılım anlamında daha önceki yıllarda yakalayamadığı onbinlere ulaştı.

Peki Onur Yürüşü nedir?

Onur Yürüyüşü her sene dünya üzerinde birçok şehirde lezbiyen, gey, biseksüel, transgender ve interseksüellerin insan olmanın onuru için yaptığı kapsamlı yürüyüşün en genel ismidir. Türkiye'de her yıl onur yürüşü Haziran ayının son haftasında onur haftası etkinlikleri kapsamında İstanbul'da gerçekleştirilir.
Özellikle bu tarihlerde yapılıyor olmasının anlamı ise, ABD tarihinde cinsel azınlıklara baskı uygulayan sisteme karşı ilk açık direniş olarak tanımlanan, Stonewall ayaklanmalarının başladığı tarihleri kapsıyor olması.
1960'ların Amerikasında eşcinsellerin, transların ve drag queenlerin oluşturduğu bazı küçük gettolar bulunmaktaydı. Stonewall da bu gettolardan bir tanesiydi. Tıpkı diğer gettolar gibi Stonewall da heteroseksist muhafazakar sistem için bir tehdit olarak algılanıyordu.
28 Haziran 1969 akşamı polisin Stonewall İnn adlı bara baskın düzenlemesiyle beraber, yaşam alanlarını korumak isteyen LGBTİ bireyler, polisin hiç beklemediği bir direniş gösterdiler ve bu çatışma isyan ateşinin ilk kıvılcımı oldu.
Ayaklanma başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere tüm dünyadaki cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği hakları hareketini tetikleyen olay olarak kabul edilmiştir.
Tüm bu mücadeleler sonucunda, Amerika'da adında gey ve lezbiyen isimleri geçen yapılanmalar kurulmaya başladı.
Stonewall ayaklanmalarının hemen sonrasında New York'ta yaşayan gey ve lezbiyenler, cinsel ve sınıfsal engellere karşı örgütlenmeye başladı. Olayların gerçekleşmesinin üzerinden New York'ta iki eşcinsel eylemci grubunun yanında, geyler ve lezbiyenlerin haklarını destekleme amaçlı üç gazete kuruldu.
Birkaç yıl içinde ise başta ABD olmak üzere tüm dünyada LGBTİ haklarını savunan dernekler kuruldu.
28 Haziran 1970'te Los Angeles ve New York şehirlerinde ayaklanmaların yıldönümünü anan ilk onur yürüyüşleri düzenlendi. Zamanla diğer kentlere de yayıldı.
Günümüzde LGBTİ Onur etkinlikleri her sene Haziran ayının sonunda düzenlenmektedir.
60lı yıllardan bu yana direnme mekanizmalarını ortaya koyan LGBTİ aktivizmi, Türkiye'de kendi direnme mekanizmasını Haziran isyanıyla daha görünür bir şekilde alana taşıdı.
Haziran'ın alana dayattığı renklerle eylemcileri dönüştüren, farkındalık yaratan hareket direnişin verdiği coşkuyla onur yürüyüşünün temasını "direniş" olarak belirledi.

Haydi Onur Yürüyüşü'ne!

Neden mi?
Kim olursan ol, seni beklediğimiz bir yer var.
LGBTİ'ler olarak birçok baskıya ve ötekileştirmeye maruz kalıyor olmamıza rağmen görünür kalabilmekten duyduğun onuru herkese göstermek için,
Ailendeki LGBTİ bireyler için,
LGBTİ arkadaşlarının uğradıkları kötü muameleye sessiz kalmamak için,
LGBTİ olduğu öğrenildiği zaman işini kaybeden insanlar için,
Toplum veya ailesi tarafından katledilen tüm LGBTİ'lerin hala yaşıyor ve yaşayacak olduğunu göstermek için,
Bu yıl 2. kez gerçekleşecek 14 Haziran İzmir Onur Yürüyüşü, 22 Haziran 5. İstanbul Trans Onur Yürüyüşü ve 29 Haziran 12. İstanbul Onur Yürüyüşü'nde direnişi büyütmeye çağırıyoruz.

Arkeoloji ve taşeronlaşma

Kültür Bakanlığıve tüm kamu kurumlarında yeterince arkeolog, sanat tarihi vb. uzmanları istihdam etmek yerine, arkeolojik miras ile ilgili tasarrufun özel sektöre terk edilme niyeti ortaya koyulmakta ve istihdam sorununun çözümü olarak da taşeronlaşma dayatılmaktadır.

İstanbul Boğazı'nın kuzeyindeki 3.köprü ve bağlantı yolları inşaatı için gerekli arkeolojik araştırmalar özel bir şirket tarafından yürütülmektedir. Arkeolojik çalışmaların özelleştirme ve taşeronlaşmaya açılması anlamına gelecek böyle bir uygulama hakkında kaygılarımızı kamuoyunun dikkatine sunarız.
Bir ülkenin tarihi ve tabiat varlıkları o ülkenin ve insanlığın ortak değerleridir ve bu değerleri ilgilendiren çalışmalar her hangi bir imar/yapı çalışması olmayıp; kamusal hizmet niteliğindedir. Nitekim aşağıda sıralanan yasalarımız da söz konusu değerleri koruma altına almakta ve bu alanda yürütülecek çalışmaların nasıl ve kimler tarafından yürütüleceğini tanımlamaktadır.

Yasalar

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 35. maddesi: "Bu kanun hükümlerine tabi, taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarını meydana çıkarmak üzere, araştırma, sondaj ve kazı yapma hakkı, sadece Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir." Anayasa'nın 128. maddesi: "Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür." 4857 Sayılı İş Kanunu'nun 2. maddesi: "İşletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler dışında asıl iş bölünerek alt işverenlere verilemez."
Arkeolojik yüzey araştırması, kazı vb. çalışmalar 2863' nolu yasaya göre Kültür Bakanlığı'nın asli işidir. Anayasa ve İş Kanunu asli işin kurum dışında bir kurumun, şahsın yürütmesi mümkün değildir. Aksi uygulamalar alanların kamu yararı gözetmeksizin kar amacıyla kurulan şirketlere havale edilmesini ortaya çıkarır. Bu, aynı zamanda kurumsallaşmış, dünya arkeolojisinde yer edinmiş ve yeterli tecrübeye sahip üniversite ve bakanlığa bağlı kurumların yok sayılması anlamına gelmektedir.
Halen ülkemizde yürütülmekte olan otoyol, boru hattı gibi projelerde arkeolojik yüzey araştırma ve kazı çalışmalarının ne yazık ki özel şirketler tarafından yürütüldüğü örnekler bulunmaktadır.
Bu çalışmaların, üniversite ve müze çalışmalarından beklenen denetimden uzak oldukları, raporların ilgili kurum ve kamuoyu ile yeterince ve doğru zamanda paylaşılmadıkları anlaşılmaktadır. Kamu kurumlarının etkisizleştirilerek, müzelerin asli işinin yetkisiz/hesap sorulabilir olmaktan uzak, ticari amaçla kurulmuş özel bir şirkete devredilmesi, kültürel mirasın korunmasında önüne geçilemez bir tahribata neden olacağı açıktır.
Bu durum, başta Kültür Bakanlığı olmak üzere, kamu kurumlarında yeterince arkeolog, sanat tarihi vb. uzmanları istihdam etmek yerine, arkeolojik miras ile ilgili tasarrufun özel sektöre terk edilme niyeti ortaya koyulmakta, ve istihdam sorununun çözümü olarak da taşeronlaşma dayatılmakta. Ülkemizde arkeoloji çalışmaların hangi kurumlar tarafından ve ne şekilde yürütüleceği yasalarla açıkça tanımlı olduğunu tekrar hatırlatırız. Geçici çözüm arayışları yerine Kültür Bakanlığı ve diğer tüm kamu kurumlarında arkeolog kadrosu arttırılarak, kültürel mirasın korunmasında kamunun etkinliğinin güçlendirilmesi bir an önce sağlanmalıdır.

Burjuvaziye korku salan işçiler. Açlıktan ve çaresizlikten kemerlerini yiyen işçiler, birazdan göçük altında kalacağını bilmeyen işçiler.

Aydınlık geleceğin kara tohumu

Maden emekçilerinin acılarını daha derinden ve sistematik bir anlayışla ortaya koyan "Germinal", bizi başka bir dünyaya çağırıyor.

E.H.BEREKETLİOĞLU

"Bağırsam neye yarar, nasılsa duymazlar
Ben bir kömür ocağının onulmaz göçüğüyüm;
içimde cesetler ve daha ölmemişler var."
Metin Altıok

Edebiyatın süzgecinde takılır yalanlarınız

Britanyalı sendikacı Tom Mann'in 1918'de 1. dünya savaşı sırasında askerlere yazdığı, cinayet tanımını da yaptığı mektubunda asker kardeşlerine şöyle seslenir: "Mülkiyet tekrar yerine konabilir! İnsan hayatı ise asla. Size sahip olan ve emir veren aylak zengin sınıf, bize de sahiptir ve bize de emir veriyor. Onlar ve arkadaşları, yeryüzü topraklarına ve yaşam araçlarına sahipler."
İşte o aylak sınıfın omuzdaşı, siperdaşı Soma'da maden katliamı için "Bunun fıtratında bunlar var. Kaza olmayacak diye bir şey yok" diyerek sınıfsal perspektifi gayet net ortaya koymuştur. Burjuvazinin borozanları da timsah gözyaşları döküyor. Medya hep bir ağızdan az kalsın "Enternasyonal" söyleyecek. Şükür ki riyakarlıkları ancak bir hafta sürdü; şimdilik gazete sayfalarında "yer altı edebiyatı" ile yetindiler."
Germinal" başta olmak üzere havuz medyası bile yer altı edebiyatına methiyeler düzüyor. Devrimcileri provakatör, terörist,anarşik, marjinal söylemleriyle topluma öcü gibi gösterenler elbette onların yıllardır haykırdıkları "taşeronlaşmaya hayır"," İşçi cinayetlerine hayır" taleplerini duymayacaklardı. Germinal, Gazap Üzümleri ve Demir Ökçe, elbette bu kokuşmuş medyanın karikatürize yorumlarıyla anlaşılamaz. Kuşkusuz Emile Zola'nın 1902'deki cenazesinde işçilerin "germinal germinal" nidalarının cenaze alayını sardığını bilirsek "işçi edebiyatını bir nebze tanımış oluruz."

Germinal, hep taze hep gerçek

Emil Zola 1885 yılında Germinal'i yayımladığında, hiç kuşkusuz eserini gerçeğin inatçı ruhuna ilmik ilmik işlediğini biliyordu. Zira eserini, "Şimdi, nisan güneşi, toprağı ısıtıyor, vadilerden hayat fışkırıyor, tomurcuklar patlıyor, ekinler yükseliyordu. Ve arkadaşlar, tekrar tekrar, sanki yüzeye yaklaşmışlar gibi daha berrak bir şekilde vuruyorlar vuruyorlardı. İnsanlar yetişiyor, kara kin dolu bir ordu, bir asır sonraki hasada hazırlanıyor, tohumlarını patlatıyordu." gibi bir cümleyle taçlandırırken, kitabı umuda adadığını hissediyoruz. Germinal, 600 sayfalık bir şaheser. Fransızca'da "germinal" tohum anlamına geliyor. Eser natüralizm akımının etkisiyle yazılmış. Zola'ya göre romancı, olguları yalnızca saptayarak yazmakla yetinen bir gözlemci değil, roman kişilerinin iç dünyalarını, duygusal ve toplumsal olguları bir dizi deneyden geçiren bir deneycidir.

Gerçeğe sadık bir romancı

Emile Zola'nın kurguyla bağı, natüralizmin gereği olarak çok kuvvetli. Modern roman öncesi son duraklardan olan Germinal için bu durum hem kusursuzluğuna delalet hem de natüralizmin bir gereği.
Grev, romanın temel olay örgüsünü oluşturuyor. Germinal'in baş kahramanı Etiene, maden ocağında grevi hazırlarken biz de işçileri tanımaya başlıyoruz. Görüyoruz ki işçiler günlük debdebe içinde zaaflarıyla, umutlarıyla ve korkularıyla oradalar.
İnsan gibi insan işçiler. Ne bilekleri ile zincirleri kıran ne cüsseleriyle burjuvaziye korku salan işçiler. Açlıktan ve çaresizlikten kemerlerini yiyen işçiler, birazdan göçük altında kalacağını bilmeyen işçiler. Bilinçsiz ve aç kalabalığın siyasi yetersizliğiyle uzun süren grevin kontrolden çıkması, sonunda işçilerin önlerine çıkan her yeri yağmalamaya, yakıp-yıkmaya başlaması ve fiyaskoyla noktalanan grev, romanın temel izleği olur.
Romanda siyasi tartışma arka fonda üç karakter arasında geçer: Grevi örgütleyen Etiene, 'zorla-şiddetle hiçbir zaman başarı elde edilemez... siz bir anda her şeyi değiştirmeyi vaat edenler ya palavracıdır ya madrabaz' diyen Rassenur ve anarşist Rus göçmen Suvarin..

Başka bir dünya

Madencilerin çoğu başarısız grevin ardından madene tekrar inerken karşılaşacakları sonu bilmiyordur. Zaten Zola'yı büyük yapıp bugüne taşıyan da bu korkunç son.
Maden emekçilerinin acılarını daha derinden ve sistematik bir anlayışla ortaya koyan "Germinal", bizi daha ilk sayfadan başka bir dünyanın kapılarına çağırıyor.

Stratosfer'den bırakılan mesaj

Reklam, bölücüdür. Kişiselleşmeyi destekler; kişiyi kutsayarak, yücelterek kolektifle olan bağlarını koparır. Birey kuşatılmıştır. Reklam, toplumsal sınırları bulanıklaştırır, sınıfsal çelişkileri normalleştirir.

Onur SERDAR

Felix Baumgartner Stratosfer'den yeryüzüne atladığında kat ettiği 39 kilometrelik mesafenin zamanı yaklaşık 4,5 dakikaydı. Redbull'un kahramanı uzay ile dünya arasındaki dikey mesafeyi almadan aylar önce gösterinin mesajı çoktan dünya toplumlarını küresel anlamda kat etmeye başlamıştı bile.
Haber kanalları, reklam mesajları, bilimsel bildiriler ve sosyal ilişkilerimiz yoluyla odaklandığımız bu gösteri, reklam tarihinin en masraflı ve en sansasyonel(!) gösterisiydi. Reklam mesajının görüntüsünde amaçlanan hedefi, Felix'in ayaklarının hemen altında gördük. Hedef, yerküre ve dünya toplumlarıydı.
Atlayışın gerçekleştiği 10 dakika süresince, hop oturup hop kalkan, dünyaya yüzleri birliktelikleri yansıyan Baumgartner ailesini anlarız. İstismar edilen, türümüzün özdeş özellikleridir. Felix, havada kontrolsüzce savrulmaya başladığında, ilk yardım çağrısı en yakına yapıldı. Tanrı yardıma çağrıldı. Kalp atışları hızlandı, adrenalinler yükseldi; kaygılar, sevinçler ya da muhalif öfkeler açığa çıktı. Konuşuldu, bağırıldı, alkışlandı.
Toplumsal ve bireysel yasam alanlarımıza düşen mesaj, bedenlerimize duygusal ve fiziksel olarak nüfuz edecek. Ünlü kişi aracılığıyla başarı, başarıyı vaat eden ve onun koşulu olan tüketim ile bayağılık somutlaşacak. Egemen ideoloji değerlerini topluma enjekte edecek, yüce nesnesinin tarafımızdan satın alınmasına ikna ederek kanımıza karışacak. Fonksiyonel olan değerler, kimlikler ve birliktelik biçimleri hem belirlenecek hem de geliştirilecek.
Reklam, ideoloji taşıyıcısıdır ve mevcut sosyo-ekonomik ve kültürel sistemin doğal sonucu ve tasarısıdır. Reklamın sürekli vurguladığı ve toplumsalı üzerine kurduğu bir norm vardır. Başarı her şeyin anahtarıdır. Baumgartner tüm riskleri göze alarak başarıya atlamıştır. Gerilim odaklarından biri olan ölüm, zaten kendi koordinatlarına hapsedilmiş reklam mesajından tecrit edilmiştir. Riski ise, gösteriyi başarılı kılacak dramatizasyonun harcı olarak kullanılmıştır.

Reklama maruz kalmak

Reklama maruz kalmak, bir seçim ve ideoloji sorunu değildir. Mesaj adeta radyoaktiftir. Reklam ürünlerine sahip olmanın hiyerarşinin varoluşsal üstünlük haline geldiği bir toplum içerisinde yaşarız. Reklamı yapılan ürün ya da hizmetin üretim sürecindeki emek sermaye çelişki ve çatışmalarının reklam alanına yansımasını beklemek mantıklı değildir. Yansısa da artı-değer amaçlı bir estetik müdahaleye ya da manipülasyona uğramıştır. Toplumun üretim ilişkileri içerisindeki emek-sermaye çatışmaları konusunda bilgi sahibi olmaları da onları harekete geçirmeye yetmez. Reklam bu sessiz, mutlu sömürünün resmidir ve görünümüyle sefalete kamuflaj olanakları önerir. Reklam, tek taraflı iletişimiyle sömürü ve tahakkümün rıza üretim makinesidir. Temsili olduğu ürün ve hizmetlerin yanı sıra, kendi kendinin mesajıdır da.
Yani "toplumsalı" kodlar. Toplumsal ilişkilerin hem "yeni" formlarını hem de bu formların "yeni" tasarılarını içerir. İmajın pırıltılı yüzeyi bedenlerde yapışarak dokulaşır, aktardığı ideoloji herkesi her daim yeniden kurduğu "toplumsal"a maruz bırakır.
Reklam, bölücüdür. Kişiselleşmeyi destekler; kişiyi kutsayarak, kolektifle olan bağlarını koparır. "Ben" ve "Sen" büyüdükçe kapitalizmin boşlukları çoğalır. Birey kuşatılmıştır.
Reklam toplumsal sınırları bulanıklaştırır, sınıfsal çelişkileri normalleştirir. Antikapitalist muhalefetin müdahalesi; reklam imajları ve mesajları içersinden tecrit edilerek reklam üretim ve dağıtım aşamalarındaki uygulanma metotlarını ifşa etmekle başlayabilir. Sonrasında ise reklam yüzeylerinde ve frekanslarında şekillenen, kurgulanmaya çalışılan kişilik ve ilişki formlarıyla yüzleşme sağlayabilecek karşı imajlar ve duyumsanabilirlik formları geliştirilebilir.

Direniş her yerde!

"(...) provakasyona gelmeyin, hak ve özgürlük mücadelesi içerisinde yapmış olduğunuz eylem sona ermiştir, dağılın (...)"

Ezgi EROL

Devlet, şiddet kullanma hakkını tekelinde bulunduran ve bunun üzerinden meşruiyetini yeniden üreten bir yapı. Şiddeti kullanma tekniklerini ya da olanaklarını sadece halkın direniş potansiyeline göre uyarlamaz. Bu aynı zamanda mevcut ekonomi politiğin uzun vadeli strateji meselesidir. Şiddet, saldırı ve baskının kullanılma biçimi kültürel üst yapıyı açığa verir.
Kültür üzerinden yaftalama ve terörizm söylemleriyle, illegalleştirme/marjinalleştirme biçimleriyle, son dönemlerde devletin kendisini meşru kılma metotları ve eylemliliği, aynı devletin kültürel sermayesinin ne derece kısır olduğunu da gözler önüne serdi ve tün aparatlarıyla ifşa oluyor. Osmanbey'de Gezi'nin yıldönümü gösterilerinde yapılan anonsu birçok kişi dinlemiştir. Devlet propagandası ve buna TRT moderasyonu ekolünde yapılan bu anonsta bizim için önemli bir şey var: Egemen ideolojinin devletlere ihraç ettiği "yeni" iktidar biçimi; nerde olduğu ve ne idüğü belirsiz pratiği. Ancak bu devlet propagandasının karşısında, direniş her yerdedir. Devlet çözümsüzdür. Bu durumda, devlet her alanı doldurmaya meyillenir. Sesi, kokusu, gazı, yayını, mektubu, bürokrasisi, bekçisi, polisi... Hayvanları, insanları zehirler, öldürür.
Kısacası, direnişin değebileceği her noktaya temas eder ve kendi iktidarını her yerde kurma potansiyelini taşır.

... Provakasyona gelmeyin!

Anonsta, polisler konuşlanmış: "(...) provakasyona gelmeyin, hak ve özgürlük mücadelesi içerisinde yapmış olduğunuz eylem sona ermiştir, dağılın (...)" diye sesleniliyor.Ancak sokakta, anonsun yapıldığı yerde kimse yok. Anons arabasının istikameti bir boşluktan, polislerin konuşlandığı yere gidiyor. Bu anonsu "normal" bir eylem sırasında iki kez yapmakla yükümlü olan devletin kolluk kuvvetleri bunların akabinde şiddet uygulama hakkına sahip. Yani, saldırısının dayanaklarını "bir boşlukta" meşrulaştırıyor.
Direnişin gündelik yasam akışının bir parçası haline geldiğini ve zaten bunu istediğimizi biliyoruz. Ancak devlet mekanizmasının işlediği yerden direniş kavramının dağılış biçimine baktığımızda, kişilerin politikleşmesiyle marjinalleştirilmeleri ve suç unsuru temsil edecek olmaları paralel bir biçimdedir.
Hak ve özgürlükler bu bağlamda insansız eylem sahasına ya da eylemsiz insan alanına yani o boşluğa aittir. Yeni birliktelik biçimleri ise, saldırıya. Her şey egemen ideolojinin her daim devam eden bir norm inşası üzerinde yürümelidir. Normun yeniden üretimi şeyler, şeyler ve insanlar, insanlar ve insanlar, insanlar şeyler, zaman ve mekan arasındaki ilişkinin yapılandırılması ve bu yapılanmanın normatif formlarıyla sağlanır. Buradaki ilişkilerin değişmesi ve norm dışı konfigürasyonlar, devlet için marjinal, terör ya da çapuldur.

Her yer direniş

Şiddetin yapısallaşmış, sistematikleşmiş haline baktığımızda gündelik yaşamda egemen erkekçiliğin bir ürünü ve sonucu olduğunu görürüz. Kişiler ve kurumlar arasındaki etkileşim cinsiyet cinayetleriyle de benzeşir. Saf ve arı erkek topluluğunun kendisinden olmayanı öldürmesinin kültürleşmiş halidir. Hak ve özgürlük, boşluğa düşer. İkili cinsiyet düzeninin muhafazakar formu normdur.
Bu anonsta, hak ve özgürlüklerin arafta sallanması bir boşlukta durması, kendisini dolduracak yer araması "ya sev ya terk et" direktifi gibi etniksleştirilmiş kimlikleri dolayısıyla ırkçılığı da yeniden inşa eder. Çünkü devletin tüm söylemleri tıpkı o anons arabasının eylemin olmadığı boş bir alandan polise doğru gitmesi gibi araftır.
Araf; toplum, kamusal alan ve içini dolduran ilişki normlarının değişimiyle ortaya çıkar. Kaldırım taşı, pet şişe ve gaz maskesi, polis düşmanı olmuştur. Devlet afallar ve kendi normları içerisinde bile saçmalar. Tahammül gösterisi sona ermiştir. Halkın direnişi ile birlikte son çaresi de tükenmeye mahkumdur. Normları belirleyemez hale gelmiş ve amorflaşmıştır.

EMEK

"Emekçi Gençlik" gerçekliğinde birleşiyoruz

Şimdi değilse ne zaman?

AKP döneminin bitişi, ancak ve sadece sınıf mücadelesinin yükselişiyle beraber gerçekleşecektir. Yıllardır "Esas olan mücadele sınıf mücadelesi ekseni" dediğimizde bize "Öküzün altında buzağı arıyorsunuz" diyenlere cevabımız çok uzaklarda değil.

Emrah BAL

Sovyetler Birliği'nin yıkılışıyla beraber burjuva ideologların savunduğu "tarihin sonu" tezi gerçeğin karşısında tuz-buz oluverdi.
Tezin en önemli iddialarından biri de, işçi sınıfının artık tarih sahnesinden çekildiği fikriyatıydı. O dönemde, sahneden çekilen işçi sınıfı değil, onun siyasallaşmış örgütlü kimliği idi. Küresel sermaye, dünya çapında sınıf mücadelesinde yüksek üstünlük kurmuş ve işçi sınıf ıüzerindeki hegemonyasını güçlendirmişti.
Saldırı karşısında birçok sosyalist örgüt sosyal reform partilerine dönüşmüş ve devrim özlemi, yerini reform taleplerine bırakmıştı.
Türkiye ölçeğinde dönüşüm ve gelişim içinde olan kapitalizm hamleleri de, küresel sermayenin hamleleriyle aynı doğrultuda şekillendi. AKP döneminde ise, sermayenin birikim süreci hızlı gelişti, kar amaçlı politikalar doruğa ulaştı. AKP'nin Türkiye toplumu ve sınıf üzerinde hegemonik bir güç olması gerçeği; özelleştirmeler, taşeron, esnek güvencesiz çalışma vb. politikaları hayata geçirmesinde yatıyor. Tüm bu politikaların meşrulaştırıldığı zemin ise, kalkınan ve zenginleşen yeni bir Türkiye söylemidir.
İşçi sınıfında yerleştirdiği düşünce ise "herhangi bir iş olsun nasıl olursa olsun" anlayışı. 2013'e kadar bu ve benzeri söylemlerle hızla uygulanan politikalar artık miadını doldurdu.

AKP'nin hegemonya krizi

AKP toplum üzerindeki hegemonyasını yitiren bir seyir içinde ve işçi sınıfı gerçek kimliğini saklayamaz duruma geldi. Soma katliamı bu gerçeğin küçük bir sırıtışıdır. Gerçek basittir. Onu karmaşıklaştıran şey üzerine atılan soyut efsanevi figürler.
Siyasal İslam, AKP'nin işçi düşmanı olduğu gerçeğinin üzerini örten bir figür. Bütün baskı terör ve aldatmacaların hizmet etiği amaç; işçi sınıfı üzerindeki hegemonyasının kırılmasına engel olmak ve emek üzerindeki denetimi elinde bulundurmak.
Kar ve sömürüyü katlayarak büyüten AKP'nin, baskıyı şiddeti topluma dayatmaktan başka çaresi yok. Artık duramaz. Çünkü bir kez tökezlerse, bir daha kalkamayacağının bilincinde.
AKP iktidarı sermaye ile bu kadar çıplak ilişki kurarken sınıfın bu gerçeği nasıl gördüğü, görmesi ya da görememesi, AKP'nin geleceğini belirlemekte. AKP'yi ayakta tutan tek gerçek sınıf içindeki meşruluğu ve ondan aldığı onaydır. Bu gerçeğin bir yüzü.
Diğer yüzünde ise, işçi sınıfının kısmen örgütlü olduğu alanlarda işgallere varan eylemler sergilemesi. Hatta örgütsüz alanlarda dahi haksızlık karşısında kendiliğinden gelişen sınıf eylemlikleri, gerçeğin kendini daha belirginleştirdiğinin işaretleri olarak görebiliriz.

Sınıfa yönelme vakti!

DİSK-AR' verilerine göre 2013'te 545 işçi eylemi gerçekleştirilmiş ve bu eylemlerin % 43 sendikasız işyerlerinde gerçekleşmiştir. 2000'li yıllara nazaran 2013 yılı sınıf eylemlerinin görünür bir yükselişte olduğunu, 57 ile yayıldığını ve giderek sertleştiğini görmekteyiz. Kazova, Greif, Punto Deri ve Fen-iş gibi bir çok direniş ve işgal eylemlilikleri, sınıf mücadelesinin sivrildiği yerler olarak yanı başımızda.
Tartıştığımız temel sorun, "sınıf üzerindeki hegemonyanın kırılışı nasıl gerçekleşecek" sorusu. Hegemonya'nın kırılışı ve AKP döneminin bitişi, ancak ve sadece sınıf mücadelesinin yükselişiyle beraber gerçekleşecektir. Yıllardır "esas olan sınıf mücadelesi ekseni" dediğimizde, "öküzün altında buzağı arıyorsunuz" diyenlere cevabımız çok uzaklarda değil. Sermayenin "Peri masalı" bitiyor ve işçi sınıfının biriken enerjisinin meydana çıkacağı, sınıfın gerçek yüzüyle tanışmanın olanaklarının yükseldiği bir başlangıçtayız. Öyleyse, sınıfa yönelme ve sınıfla iç içe olmanın tam zamanıdır.

Fabrika işgalleri

TC'nin çok vektörlü bir kriz süreci içinde olması ve her an patlaması muhtemel ekonomik kriz, sınıfın bu silahla kuşanmasını zorunlu kılıyor. İşçi sınıfı işgal silahını yeniden eline aldı/gücünü gördü. Şimdi onu yaygınlaştırma/derinleştirme zamanı.

Volkan YARAŞIR

Fabrika işgal eylemi sınıfın en militan ve en radikal eylem biçimidir. Sermayenin ontolojini özel mülk belirler. Kapitali makro kosmos olarak düşünürsek, fabrika mikro kosmosu oluşturur. Buraya vurulan bir darbe, özel mülkün bir süreliğine ilgası ya da işgali muazzam bir pratiktir. Sermaye aleyhine yıkıcı bir hamledir.
İşgal en başta, sınıfa muktedir olma duygusu kazandırır. Ona sonsuz bir özgürlük duygusu verir. Gözünde büyüttüğü "devin", aşilin topuğunu gösterir. Sınıfın yıkıcı gücünü besler. Burjuva ideolojisini, gerici hegemonyayı kırar, idrak kapılarını açar. Pratiğin muhteşem gücü ve yıkıcı kudreti ezberleri bozar, alışkanlıkları değiştirir, yanlış bilincin etkisini kırar. Sınıf eylemin içinde hızla, devleti, kolluk güçlerini, yasaları bunların sermayeyle organik ilişkilerini, üzerine bir şal örtülmüş sistemi tanır, işleyişini anlar. Fabrika işgali eğer iyi işlenirse mikro kosmosdan başlayarak, makro kosmosun yani kapitalin çözümlenmesini ve anlaşılmasını sağlar. İşgal, sınıfın mücadele ve eylem bilincini, gücünü artırır. Sınıfın devrimci kimyasını besler. Kolektif belleğinde kuşaklar boyunca silinmez izler bırakır. Yeni sınıfın ontolojik özelliğine bağlı olarak, işgal en yerel karakterde gerçekleşse bile, enternasyonal bir mahiyet taşır. Enternasyonel etkiye sahiptir.

İşgaller yaygınlaşıyor

Küresel kriz süreci, Türkiye'de fabrika işgal eylemlerinde yeni bir döneme geçişi simgeledi. İşyeri kapanması, atılma, ücretlerin ödenmemesi, kazanılmış hakların gaspı, sendika değiştirme vb. nedenlerle işçiler aşağı yukarı 40 yıl sonra bu etkili silahı eline aldı.
Spontanel, bir öfke patlaması şeklinde gerçekleşen bu eylemler, hak kayıplarına karşı yaygınlaşan bir eylem özelliği göstermeye başladı. Brisa işçilerinin 2008'de yaptığı eylemi, Çel-Mer ve Sinter işgalleri izledi. 2013'e girerken Topkapı Şişe Cam'ın işgali bir sıçrama oldu. 2013'te Kazova işgali ve özyönetim pratiği önemli izler bıraktı. Feniş dünyada ve Türkiye'de en uzun fabrika işgal eylemlerinden biri olarak tarihe geçti. Greif bu pratiklerden beslendi ve hem sendikal bürokrasiye, hem de sermayeye karşı son derece önemli bir sıçrama oldu. Greif pratiği, öz eylemlilikle ve radikal hamleleriyle müthiş birikim sağladı. Fabrika işgallerinin yarattığı aura Zentiva, Moda çorap işçilerini harekete geçirdi. İşçiler eylemlerden öğrendi/kavradı. Son olarak Anteks Dokuma işgali, işgal eyleminin sınıfın silahı haline dönüşmeye başladığını gösteriyor. TC'nin çok vektörlü bir kriz süreci içinde olması ve her an patlaması muhtemel ekonomik kriz, sınıfın bu silahla kuşanmasını zorunlu kılıyor. İşçi sınıfı işgal silahını yeniden eline aldıve gücünü gördü.

Emekçi gençlik denir şimdi onlara

Emekçi Gençlik Dernekleri, her şeyden önce; genç işçilerin örgütlenme yeridir. Geleceği çalınmış gençliğin özgürleşme mekânlarıdır. Gençliğin, emekçi gençlik/sınıf bilincine, ulaşması için; bilgilenme, eğitim, eylem ve etkinlik yapma alanlarıdır.

Kapitalizmin temel çelişkisi emek-sermaye çelişkisidir. Yani işçiler ve patronlar arasındaki uzlaşmaz çelişki. Böylesi bir sınıflar çatışması kapitalist sistemde hep vardı, var olmaya da devam ediyor.
Son dönemde toplumsal bir değişim yaşadık. Türkiye nüfusu kentlerde yoğunlaşıyor. Kentler adeta birer işçi havzası haline geldi. Türkiye nüfusu işçileşirken, işçi sınıfı nüfusu büyüdükçe büyüyor. İşte bu gerçeklik içinde işçilerin büyük bir çoğunluğunu gençler oluşturuyor. Gençler, fabrikaların ve küçük işletmelerin sömürü çarklarında ter döküyorlar.

Hepimiz işçiyiz!

Sermayenin çarkları milliyetine, inancına ve kültürüne bakmadan herkesi işçileştirerek kendi sömürü imparatorluğunu güçlendiriyor. Türk, Kürt, Arap, Laz, Çerkez; Alevi, Sünni; köylü ve şehirli, herkes çok farklı biçimlerde işçileşiyor ve işçilik zemininde birleşiyor. Bu çarpıcı gerçekliğin bir başka yüzü var.
Toplum işçileştikçe, işçiler farklı bölüklere ayrıştırılıyor. Düz işçi, reyon görevlisi, büro çalışanı, kaynakçı, kalıpçı, boyacı, web tasarımcı, kamu emekçisi, teknik eleman vb. diye işçiler bölükler halinde adlandırılıyor. Yapılan işin biçimi değişse de öz değişmiyor.
Emek sömürüsü içinde emeğinden başka geçim aracı olmayan, işçi sınıfının neferleri.

Emekçi gençliği örgütlemeliyiz

İşçi sınıfının yüzde 70'e varan kesimini oluşturan genç işçiler, güvencesiz çalışıyorlar. Taşeronlarının ağzından çıkacak bir kelimeye bağlı " iş güvenceleri" var.
Üstelik esnek üretime dayalı bu sistemde, emekçi gençlik parça parça, çalışarak yarı işsiz durumda yaşamakta. Öğrenci gençlik de bu gerçekliğin içinde. Liseliler ve üniversiteliler, hafta sonları ya da gece işlerinde çalışarak geçimlerini sürdürmeye çalışıyorlar.
Dolayısıyla, her türlü iş kolunda çalışan genç işçiler, öğrenciliklerine, çıraklıklarına, ustalıklarına, milliyetlerine ve inançlarına bakmadan "EMEKÇİ GENÇLİK" gerçekliğinde birleşiyorlar.

İşçisin sen işçi kal!

Şimdiye kadar gençlik; küçük burjuva, aydın özellikleriyle çelişkili sınıfsal davranış gösterebilecek bir kesimi oluşturuyordu. Elindeki olanakları, kişisel yeteneklerini de kullanarak bir burjuva sınıf olabilir, ya da işçi kalabilirdi. Ya da sınıf atlayarak burjuva olma hayalleri de kurabiliyordu. "Okursam babam, annem gibi işçi olmam" diye düşünüyordu.
Oysa şimdi, gençlik, işçi kalma kaderiyle karşı karşıyadır. İşçilikten başka bir şey yapabilir miyim hayalleri de egemen güçlerce çalınmış durumda. Patronlar gençlere diyor ki; "geleceğini, hayallerini bırak. İşçisin sen İşçi Kal, tulumlarını giy. Çalışmana bak!"

Emekçi Gençlik Dernekleri

Emekçi Gençlik Dernekleri, her şeyden önce; genç işçilerin örgütlenme yeridir. Hayalleri ve geleceği çalınmış gençliğin özgürleşme mekânlarıdır. Gençliğin, emekçi gençlik/sınıf bilincine ulaşması için; bilgilenme, eğitim, eylem ve etkinlik yapma alanlarıdır. Çalışma koşullarını düzeltmek için hak arama, kendi hukukunu oluşturma yerleridir. Genç işçilerin, dağınık, ne yapacağını bilmeyen zayıf duruşunu birleştiren, kurumsal, bir güçtür. Gençliğin devrimci enerjisini, planlı, hedefine yoğunlaşan ve sürekli bir güç haline getirme çabasıdır.
Güvencesiz çalışma, ağır sömürü altındaki koşullarını düzeltmesi için güç birliği yaptığı yerlerdir.
Kendini işçi sınıfının bir parçası olarak hissetme bilincine eriştiği, bu zalim düzenden kurtulmanın ancak sınıf dayanışması içinde olacağını eylemlilikler içinde hissetmesidir.
Emekçi gençliğin politikadan, hakkını aramaktan aciz ve uyuşturucu, alkol ya da bilgisayar bağımlılığı içindeki yaşamını, onurlu, üretken ve insanca bir yaşama yükseltme çabasıdır.
Emekçi gençlerin, politika, kültür, sanat, dans ve müzik alanında gizli kalmış yeteneklerinin açığa çıkarma fırsatını yeniden yakaladığı yerlerdir.
Emekçi Gençlik Dernekleri, genç işçilerin, bu adaletsiz ve acımasız sömürü düzenine karşı öfkesini devrimci bir dinamizme çevirme; sınıf kinini ve sınıf bilincini iradeleştirmesidir.
25.5.14

EMEK

"Emekçi Gençlik"ile işçi gençliğin örgütlü mücadelesini yaratma, bugünün koşullarında Kenan Budaklaşma sorumluluğumuz var.

Kenan Budak, sınıf kavgamızda yaşıyor

Kenan Budak, kokuşmuş düzeni paramparça edecek ve yerine yenisini koyacak tek sınıfın işçi sınıfı olduğuna mutlak inanmış bir komünisttir. Hayatın içinde sınıfla var olan, sınıfı hisseden ve onunla kader birliğine ulaşmış ender rastlanan insanlardan birisidir.

Emrah ARIKUŞU

1. sayfadan devam

O dönemde geçimini sağlamak için göç ederek İstanbul'a yerleşmiş milyonlarca aileden birinin çocuğudur. Ortaokulda aile bütçesine katkı sunmak için, okulu bırakıp Kazlıçeşme'nin deri fabrikalarında çalışmaya başlamıştır.

İşçi sınıfının öncü karakteri

O' nun kavgaya atıldığı ilk yıllar; kapitalizmin ülkede gelişmeye başladığı, işçi sınıfının yoğun emek sömürüsü ile karşı karşıya kaldığı zamanlar. Kenan yoldaşı ileride sınıf mücadelesinde üstleneceği devrimci öncülüğe götüren kararlılığın ilk tohumları, sömürüyle küçük yaşta tanıştığı o dönemde atılmıştır.

Gençlik yıllarında Kıvılcımlı'nın çıkardığı Sosyalist Gazetesi'ne gidip gelen Kenan Budak, Zeytinburnu'nda faaliyet yürütmektür. Sadece işçilerle değil mahalledeki herkesle kaynaşarak herkesin her türlü sorununa koşan halkın içinde kendini var eden bir devrimci olmuştur. Zeytinburnu sokakları, fabrikalar, işçi evleri, kahvehaneler; kısacası insanın olduğu her yer O'nun faaliyet alanı olmuştu. Çalışma yaptığı Şato kahvesinde genç ve işçilerle günlük meselelerden politik gündemlere kadar uzun sohbetler ederek ve özenle emek vererek yüzlercesinin devrimcileşmesini sağlamıştır.

Diğer yandan 1975'te Bağımsız Bağırsak ve Deri İşçileri Sendikası içerisinde sendikal çalışmalara katılır, 1976'da DİSK'e bağlı İlerici Deri-İş Sendikası'nın kuruculuğunu yapar. Bu arada bağlı olduğu hareketin re-organizasyon sürecinde çekirdek kadroda yer alarak Vatan Partisi'nin kurulmasında rol alır. Vatan Partisi'nde yaşanan yol ayrımında devrimci direnişçi safta durarak Sosyalist Vatan Partisi Merkez Komitesi içinde komünist kimliğini oluşturur.

Zor koşullarda sınıfa olan inancı bırakmamak, bu inançla ayakta kalmak sınıf devrimcilerinin olmazsa olmazlarından. Bir yanda, 12 Eylül faşizmi geldiğinde devletin çağrısına uyarak Selimiye Kışlası'nda sıraya dizilen ya da yurtdışına kaçan sendikacılar varken diğer yanda Kenan Budak 12 Eylül'e karşı neler yapabiliriz diyerek örgütlenmede ısrar etmiştir. İşçilere, faşizmi anlatabilmek ve değişen koşullara rağmen örgütlü mücadeleyi koruyabilmek için darbeden sonra bile tek bir an dahi boş durmamıştır. O'nu ne çalışma yaptığı Zeytinburnu'nda faşistlerin kahveyi taraması ne yurt dışına kaçtığı zannedilerek vatandaşlıktan çıkarılması ne de vur emriyle aranıyor olması yıldırabilmiştir.

Mücadele arkadaşı Çetin Uygur'un anılarında anlattığı gibi; yurt dışına çıkmak üzere olan bir sendika liderine son olarak faşizmi anlatan bildiriyi imzalatmak istediğinde o sendikacı "gelin sizi de kaçırayım" dese de, "işçilere bu durumu anlatalım sonrasında bakarız" diyebilecek kadar da gözü pek ve soğukkanlıdır.

Bugünden bakıldığında Kenan Budak, kokuşmuş düzeni paramparça edecek ve yerine yenisini koyacak tek sınıfın işçi sınıfı olduğuna mutlak inanmış bir komünisttir. Hayatın içinde sınıfla var olan, sınıfı hisseden ve onunla kader birliğine ulaşmış bir kişilik. Komünist kimliğini, iyi-dürüst bir insan olmak ve topluma öncülük yapıp, yön verebilecek bir bilinçle harmanlayarak oluşturmuş ender rastlanan insanlardan birisidir. Kenan Budak'ın şahsında simgeleşen bu erdemler, ölümünden 33 yıl sonra bile O'nu bu kadar derin hislerle anmamızı sağlıyor. Şimdi, önümüzde bugünün koşullarında Kenan Budak gibi olmak, onun gibi işçi sınıfının kalbindeki mahallelerde havzalarda girip çıkılmayan kahve, ev, fabrika bırakmamak görevi duruyor. Kenan yoldaşı yalnızca devrimci tarihimizin simgeleşen karakteri olarak değil, "Emekçi Gençlik"ile işçi gençliğin örgütlü mücadelesinde ve bağlarımızı arttırdığımız sınıfın kavgasında yaşatmaya devam ediyoruz.

Emekçi Gençlik, Kenan Budak'ı yaşatacak.

Patronların ucuz işgücü yaratma ve işçi sınıfını parçalama aracı

Göçmen işçiler

Günlük 10 TL'ye çalışan Suriyeli işçilerle, patronlar hem işçileri birbirine düşmanlaştırıyor, hem de ucuza çalıştırıyor.

Mithatcan TÜRETKEN

Kapitalizmin en derin krizlerini tedavi edebilen, bunalımlarını fırsata çeviren emperyalist savaşlar, şayet bir devrimle sonuçlanmazsa, kaybedenin işçi sınıfı ve emekçiler açık.

Burjuvazi sözcüleri, meta ihraç etme ihtiyacı, Ortadoğu'yu "İslam" maskesiyle içerme ve "Yeni Osmanlı" hedefleri için Suriye de savaşa bağıra çağıra talip oldular. Dışarıdaki yanlış hesaplar, içerideki ayaklanmalar derken istikrar sağlayamadılar ve emperyalist-taşeronluk da yedek kadrosuna çekildiler. İstedikleri gibi savaşa giremediler ya da henüz "öteki taraftaki askerlerime söylerim iki bomba atarlar bu tarafa…' olayını yapmadılar. Ancak uyuşturucu ve silah kaçakçılığında inanılmaz ilerlerken, Suriyeli kadın ticareti ve göçmen işçi çalıştırmakta da hızla yukarı tırmanıyorlar.

Ucuz iş gücü cenneti

RTE'nin ' Üç çocuk yapın, çocuğu veren rızkını da verir' fikri ile 'Savaşa girelim nasıl olsa bir yerden bütçeyi toparlar rızkımızı alırız' fikri birbirine çok benziyor. Savaşa ayrılan bütçe emekçiler üzerinden karşılanırken, buraya bir de Suriyeli göçmen işçilerin artan sayısını da eklersek, Ortadoğu tam bir ucuz işgücü cennetine dönüşüyor.

Suriye'de savaşın başlamasından bu yana, sivil toplum kuruluşlarının rakamlarına göre 1,5 milyon Suriyeli göçmen Türkiye'de. Yaklaşık 255 bini kamplarda kalıyorken, geri kalanı kendi imkânları ile yaşamını sürdürüyor. Artık Güney illeri dışında da parklarda, yol kenarlarında ve hastane bahçelerinde konaklayan Suriyeli göçmenlere rastlamak çok normal.

Küçücük bodrum kat evlerde 4-5 ailenin birlikte yaşadığı ve bütün aile fertlerinin insanlık dışı koşullarda çalıştırıldığı göçmen işçilerin sayısı her geçen gün artmakta.

Dinsel, ırksal ve mezhepsel farklılıkları birbirine düşmanlaştırarak ve göçmen işçileri çok düşük ücrete çalıştırarak "savaşı fırsata çeviren" sermaye sahipleri ve özellikle taşeron şirketler, işçi sınıfını parçalamada ve emek sömürüsünde gittikçe vahşileşiyor. Göçmen kadınları ve işçileri, Suriye iktidarı yandaşı veya karşıtı olduğu için suçlamak, Soma da katledilen işçileri AKP'ye oy verdikleri için suçlamaya benzer. Bu durum, işçi sınıfı örgütlerinin zayıflığı ve acizliğinin göstergesidir.

Günlüğü 10 TL'ye çalışan Suriyeli işçilerle, patronlar hem işçileri birbirine düşmanlaştırarak hem de ucuza çalıştırarak bir taşla iki kuş vurmuş oluyorlar. Taşeron şirketlerde ve kentin en ücra yerlerinde ağır koşullarda çalışan savaştan kaçmış Suriyeli göçmen işçilerin sayısı hızla artarken, mültecilerin vatandaşlık hakkına sahip olması ve çalışma-örgütlenme-sendikaya üye olma hakkının önündeki engellerin kaldırılması için mücadele edilmeli. Göçmen işçilerin mücadelesine omuz veren sınıf örgütlenmeleriyle, ayağa kalkan işçi sınıfı mücadelesinin enternasyonal birliği sağlanmalıdır.

Sendikal hareket üzerine

"Kitle hareketinin gerisinde kalıyorsak, hala yeterince geniş ve çabuk bir biçimde, tüm utanılacak haksızlıkları açığa vurmayı örgütleyememiş olduğumuz için kendimizi suçlamalıyız." Lenin

Kayhan NAR

Tarihsel süreç içinde mevcut politik durum, sendikaların rol ve işlevlerinde ciddi etkiler yarattı. Sınıf savaşımın birçok ülkede iktidar için savaşım biçimini alması, Bolşevik devrimi ve oluşan Sosyalist Blok, dünya kapitalist sisteminin iç gelişmeleri-dönüşümleri.. vb. etmenler, sendikaların misyonunu belirleyebiliyordu.

Zamanla, sınıf karakterinden uzaklaşarak bürokratik bir bozulmaya uğrayan sendikalar, sermayenin yeniden dizaynı ile birlikte kapitalist düzenin de vazgeçilmez unsurları oldu. Hatta, sermaye birikimine engel olmayacak sendikalar bizzat burjuvalar tarafından örgütlendi.

Türkiye'de ki sendikal gelişim de aşağı yukarı benzer süreçlerden geçti, hala geçiyor. Özelikle 12 Eylül darbesinden sonra sendikalar işlevsizleştirildi ve sendikasızlaştırma iyice hız kazandı. 12 Eylül'den önce Türkiye sendikalaşma oranının dünya standartlarına göre de oldukça yüksek olduğu ülkelerden biriyken,2000'lerden sonra sendikalı işçi sayısı giderek düştü ve günümüzde hala düşmeye devam ediyor.

Peki, mevcut sendikaların çalışmaları nasıl?

Burjuvazinin temel mantığı üretimi yoğunlaştırarak kar marjını yükseltmek, işçi masraflarını en aza indirmektir. Özelikle kapitalizmin yapısal krizinin her geçen gün arttığı bu süreçlerde bu ekonomi-politika; işçi cephesinde güvencesiz, esnek çalışma, sendikasızlaşma, taşeronlaşma, vb. şeklinde açığa çıkarttı.

Buna karşın Türkiye'de işçi cephesinde birçok eylem ve grevler baş gösterdi. TEKEL, FENİŞ, THY, UPS, GEZİ, KAZOVA, GREİF… Bütün bu eylem ve grevlerin, Türkiye de işçi direniş mantığına ve geleneğine çok değerli katkılar sunduğu su götürmez bir gerçeklik.

Ya sendikalar ne yaptı?

Gezi eylemleri, tarihinin en kitlesel ve en yaygınlaşmış eylemleri oldu ve muazzam yaratıcı/öğretici eylem tarzları, ülkenin her yanına yayıldı. İşçilerin bu hareketlenmesinde sendikalar ise sınıfta kaldı. DİSK, KESK, TMMOB, TTB düzenlediği zayıf katılımlı grevler dışında, ne oradaki yığınla ciddi ilişki kurabildi ne de güçlü bir dayanışma örgütleyebildi.

Greif direnişi de, sendikal otoritenin başka bir boyutunu gösterdi. Greif'te işçilerin yarattığı kapsamlı ve iyi organize edilmiş fabrika işgal eylemleriyle, sadece sınıf hareketi açısından değil aynı zamanda sendikal bürokrasiye karşı yaptığı mücadeleyle de tarihte önemli bir yer tuttuğu açıktır.

Tekstil sendikası eylemi uzaktan izlemekle kalmayıp sendika içerisine çöreklenmiş bürokratik bir çete aracılığıyla, işçilerin taleplerini göz ardı ederek kapalı kapılar ardında patronlarla antlaşmaya vardı. Soma'da yaşanan süreç daha vahim, gaddar ve dehşet verici şekilde devlet-sendika-patron işbirliğini açığa çıkarttı. Devletin örnek gösterdiği maden işletmesi Türkiye'nin en büyük işçi katliamı olarak tarihe geçti. Bu katliamda Maden- İş sendikasının bırakın patronlarla mücadele etmesini, hayati önlemler için bile kılını kıpırdatmamış olduğu ve kötü çalışma koşullarına karşın en ufak bir söz dahi söylemediği açığa çıktı.

Peki ne yapmalı?

Yapısal krizin derinleştiği, sistemin çelişkilerinin yoğunlaştığı ve sendikaların önemli bir işlev görmesi gereken süreçten geçiyoruz. Sendikalar sınıf bilincinin oluşması için işçilere birer okul işlevi görebilir. Her an bir savaşım halinde olmak, sendikal bürokrasiye karşı taban örgütlülüğünü kurmak, demokratik bir merkez oluşturarak karar alma mekanizmalarında işçilerin söz sahibi olmasını sağlamak ve sarı sendikaları teşhir etmekte bir adım bile geri durmamak, sınıf bilinçli işçilerin asli görevi.

EMEK

Soma, organize katliam: Devlet, sermaye, sendika ölümcül üçgeni

Sınıfsal öfke ve kini örgütlemek

Soma organize bir katliamdır. Bir ayağını devletin, bir ayağını sermayenin, bir diğer ayağını sarı, mafyatik sendikanın oluşturduğu bu suç şebekesi katliamın failidir. Şeytan üçgeni, "cemaatçi- hayırsever" kapitalizmin yarattığı korkunç zemin üzerinden, soğukkanlılıkla yürütülüyor.

Volkan YARAŞIR

1. sayfadan devam

Kendini Tuzla Tersaneleri'nde, Mustafa Kemal Paşa, Karadon, Esenyurt, Davutpaşa ve her gün inşaat, tekstil, metal ve diğer bir çok işkolunda gösteren organize bir suç şebekesiyle karşı karşıyayız. Şebeke her an kan ve ölüm üretiyor. Ölümü sıradanlaştırıyor.

Sınıfı enkazlaştırma stratejisi

Finans kapital sınıfa stratejik ve sistematik olarak saldırıyor. Sermaye için işçi sadece bir maliyet unsurudur. Enkazlaşmış, makineye dönüşmüş ve köleleşmiş bir işçi, sermayenin en büyük "arzusudur". O artık sonsuz kar arzusunun nesnesidir. Finans kapital işçi cehennemleri yaratarak nefes alıp, verir. Soma bir cehennemdir. Sermaye için cennet, işçi sınıfı için kutsal kitaplarda dahi tarifi olmayan cehennemlerdir.

Yeni sermaye birikim rejimin bir parçası olarak uygulanan özelleştirmeler, sermayeye yeni av sahaları hazırladı. Esneklik uygulamaları başta taşeronlaştırma sınıfa statejik bir saldırı oldu. Maksimum kar ve kölece çalışmayı koşullayan güvencesizleştirme, kuralsızlaştırma, sendikasızlaştırma, işsizleştirme, yoksullaştırma, mülksüzleştirme stratejileri sınıfı enkazlaştırdı. Soma, bu enkazlaştırma stratejisinin ürünüdür. Siyasal İslam, bu stratejin ideolojik çimentosudur. Sınıfa tabi olmayı dayatan ve rıza mekanizmaları üreten, felç edici halüsinasyonlar zinciridir. Ölümleri teknik bir olgu ve salt bir güvenlik sorunu olarak ele alan anlayışlar ve metropollerdeki uygulamalara gönderme yapanlar, katili aklıyor. Katil ister rasyonal, isterse irrasyonal ya da "lümpen" olsun, kapitalizmdir.

Katil kapitalizmdir

Sınıfın bugününü çalan, geleceğini gasp eden taşeronlaşma, özelleştirme, kuralsızlaştırma, güvencesizleştirme ve kapitalizm; Öldürür. Bu çıplak gerçeklik üzerinden tartışmayı yürütmek gerekir. Bu, devletin niteliğini, sermayenin asalaklığını ve simsarlığını, çürümüş sendikal yapıların karakterini teşhir eder.

Öfkeyi bastırmaz, azaltmaz, tersine açığa çıkarır. Bugün işçi sınıfının bir işçi cehennemi olan 249 organize sanayi bölgesinde, ana işçi havzalarında, fabrikalarda, madenlerde yıkıcı sınıfsal öfke ve kine ihtiyacı var. Bu kolektif öfke ve kinin örgütlenme sürecinin, sınıfın nesnel ve öznel şekillenme süreci olduğu unutulmamalıdır. Bu aşağılık sisteme sınıfın yanıtı ısrarla ve inatla örgütlenmek olmalıdır. Her yerde, her şart ve koşulda sınıf örgütlenerek "varlığı" inşa eder. Hesap sorar, bir böcek muamelesinden kurtulur, yumruğunu sıkı tutar, kimseyi beklemez, kaderini ellerine alır ve yıkıcı bir güce dönüşür. Sınıfsal öfke ve kin örgütlenmenin mayasıdır. Sınıfsal öfke ve kin sınıfı diri tutar.

Maden

Enerji İhtiyacını karşılamak, kapitalizminin büyümesinde hayati önem taşıyor. O ihtiyaca cevaben, kömür 18 yy. ikinci yarısında burjuvazi tarafından yeniden keşif edilir.

Serkan NAR

Sanayi kapitalizminin çıkışında ve büyümesinde önemli rol oynayan makineleşmenin ilerlemesi, tekniğinin gelişebilmesi ve kapitalizmin çarklarının sürekli dönebilmesi için enerjiye ihtiyaç var. Enerji İhtiyacını karşılamak, kapitalizminin büyümesinde hayati önem taşıyor. O ihtiyaca cevaben, KÖMÜR 18 yy.da burjuvazi tarafından yeniden keşfedilir.

Tarihi seyir içerisinde kömür, maden proletaryasını oluşturacak madencilik sektörünün gelişmesinde önemli rol oynar. Maden proletaryasını içinde devindiren yoğun sömürü çarklarının sanayi kapitalizmin büyümesindeki rolü büyüktür. Marx'ın Kapitalinde ve Engels'in İngiltere'de İşçi Sınıfının Oluşumu eserlerinde maden proletaryası ayrıca incelenir. Bugün gelişmiş sanayi kapitalistlerinin küresel hegemonik güç haline gelebilmesindeki en önemli neden, jeopolitik olarak enerji kaynakları olan coğrafyalarda bulunmaları veya bu coğrafyalara sahip kimi ülkelere müdahale ederek enerji kaynaklarına el koymalarından geçiyor.

Dünya'da enerji tüketimi

Milyon ton petrol eşdeğeri ve % oran

Petrol	4.028	%34
Kömür	3.556	%30
Doğalgaz	2.858	%24
Hidrolik	776	%7
Nükleer	626	%5

Kaynak: Par Menaddette Lerenne-Choumaker, Geographie de 'enerjie Acteurs, Lieux et enjeux, Edition Belin, 2011.

Türkiye kömür havzalarına göre meydana gelen ölümler

BÖLGE	TARİH	ÖLÜM
ARMUTÇUK	1983	103
KOZLU	1983	10
ZONGULDAK	1987	8
AMASRA	1990	5
AMASYA	1990	68
KOZLU	1992	263
YOZGAT	1995	37
ERMENEK	2003	10
KÜRE	2004	19
BALIKESİR	2006	17
BURSA	2006	19
ZONGULDAK	2010	30
KOZLU	2013	8

Dünya üretiminde kömür payı

2011 yılı verilerine göre
13 ülkenin kömür üretimi

Ülke	Milyon ton	% oran
Çin	3,621	43,5
ABD	922,0	14,0
Hindistan	629	8,0
Avusturalya	432	5,9
Rusya	351	4,3
G. Afrika	261	3,6
Almanya	196	2,6
Polonya	144	1,9
Tayvan	131	1,6
Kazakistan	122	1,5
Türkiye	93,2	1,4
Ukrayna	83,7	1,3
Endonezya	410	3,6

2011 yılındaki dünya kömür üretiminin %45,2'sini (3.621 milyon ton) tek başına Çin gerçekleştirmiş. ABD'nin payı %14 (922 milyon ton), Hindistan'ın payı %8(629 milyon ton) ve Avustralya'nın payı ise %5,9 (432 milyon ton) oranında. Bu ülkeleri; Endonezya (410 milyon ton), Rusya Federasyonu (351 milyon ton) ve Güney Afrika Cumhuriyeti (261milyon ton) izliyor. Bu yedi ülkenin küresel kömür üretimi içindeki toplam payları %84 düzeyinde.

Kömür üretiminin önemli bir kısmının ucuz işgücünün çok yoğun olduğu Çin ve Hindistan'da olması elbette rastlantı değil. ABD ve AB'nin kömür üretimindeki payının azalması ve farklı enerji kaynaklarına yönelmeleri, oluşan ekolojik bilinç ve bağlı olarak şekillenen toplumsal hareketliliğin basıncının sonucu olarak değerlendirilebilir.

Kaynak: BP, Stastical Revieuw of Energy, 2012

Unutmayacağız!

Erdoğan'ın attığı tokat, burjuvazinin işçi sınıfına açık saldırısıdır. Erdoğan'ın tokadı, sadece hedef aldıkları işçi yakınlarına değil tüm işçi sınıfına da atıldı. Unutmayacağız!

Maden üretimindeki işçi ölümlerinin yıllara göre dağılımına baktığımızda, ölümlerin önemli ölçüde azalması, gelişen sınıf hareketinin kazanımları ve 2. dünya savaşı sonrasında maden işçilerinin sokağa çıkmasıyla başlar. Türkiye'de ise bu durum 1991 yılında büyük madenci yürüyüşü olarak gerçekleşir. Çalışma koşullarının/işçi ücretlerinin iyileştirilmesi, iş sağlığı/güvenliğiyle ilgili tedbirlerin alınması gibi kazanımlar, bugüne de ışık tutabilecek önemli deneyimler. Ancak, Türkiye için aynı şeyleri söylemek pek mümkün görünmüyor. Türkiye'nin madenci ölümlerinde dünyada ilk sırada almasının önemli nedeni, sektördeki kâr oranlarının sermayedarların iştahını kabartmasında yatıyor. İştahın kabarması, özellikle Türkiye Maden İşletmelerinin elinde bulunan madenlerin özelleştirilmesinden anlaşılacaktır. Katliam düzeyindeki iş cinayetleri de özelleştirmenin ürünüdür.

Diğer sektörlerde uygulandığı gibi Maden Sektöründe de, iş sağlığı ve güvenliği konusunda sadece maliyet hesapları yapılarak oluşturulan üretim ortamı ve koşulları, yaygın olarak uygulanan taşeron sistemi tarafından daha da kötüleştirilerek, iş cinayetlerine davetiye çıkarır.

Madencilik ve taş ocakları

Maden sektöründeki sendikalı işçi sayısı ve temsiliyeti ise şöyle;
- Toplam işçi sayısı: 186 bin 698
- Türk-İş'e bağlı Türk Maden-İş yüzde 12.96
- Türk-İş'e bağlı Genel Maden-İş yüzde 6.12
- DİSK'e bağlı Dev Maden-Sen yüzde 0.10
- Hak-İş'e bağlı Öz Maden-İş yüzde 0.05

Soma katliamından ancak 10 gün sonra Türk-iş Başkanı Atalay'ın açıklama yapmasının nedenleri açık değil mi? Madencilikte sınıfın temsili Türk-İş'e bağlı sendikalarda ve bu da "sermaye-AKP-sendika" şeytan üçgenin ürettiği katliamlarla kendisini gösteriyor. Cinayette, işbirlikçi sendikacıların da rolü var.

Soma Holding, 1984 yılında kömür madenciliği faaliyetine başladı. Holding'e ait Soma Kömür İşletmelerinin, 2009'da Soma Eynez bölgesinde 15 milyon ton kömür rezervinin üretilmesi kontratını Ciner grubundan devralmasında AKP tarafından bizzat Enerji Bakanı Taner Yıldız görevlendirilmiş. Yıllık 2.5 milyon ton üretim kapasiteli madenin açılışını da aynı Bakan yaptı. Madene, Soma holding ve AKP işbirliğiyle el koyulmuş. AKP iktidarı döneminde bu sermaye grubunun sektörde önemli paya sahip olması, AKP-Soma holding iş ortaklığının belgesidir.

Yıllara göre dünyada kömür madenlerinde işçi ölümleri

Ülke	Yıl	Ölümler
Fransa	10 Mart 1906	1009
Fransa	26 Nisan 1942	1549
Belçika	4 Mart 1887	120
Belçika	8 Ağustos 1956	262
İngiltere	12 Aralık 1866	388
İngiltere	1978	189
İngiltere	1910	444
İngiltere	1893	41
İngiltere	14 Ekim 1913	439
İskoçya	1877	207
İskoçya	1950	129
ABD	1869	108
ABD	1880-1910	1000
ABD	2010	29
Kanada	1914	189
Kanada	1992	29
Avustralya	23 Mart 1887	150
Avustralya	31 Temmuz 1902	96
Avustralya	19 September 1921	75
Avustralya	25 Nisan 2006	17
Japonya	1899	522
Japonya	15 Aralık 1914	697
Güney Afrika	1 Ocak 1960	437
Hindistan	28 Mayıs 1965	375
Rodezya	6 Haziran 1972	426
Hindistan	27 Aralık 1975	372
Hollanda	13 Temmuz 1928	13
Hollanda	24 Mart 1947	13
Hollanda	3 Mart 1958	7
Yeni Zelanda	1896	65
Yeni Zelanda	19 Kasım 2010	29
Ekvador	1993	300
Şili	Haziran 1945	355
Zimbabve	Haziran 1972	246
Rusya	2007	106

Kaynak: http/en.wikipedia.org/wiki/Mining_accident

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Ulaş Taştekin
Adres: Şehit Muhtar Mahallesi Nane Sokak No: 15/3 Beyoğlu -İstanbul
Baskı: Ceylan Matbaa Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi B Blok 2NB3 Topkapı-İstanbul (0212) 613 10 79